

Mirrorsoft, 90'ernes spilfirmal

 Afbryder • Videreført bus • Støjsvag Støvklap • Langt kabel

40/80 spors omskifter (5.25")

1 års garanti

3,5" drev, LOWCOST 995,-3.5" A 2000 INTERN 1195,-3.5" SENATOR 3A 5.25" ROCTEC 1495.

1695. 5.25" MASTER 5A*

*) incl. strømforsyning

Stereo Sound Sampler

Stadig den bedste sampler! Rost i fagbladene i Danmark, Sverige, Tyskland, England og USA. Et dansk produkt af meget høj kvalitet - se her hvorfor: Stereo. Mikrofon indgang. Over 100 KHz Samplerate. Digital VU/PEAK indikering. Mono/stereo omskifter, MIC/LINE

omskifter. Fuld software kompatibel. Incl. audio kabel. Incl. stereo software. Leveres i lækker box.

Pris incl. dansk manual, kabel, software

Spørg din

lokale forhandler

CTION REPLA

manual

Nyeste version

Det første freeze modul til Amiga 500. "Frys" og kopier 99% af alt Det første freeze modul til Amiga 500. "Frys" og kopier 99% af att software, der ikke umiddelbart lader sig kopiere. Har suveræne finesser beregnet til alle, også "professionelle" crackere og demomake ere. F.eks. kan nævnes: Hent lyd og grafik og save i IFF format, snyde optimering, som giver evigt liv, "Slow down" mode til svære spil, gem i FDOS format: 4 x hurtigere load også uden ACTION REPLAY isat, indbygget virus detektor, sprite editor, komplet maskinkode monitor, der har hele hukommelsen og alle registre intakte.

Alt sammen klar, når du har trykket på freeze knappen. Fås her eller hos din Med dansk

lokale forhandler.

MiniMem 512 Kbyte fra Alcotini.

- Indbygget Real-Time ur med batteri back-up.
- Med afbryder, der kan afmonteres.
- Strømbesparende.
- Dansk veiledning.

CHOCKPRIS

Uden ur og

afbryder kun 995.-

ovortex HARDDISK

Nu med plads til 4Mbyte FASTRAM i interface

Vortex kvalitets harddiske er ca. dobbelt så hurtige som f.eks. Commodore A590 og har fuld autoboot fra FFS, både med kickstart 1.2 og 1.3 (Afbrydes med mus). Vortex har også videreført bus til andet tilbehør. En flot harmoni af RAM, lynhurtig load og accesstider (28-40ms) og pris gør at Vortex harddisken er det suverænt bedste køb idag. Interfacet kan også købes separat med 2 eller 4 Mbyte RAM.

Pris med interface. uden RAM:

30 MB....6495, 40 MB....7595,-

60 MB....8995,-Lost interface

incl. 2 Mbyte RAM....4195 2 Mbyte ekstra RAM til interface....2595,

MaxiMe

MaxiMem er udviklet af Alcotini, og leveres som standard med 512Kbyte. Den kan udvides til 1 MB, 1,5Mb og 1,8Mbyte

via en gary adaptor og ekstra ramkredse. MaxiMem er fuld autoconfigurerbar med kickstart 1.3, og kører også under kickstart 1.2. MaxiMem har ur med

backup og aftagelig afbryder.

Gary adaptor ...... 348,-4 RAMkredse (512 K) 695,-Gary adaptor + 4 ramkredse (512K) 950,

Pris incl. 512 kbyte, uden gary

Video kabelsæt: 198,-

NYE TELEFONNUMRE: 86 22 06 11 FAX: 86 22 06 55

AMIGA 2000 til 1/2 pris*

køber du også hos Amiga eksperten.

Med 1084 farvemonitor, 3.5" drev og 1Mb RAM KUN

10.300,-

Alle A2000 leveres komplet og er 100% gennemtestede så du straks kan komme igang. Husk vi har Danmarks hurtigste levering

*Gælder for alle der er i gang med en videregående uddannelse samt institutioner og skoler. Rabatten er fratrukket disse priser.

AMIGA 2000 TILBEHØR til 1/2 pris*

A2301 Genlock internt	
Commodore 2092, 20 Mb Harddisk	
Commodore 2094, 40 Mb harddisk	
Disse harddiske kan autoboote fra Amiga og PC. Indbygget SCSI	
XT Kort, 8088/4,77 Mhz, 512 K Ram	3599,-
AT kort, 80286/8 Mhz, 1 Mb Ram	
XT/AT kort omdanner din A2000 til fuld IBM komnatibel PC er	Contraction of the Contraction o

2 Mb RAMkort til A2000 Kan udvides til 8 Mb	3795,-
1/2 størrelse kort. Kan sidde ved siden af et Hardcard GVP 49MB HARDCARD/RAM. Normalpris 8495,NETOP NU	7495,-

Du kan "multitaske" fra Amiga til PC siden. Leveres med 5,25" drev (360/1,2M)

VI har købt et stort parti hjem, og kan nu tilbyde et rigtigt GVP produkt med en 49Mb/28 ms harddisk til uhørt lav pris! Kortet, der er udført som et hardcard, har også plads til 2Mbyte RAM!. Det er et rigtigt sommertilbud, så slå til NU.

AMIGA 500 SYSTEMER

A500 Normal 4995,- 4495,-A500 + 8833 Mon. + kabel... 7095,-

A500 Starterkit* TILBUD ... 5395,-A500 + 2 Joystick +

SuperOswald + 4 spil...... 4995,

*)Indeholder: A500, Kindwords, Fusionspaint, 3 spil, Spar Kr. 1886,-

JOYSTICK mm.

NYE BØGER

Hardware ref.	498
Libs & Devs	698,-
Includes & Autodocs	598,-
ALLE TRE OVENSTAENDE - 20% RAB	AT!
Bruger bogen til DPaintKUN	98
Programming the 68000	368,-
Amiga Bogen for programmører, Dansk.	298
DOS Quick reference guide NYHED	148,-
Machine languageNYHED	248,-
Amiga for beginnersNYHED	228
Diskette til Abacus bøgerNYHED	

TILBUD

DIVERSE Støvhætte til A500 ......

Musemätte, blå	85,- 55,-
DISKETTER - PRISFALD! 3,5" No Name.	
5 års garanti. M/labels TILBUD 5,25" No Name. 48 TPI.	6,50
Kører også Amiga	3,10
Diskbox til 10 stk. 3,5"	25,-
Diskbox til 100 stk. 3,5"	
eller 5,25"	99,-
(Diskette-priser ved 100 stk)	
SOFTWARE	
KINDWORDS V. 2.0 KUN	695
Dansk tekstbehandling med dansk	,
stavekontrol af 140.000 ord.	
Den længe ventede version.	
SUPERBACK KUN	695,-
Det bedste og hurtigste harddisk bi	ack-
unprogram 20 mbyte ná kun 20 m	mil

VizaWrite tekstbehandlingV2.02 FØR 1595, TILBUD 895,-Superbase Personal, Med dansk manual Før 1549, NU 595,-

2395,-

995 -

250,-

Workbench/Extras 1.3 ...... AKTUELT HARDWARE

Lattice "C" V5 ..

Amiga Comal

12N III MOUU LUWCOSI	033
Commodore A590 harddisk	4895,-
Datel Midi interface	695
Multiplay kabel 5 M	248
ienius Scanner til A500/2000	2995,-
lickstart 1.2 eller 1.3	250,-
lickstartROM og omskifterTILBU	D448,-
soot selektor. Ny holdbar model.	

PRINTERE

Commodore 1550C. Colour	2895.
Commodore MPS 1230	1695.
Star LC10 Incl. kabel	1995.
Star LC 10 Colour, Incl.	
farvedriver og kabel	2695,
Star LC24-10. Incl. kabel	3595.
NEC P2200, 24 nál	3695.
NEC P2+, 24 nál	3995.

Kan skifte mellem DFO, DF1, DF2/DF3

MONITORER + TUNER

MONITORER + TUNER	
TV-HF Modulator	295,-
Philips CM 8833 incl. scart kabel	2695,-
Philips monitor og TV, 15° med	
fjernbetjening, 60 kanaler, fuld	
monitorkvalitet incl. kabel	3895,-
Commodore 1084 monitor	
incl. kabel	2995,-
TV-Modtager, 12 kanaler	1195,-

Rekvirer gratis AMIGA TILLÆGSKATALOG - sprængfyldt med nyheder.

Kig ind i Nørre Allé 55 8000 Århus C. Her har vi åbent:

Man-tors. 10.00 -17.00 Fredag 10.00 -18.00 Lørdag 10.00 -13.00 Commodore
Autoriseret Amiga
og
PC FORHANDLER

Bemærk: NY ADRESSE:

Lyshøjen 10, 8520 Lystrup. Tif. 86 22 06 11

DANMARKS HURTIGSTE LEVERING
Telefontid: 9-17.00. Priser er incl. 22% moms

På et gratis spil!...

Når dit abonnement på COMputer udløber og du vil forny det, eller du vil bestille et NYT ÅRS-ABONNEMENT på COMputer, modtager du i begge tilfælde HELT GRATIS et spil til din computer. Spillet bliver sendt den anden uge i hver måned efter at du har betalt girokortet senest den dato der står på girokortet.

Sådan gør du!

Nve abonnenter:

Vil du starte et nyt abonnement (11 nr. af COMputer) så udfyld og indsend nedenstående kupon. Så sender vi dig et ...Når du betaler dit helårsabonnement til tiden, modtager du et gratis original-spil.

girokort. Når du har betalt får du dit gratis spil omgående.

Nuværende abonnenter: Har du allerede et abonnement, og har du i sin tid fået det gennem "kuponnyhederne", behøver du IKKE indsende kuponen. Vi ved hvilken computer du har. Alle andre abonnenter der IKKE har fået deres abonnement gennem "kuponnyhederne" bedes udfylde kuponen forneden. Vi sender automatisk et girokort til dig når dit abonnement udløber og vi ved så hvilken computer du har.

Husk! at ovenstående tilbud KUN gælder for 11 nr. af COMputer/helårsabonnement.

Venlig hilsen

COMputer

- magasinet for dig og din Commodore!

Kupon

Klip denne kupon ud, og indsend den til:

Forlaget Audio A/S, St. Kongensgade 72, 1264 København K.

Når jeg har betalt mit girokort på et helårsabonnement på COMputer, ønsker jeg et gratis originalspil tilsendt til min:

□AMIGA □C64Disk □C64Bånd (kryds af)

JA TAK!

Jeg vil være ny abonnent. Send venligst girokort.

 Jeg har abonnement i forvejen og vil gerne overgå til et helårsabonnement. Mit abonnementsnummer er: Navn:

Adresse:

Postnr.:

By:

Har du idag et halvårs-abonnement (kr.: 190,-) og ønsker et gratis spil, så indsend kuponen, og vi sender dig et nyt girokort på et års abonnement (kr.: 348,50,-).

Ansvarshavende udgiver: Klaus Nordfeld

Chefredakter: Christian Martensen

Redaktion: Michael Brochdorf Flemming Steffensen Hans Henrik Bang

Medarbejdere: Rasmus Berteisen Torben Hammer

Kim Hansen Claus Leth Jeppesen Peter Juul Bo Jørgensen Jesper Kehlet Marc Friis Møller

Jesper Steen Møller Morten Strunge Nielsen Jakob Sloth

Jakob Sloth
Christian Sparrevohn
Kim Holm
Christine Madsen
Niels Lassen
Dan Erland Andersen (USA)
Jonny Bergdani (Sverige)
Steve Cooke (England)
Mei Croucher (England)

Redaktion og udgiver:

Forlaget Audio A/S
"Det Nye COMputer"
St. Kongensgade 72
1264 København K.
Tif. 33 91 28 33
Telefax: 33 91 01 21

Annoncer:
Dansk Selektiv Presse ApS
St. Kongensgade 72
1264 København K
Telefon 33 11 32 83
Telefax: 33 91 01 21
Annoncecheft Lars Merland
Konsulent: Birgitte Møller live

lfølge analyseinstituttet AIM's læserunder-aogelse 1990, har "COMputer" 238.000 læsere - hver måned, hvilket svarer til en dækningsgrad i befolkningen på ca. 6%.

Abonnement:
Att.: Mai Hejisteen
Teleifon: 33 91 28 33, lok. 23
Telefontdid: 11:00-16:15
Postigrice: 97 11 6 00
Abonnementspris er kr. 348,50 for 11 numre og kr. 190 for 6 nume.
Hvis bladet er enten forsinket eller udebliver, bedes du rette henvendelse til dit lokale postkontor.

Vigtigt:
Artikler og fotos i "Det Nye COMputer" må
ikke udnyttes i annoncer og anden kommerciel sammenhæng uden forlagets skriftligetilladeise. Citater med tydelig kildeanglese accepteres. Forlaget har ret til at aftrykke indsendte programmer i bladet, og utgejve dem på andre medler, forlaget påtagersig intet ansvar for eventuelle tryktejl.

Produktion: B.A.D. Graphic Designers Haslev Fotosats Partner Repro InSats Bargholz Offset Dansk Andels Trykken

Fotos: Tobish Fotografi

Distribution: Danmark: DCA. Avispostkontoret Norge: Narvesen

Forside og layout: B.A.D. Graphic Designers

Medlem at:

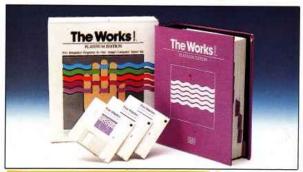
Fagpresse

ISSN: 0905-6009

COM"-BBS: "COM"-BBS:
COMputer's Bulletin Board System karer
24 timer i dagnet med 1200/24000
baud, 8 databit, 1 stophi, ingen paritet,
"COM"-BBS telefon: 33 13 20 03
SysOps: Claus Leth Jeppesen og Hans
Hernik Bang.

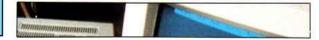
Vi kigger indenfor hos Mirrorsoft, et af verdens største softwarefirmaer, og tager et smugkig på efterårets spiludvalg ..... side 12

The Works! Platinum Edition er kompilationspakken af Analyze, Organize, Scribble og Online - alt i eet. Vi tester ..... side 32

Rapport fra computerbranchens Hjaller rup-marked; 16-bit Computerfair, i England ......side 64

Computer hotline'90

Hard-og Softwarenyheder til Amiga 500, 2000 og C64'eren!

Mirror, Mirror

Vi har besegt et af Englands største soft-warefirmaer, Mirrorsoft, og fået et smug-kig på flere af de titler, der er på vej.

18

Multimedia Amiga 3000

Så er Commodores multimediamaskine et faktum. Vi kigger nærmere på "dyret".

G'day Mate

Commodoreklubber | Australien? "You betl" Læs reportagen fra et af verdens mest ukendte Commodorelande.

Videotoaster

Vi har skrevet om video-"risteren" før, men nu er den en realitet. Vi har kigget på sagerne, og det bør du også!

Bøger-bøger (2)

30 Virundervores to delte bogtest af, med at bladre rundt i 6 Amigabøger.

The Works! Platinum Edition 32

Platinudgaven af de kendte software-pakker, nu samlet under eet. Vi tester.

Vilde Vibrationer

Er du bare lidt musikinteresseret, slår du op på disse sider med det sammel Hvor-for? For nu skal du lave lyd på din Amiga!

Gameplay De Tre-Måske-Fire tester igen en hel sta-bel af nye spil, både til C64'eren og

Games Preview

48 Fremtidens spil i dag - eller nutidens spil i morgen! Se selv hvad der venter på det nærmete gadehjørne - før din mor!

Intuition

50 Lidt teknik til tastefreaks, der gerne vil lave egne vinduer og gadgets, på Ami-

Mailbox

Læsernes talerør, hvor der bliver uddelt både ros og ris - og ikke kun til COM-

Harddisk til din Amiga?

Hvad betyder RLL? Er det godt med 100MB, og hvad er MB? Find ud af det og alt andet, i vores gennemgang af hard-disk-terminologien.

Harddisk Købers Guide

58 Oversigt over 10 harddiske til Amiga hvad er værd at købe?

Da eventyret døde

68

Niels Lassen skriver nekrologen over eventyrspil, og fortæller om, hvad der kommer i stedet.

computer hotline oo

Nye solide joysticks

Noget af det, der slides allermest på mht. computerudstyr er helt klart joysticks, og som du måske kan huske blev Turbo joystikket lanceret for et års tid siden som joystikket, der kunne holde til stort set alt, selv nedsænkning i kaffe, vild slyngen rundt i ledningen, hoppen oven på det osv.

Nu er der kommet en lille familleforøgelse til fra Skodaversionen "Turbo Micro", der er det gamle Turbo Junior, der er blevet peppet op med microswitches over "Turbo Pro", der er udstyret med autofire og fås i normal eller gennemsigtig udgave til Rolls Royce modellen "Turbo Profi", der har 4 skydeknapper, variabel autofire, lysdiodeindikering osv. Alle joysticks leveres med et års garanti, og det er noget, der betyder noget når det drejer sig om joysticks.

Turbo Micro: 118 kr. Turbo Pro: 178 kr. Turbo Profi: 248 kr. BMP Data Lystrupvej 3 3300 Gørløse 42 27 81 00

Programmer dit joystick

Kan du stadig huske de gode gamle dage, hvor man programmerede computere for at få nogle gode spil ud af dem? Nu er turen kommet til joysticks, med det nye Gravis Mousestick, der fungerer som kombineret mus og joystick.

Det er fuldt menustyret via et LCD display, hvor du kan se de forskellige indstillinger. Her har du f.eks. mulighed for Direct Tracking, hvor musepilen følger joystikkets position, så du lynhurtigt kan flytte dig rundt på skæmen. Dette klares vha. et digitalt optomekanisk system, der aflæser stikkets position,

Amigamusik institut

Er du musikinteresseret og samtidig lidt tøvende overfor din Amiga's musikalske muligheder, er det en god ide at henvende dig hos det Rådgivende Musik Institut. Instituttet byder på en hel del forskellige kurser, hvoraf specielt skal nævnes et midikursus, samt et indføringskursus i det nye og stærke musikprogram Musik- X.

Desuden tilbydes der kurser i mange andre sequence- og editorprogrammer til Amiga, samt vejledende rådgivning i køb and udstyr og det gælder både instrumenter, computerudstyr og software.

Instituttet henvender sig specielt til "musikinteresserede der vil mere, udøvede musikere, musik/computerinteresserede". Der skulle således være masser af lære, både for dem der føler sig mest sikker på teknikken, og for dem der føler sig bedst ud i det rytmiske.

Interesserede kan henvende sig hos:

r.m.i Langgade 46 Sparkær 8800 Viborg Tif. 8664 5211

computer hottine so

og alt dette styres af en mikroprocessor med 16 K ROM samt RAM til at gemme dine favoritindstillinger. Der er 8 indstillinger for bevægelsesradius og stramhed, så du kan tilpasse joystikket til din egen smag, og meget meget andet, der alt sammen er forklaret i den medfølgende manual på 70(!) sider.

11 MILLIANIA MARIANA

Pris: 895 kr. Euro Trade Finlandsgade 25 Boks 1059 8200 Århus N 8616 6111

Harddisk til Amiga 1000

Hvis du er Amiga 1000 ejer og har læst nyheden om Filerunner, har du nok spekuleret på, hvad du skulle gøre af sådan et kort, for det kan ikke rigtig være i en Amiga 1000 vei?

Det er heldigvis ikke noget stort problem, for så skal du bare have den såkaldte FileRunner Box som du kan se på billedet. Den har egen strømforsyning, så den ikke belaster Amigaen og tilsluttes databussen uden problemer. Inden i den er der plads til både controller og 2 harddiske, og det skulle vel nok kunne tilfredsstille de fleste.

Starlite Software Tlf.:8680 4144

Total postscript-kompatibilitet

Firmaet Soft Service sender inden længe en meget interessant printerdriver på markedet, for ejere af postscript printere. Selv om de vigtigste og mest professionelle programmer sædvanligvis understøtter postscript standarden, så er det nu alligevel betrykkende, at have en driver i hænde, som gør det muligt at anvende din postscript printer i forbindelse med ALLE Amiga programmer.

Driveren er fuldt kompatibel med Preferences, og den er af samme grund meget ligetil at installere. Desuden understøtter den printere med forskellig opløsning og forskellig papirstørrelse. Dernæst håndterer den både monospaced og proportionale fonts samt en hel masse forskellige teksttyper (normal, underlined, bold, italics, super- og subskrift).

Selv om produktet er finsk opgives prisen for PostDrive I Europa til omkring 40 amerikanske dollars, og er du interesseret må du henvende dig direkte hos Soft Service, da ingen dansk importør endnu kendes.

Adressen er: Soft Service INC. ElectroCity, 4th floor SF-20520 ABO Finland Fax:358-21-6375-729

STAR nr.1 i Danmark

På en pressekonference i Monaco blev det afsløret at 70% af alle matrix-printere der bliver købt i Danmark er en STAR-model.

Faktisk er Danmark det land i verden, hvor der bliver solgt flest STAR-printere, i forhold til indbyggertallet.

Samtidigt viste STAR alle deltagerne ved pressekonferencen en STAR LC-10 i ÆGTE guld! Årsagen var at denne printer har man fremstillet 5 millioner af til dato. Tillykke fra COMputer til STAR-importøren i Danmark, Acomatic. Acomatic kan kontaktes på tif. 43 43 02 22.

Her er en STAR LC-10 I ÆGTE guld - imponerendel

Løb med filerne

Det er snart længe siden at Amiga Loads Faster (ALF) controlleren blev introduceret på det danske marked, men det blev aldrig nogen stor succes til trods for, at det faktisk var en billig måde at få en stor harddisk på. Nu har ALF imidlertid haft vokseværk, og er blevet til FileRunner kortet, der er et kort med den nyeste version af ALF (inkl. standard OMTI controller til PC harddisks) hvorpå der desuden er monteret en 3.5" harddisk. Det smarte ved en 3.5" harddisk er selvfølgelig, at den er lille nok til at kunne stå lodret inden i en A2000, så du ikke skal bruge for meget af den kostbare plads.

Filerunner leveres i forskellige versioner fra 32 til 300 Mb og hvis dette også bliver for småt, kan man let tilslutte endnu en harddisk til controlleren eller hele 7 for SCSI versionens vedkommende.

Når du modtager FileRunner er den naturligvis både lowlevel og highlevel formatteret og har Workbench og ALF software installeret, så det er faktisk bare et spørgsmål om at tilslutte kortet, tænde Amigaen og derefter lade den Autoboote.

Starlite Software Tlf.:8680 4144

VI GI'R DIG MERE STAR FOR PENGENE.

ComputerPrinteren

STAR LC 10 COLOUR

- ✓ AMIGA-print i farver
  ✓ Near Letter Quality
- ✓ 4 indbyggede fonte
- ✓ Papir parkering ✓ IBM- og Epson kombatibel

2.695,-

STAR LC 10

- √ 144 tegn/sek.
- ✓ Near Letter Quality
- ✓ 4 indbyggede fonte
- ✓ Papir parkering
- ✓ IBM- og Epson kombatibel

1.895,-

STAR LC 24-10

- ✓ 24 nåls laser kvalitet
  ✓ Letter Quality

- ✓ 4 indbyggede fonte
  ✓ Papir parkering
  ✓ IBM- og Epson kombatibel

3.295,-

Alle priserne er incl. moms, en æske printerpapir, Kabel og dansk manual

") Ekstra sort farvebånd til STAR LC 10 COLOUR

Istedgade 79 · 1650 København V Tlf. 31 31 02 73 · Fax 31 24 19 50

TA	TA	T
JA	IA	V.

Send mig fluks:

- □ Brochure og skriftprøver
- □ En STAR LC 10
- ☐ En STAR LC 10 COLOUR
- □ En STAR LC 24-10

Adresse: Postnr/By:

Forvær din **Amigalyd**

Den helt klart mest mærkelige nyhed til Amigaen i denne måned kommer fra Hardcom, og hedder Stereo Wide. Det er en lille kasse, som du kan slutte til lydudgangen på din Amiga, hvorefter du ved hjælp af en lille omskifter kan vælge mellem normal Amigalyd og forbedret stereokvalitet. Vi smækkede den naturligvis straks i Amigaen og loadede et spil med noget fed lyd, og klikkede kontakten

Waaaaaaauw, der var simpelthen en kæmpestor forskel. Lyden lød langt federe nu end før. Vi prøvede med forskellige programmer, og det gjaldt for dem allesammen, at vi kunne skifte om på kontakten og få hhv. dårlig og superfed lyd.

Det eneste lille problem var bare, at den fede lyd kommer når kontakten står i off stilling, og Stereo Wide altså ikke er koblet til. Faktisk får du den allerfedeste lyd, hvis Stereo Wide slet ikke er koblet til, men bliver liggende på hylden i forretningen, for der er da ingen grund til at bruge penge på, at få dårligere lyd - vel?

Nyt støvlåg til Amiga 500

Absolon Data sælger nu støvlåg, til 85,- kr. Desværre er det af solidt, omend klart, plast, så man kan ikke tage støvlåget af, og gemme det i en almindelig skrivebordsskuffe, mens man

Hvis du bruger store armbevægelser, når du arbejder med musen, erdernu også en musemåtte der kan klare dette (se foto!). Små arbejdsborde er selvfølgelig afskrevet, men ryd spisebordet, så skulle der nok være plads til både Amiga og musemåtte...

Prisen for denne ligger på 80,- kr.

Absolon data, tlf.: 3167 1193

Amiga bliver klog

Var du klar over at Amigaen faktisk ved en hel masse om kunsthistorie? For slet ikke at tale om dens ekspertise mht. danske digtere i det 20. århundrede eller musikhistorien med komplet LP/CD fortegnelse.

Alt dette skal forstås sådan, at Poul Reitoft er ved at lægge sidste hånd på de såkaldte IN-TER RElationsdatabaser, der er beregnet til brug for studerende og interesserede, og indeholder oplysninger om alt muligt. På den måde er det muligt via modem eller teledata, lynhurtigt at fremskaffe oplysninger, som normalt ville kræve timers biblioteksgraveri. Systemet kører på en Amiga, men er endnu ikke færdigt. Bla. arbeides der stadig på at opdatere databaser om verdenshistorie. Danmarkshistorie og vor kulturary.

henvende dig til: Poul Reitoft Havretoften 38 Box 21

Haleløs mus

Man er snart ret yt, hvis man stadig klikker rundt på skærmen med sin gamle solide Commodoremus i hånden. Dels er den klodset og har en dårlig opløsning, men nu kommer det snart til at hedde, "at den er uraffineret fordiden slæber et kilo ledning efter sig".

Ja den trådløse mus er iblandt os på godt og ondt. Som det kan ses af billedet, sættes en modtagerenhed direkte i Amigaens muse port, og der behøves overhovedet ingen softwaredrivere.

Den kører naturligvis på batterier, og så falder den i søvn (dvs. den går i sleepmode), hvis den står stille i et bestemt stykke tid.

Practical Solution hedder den, og så er den din for kun, uups, så er den din for den noget upraktiske pris af 1495 incl. moms.

Kan fås hos: Alcotini Tif. 8622 0611

Commodore Compact-Disc TV en realitet

Af Søren B. Hansen

Slut med rygter og spekulationer - den nye Amiga er ikke længere en hemmelighed! Efter flere måneders påfaldende tavshed, har Commodore fremvist et eksemplar på det nyligt afholdte CES-show i USA. Jeg har bl.a. talt med Commodore i England, og kan afsløre følgende facts om den nye Amiga: Den kommer til at hedde "Commo

dore CDTV" (Compact Disc TeleVi-sion). Maskinen bliver udgivet omkring september i England, med en pris på ca. 700 pund. Det betyder, at vi herhjemme nok må indstille os på en pris i underkanten af de 10.000. Til gengæld skulle der være en vis chance for, at CDTV'en kan indgå i julehandelen i Danmark.

Som tidligere nævnt er maskinen groft sagt en A500 med indbygget CD-ROM drev, og med 1Mb hukommelse. Maskinen ligner mest af alt en traditio-nel CD-afspiller, både i udseende og i pakning. Der medfølger en infrarød kontrolenhed i stil med dem vi kender fra TV og video. Som ekstraudstyr leve rer Commodore desuden en infrarød rer Commodore desuden en trackerball ("omvendt mus") og keyboard. CDTV'en kan tilsluttes alm. eller en monitor.

Hvad vil Commodore med CDTV'en? Er det en ny computer, eller er det må-ske snarere en konsol. Commodores svar: ingen af delene! Maskinen er ret tet mod et bredt massemarked (som f.eks videoen). Hvor Amigaen og C64'eren normalt er gemt væk i dren-geværelset, er det Commodores håb, at CDTV'en vil blive en "dagligstue-ma-

skine". Og udover funktionen som "udvidet Amiga", kan den også bruges som alm. CD-afspiller, sammen med et stereoanlæg!

CDTV'en vil, ifølge ubekræftede ryg-ter, være fuldt kompatibel med eksisterende A500 software, hvis et 3,5"

Med disse nye specifikationer, er det højest sandsynligt at maskinen også bliver solgt igennem det normale TV/video-forhandlernet. Commodore lægger stor vægt på dette; CDTV-en et et bredt og fleksibelt produkt, rettet mod massemarkedet!

Den nye Commodore er altså ikke nogen afløser for de nuværende Amigaer. Og endnu mindre er det en "spillekonsol" i traditionel forstand - Commodore indrømmer selv, at maskinen er alt for dyr til at konkurrere mod Sega og Nintendo.

Mirrorsoft's Cathy Campos er ikke i tvivi om at, at CDTV'en hurtigt vil finde en plads på det etablerede marked: "det er endnu for tidligt til, at vi har nogle konkrete produkter på vej, men vi har mange planer og ideer til, hvordan vi kan udnytte den ny teknologi. Det er en meget spændende maskine, som vi tillander os till at viderstatte!" vi glæder os til at uderstøtte!"

Udviklingschefen hos MicroProse er enig: "Der er ingen tvivl om, at vi vil ud-give spil til CDTV'en. I første omgang vil der mest være tale om konverteringer af vores eksisterende programmer, men på længere sigt vil vi absolut udvi-kle særlige CD-ROM spil, så vi kan ud-nytte dette medie fuldt ud. Alt tyder nemlig på, at markedet er til stede!"

Vi vender snart tilbage med en fuld anmeldelse af CDTV'en!

Og hvorfor skrive en nyhed om det, tænker du måske: jo, "Gallery" er nemlig en af de mest populære serier, næst efter Bent Burgh og Lykkehjulet! Men for at fortvivelsen ikke skal gå over i fuldstændig apati, kan vi trøste med, at "Gallery" er stærkt tilbage i næste nummer (9), der udkommer den 30 august. Som Kim Holm, manden der redigerer "Gallery" selv si-ger det: "I'll be there, and you better be there, too!"

Indtil da kan du jo bare tegne videre, men husk at indsende dit mesterværk til os - det kunne jo være at det var penge værd!

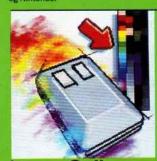

Ekstra porte

Ekstra serielporte til Amigaen findes der efterhånden så mange af, at man kan finde dem ved at gå rundt og rode lidt i affaldscontainere (stort set), men her er der en som skiller sig lidt ud fra flokken.

Det drejer sig om MultiFace-Card, der i grundversionen byder på 2 parallelle og 2 serielle porte, der autokonfigurerer når du starter op. Herudover er der udvidelsesmuligheder RS422 (en anden interfacestandard), relæ og optokobler styring og 16 AD/DA konverter.

Starlite Software Tif.:8680 4144

Ingen Gallery

Pixelfreaks over hele landet må i denne måned undvære *Gallery", stedet hvor alle nuværende og kommende Amigategnere mødes.

Trådlæst joystick

Vi har tidligere skrevet om et trådløst joystick, men denne gang må det siges at være ret specielt konstrueret. Joysticket hedder UFO, og det er ud-styret med autofire og almindelig fire. UFO joysticket har en rækkevidde på omkring 20 meter (fedt så kan man spille uden

at kunne se skærmen), og det er såmænd også funktionsdygtigt hvis du under brugen, kommer til at pege i en anden ret-

UFO joysticket er især udsædvanligt, fordi det ikke er udstyret med en styrepind, da der styres med tommelfingeren

Ifølge forlydende skulle UFO joysticket være særdeles hurtigt, og tilvænningsperioden er kun på ca. 10 minutter.

En lys ide

Hvis det er præcition der er sagen, så burde du nok kikke nærmere på Golden IMAGE musen fra Alcotini. Den koster 696,incl. moms, men så kan den også læse en hel masse små prikker" på musemåtten i stedet for at køre henover den med en plat kugle.

Da den fungerer vha. lys er den i modsætning til almindelige mekaniske mus ganske umulig at slide op.

Så er den naturligvis fremsynet nok til at være forsynet med en tredie knap, til brug i fremtidige programmer som trykker den af.

Kan fås hos: Alcotini Tit. 8622 0611

10

BRIKKERNE ER FALDET PÅ PLADS

kan du få alt moduler til C-64

fra kr. 198.

Utility-diskette vunty-aiskette jedfølger GRATIS

ACTION REPLAY MK 6

Et lille spil med mange brikker

ACTION REPLAY MK 6 er det mest omfattende modul til Commodore 64. Se her hvilke moduler, det kan gøre det ud for:'

- Turbomodulet til både bånd og diskette. Op til 15 gange hurtigere båndoperationer og 25 gange hurtigere disk-operationer på 1541, 1541-II, 1570, 1571 og 1581.
- · FREEZE-MODULET, der kan det hele og lidt til. FREEZER op til 249 blokke med mængder af ekstra funktioner, enkelt filskopiering op til 249 blokke og kopiering af hel diskside på under 2 minutter gør ACTION REPLAY MK6 til et helt unikt kopiværktøj.
- · Snydemodulet, der hjælper i de fleste spil. Restart efter snydepokes, automatisk søgning efter snydepokes, sprite-killer eller hvad siger du til at viske modstanderne ud?
- Programmeringsmodulet for programmører på alle planer med bl.a. verdens bedste maskinkodemonitor.

- · "Hapse"-modulet, der uden videre lader dig hugge hele skærmbilleder og figurer fra spil, så du selv kan bruge dem i tegneprogrammer, demoer, andre spil nev
- · Legemodulet: Sæt eget navn ind i alle high-scorelisterne. Byt fodboldspillere ud med racerbiler. Eller lav en printerudskrift af dit vndlingsopstartbillede. Det hele kan lade sig gøre med ACTION REPLAY MK6.
- · Det seriøse modul: Er du træt af at vente på, at sløve databaser og tekstbehandlinger får hentet dine data ind fra disketten, så er ACTION REPLAY MK6 også en ven i nøden for dig.

kr. 798,-

Med omfattende

dansk manual

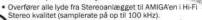
Laver nye brikker til dit puslespil

- Laver to båndoptagerstik på en C-64/20/128
- Kopiering direkte fra én båndoptager til en anden
- · Kan kopiere alt software på bånd uden undtagelser (OBS! Det er ulovligt at kopiere kr. 148.-COPYRIGHT-software)

Smartsound stereosampler

Når du vil pusle med lydbrikker.

Gem lydende på disk, spil baglæns, læg ekko på, snak som Anders And eller lav et ACID-HOUSE-mix

Fuldt softwarekompatibel. Virker med alle programmer til sampling via parallelporten.

SmartSound er smart!

Tilslutningen til hovedtelefon-stikket gør det muligt at anvende alle kontroller på anlægget. Hermed er knapperne på sampleren sparet og VOILA! Du får 800 kroners lyden for 398,- SÅDAN!

kr. 398,-

IC-RUN skrey "En vir kelig alsidig printer, der er Bod til både førvegrafik og tekst-behanding.

AMIGA ACTION REPLAY

- Brikken, der mangler i alle spil

AMIGA ACTION REPLAY er et cartridge, der blot sættes i siden af AMIGA 500. Dette giver dig bl.a. følgende helt enestående fordele:

- FREEZE-kopiering af næsten alle programmer, også nogle af de sejeste originaler (OBS! Det er ulovligt at kopiere COPYRIGHT-software).
- "Hapsning" af lyd og grafikbilleder fra spil. Lægges automatisk i IFFformat for viderebearbeidning i tegne- og musik-programmer.

Komplet virus-detektor er indbygget.

- Omfattende "snyde"-system: Kør spillet i slow-motion eller få evigt liv i de fleste spil.
- Mulighed for at gemme programmer og filer i FDOS-format, der er fire gange hurtigere end normalt. Også selv om modulet ikke sidder i.
- Alle programmer kan restartes (køre videre) som om intet var hændt .

kr. 1.195,-

SUPERFARVEPRINTER

INCL. Kabel og Stereo-software

Få en kopi af puslespillet MPS1500C/DM105 Professionel farveprinter

. Med stik til AMIGA og PC

- · Utroligt mange muligheder for at variere teksten
- Mange landes tegnsæt, f.eks. DK, GB, S, N, D, USA, E, F
- Kan danne 50 forskellige, klare farver · Lynhurtig: 120 tegn/sek.

SOFT TODAY beskrev MPS1500C/DM105 som den bedste farveprinter for under kr. 10.000.

Prisen inkluderer kabler, 250 ark papir, farvebånd, har final Carrioge in dansk manual og de skaller. dansk manual m.m. Gratis kabel medfølger

værdi kr. 228,-

Rekvirér gratis skriftprøver!

RAMUDVIDELSER A500

- En fordobling af hukommelsen er som regel en fire- eller femdobling af arbejdshukommelsen
- Meget lille og handy udgave
- Med afbryder

m/ur

kr. 1.175,kr. 975,-

QUICK KATIE

- Flyt brikkerne hurtigere
- Fordobler processorens arbejdshastighed fra 7 mHz til 14 mHz.
- Dette giver en hastighedsforøgelse på op til 60%.
- De normalt meget tidskrævende beregninger bliver meget hurtigere udført.
   Stabilt system med omskifter mellem 7 MHz og 14 MHz.

- Let at montere passer perfekt i AMIGA 500.
   Kan udstyres med en MC68010 processor, der forøger hastigheden yderligere.
- Med indbygget sikkerhedssystem, der forhindrer overbelastning af de vitale kr. 1.295,-

Man tror, det er en trykfejl, men prisen er altså kun

kr. 1.695,-

- Lav billedbrikker
- Tager et videobillede direkte fra videobåndoptager eller kamera
- Virker fuldautomatisk via den medfølgende software
- · Meget overbevisende realtime beregning til rigtigt
- skærmformat (42 bileder/min.) Kan gemme billederne i mange forskellige formater,
- f.eks. IFF
- · Billeder kan viderebehandles i Deluxe Paint, Photon Paint o.s.v.
- · Leveres med netadaptor

POSTORDRE-BESTILLINGSKUPON

vert til nedenstående adresse eller ring på vor ordretelefon 42 27 81 00 8 dages returret, 30 dages ombytningsret. Send kuponen i lukket kuvert til nedenståe Lystrupvej 3, 🖀 DK-3330 Gørløse 42 27 81 00 FAX: 42 27 89 15 BMP-DATA Postgiro: 1 90 62

JEG BESTILLER HERMED: MIN ADRESSE ER: NAVN: STK STK GADE, NR. STK POST NR. STK BY: STK TIE NR

BETALING

Check vedlagt + porto kr. 20,00

Pr. efterkrav + porto (kr. 20.-) og gebyr (kr. 25.-IALT tillægges kr. 45,

GRATIS TILSENDT: AMIGA KATALOG C-64 KATALOG ☐ SKRIFTPRØVER M

FØLGENDE ØNSKES

1500C/DM105

Der tages forbehold for trykfejl, prisændringer og udsolgte varer - Ring!

Kuponen må gerne skrives af eller kopieres. Ait er med min. 1 års garanti. Alle pris er er incl. 22% mon

Pris med MC68010 14 MHz

Det er fra denne anonyme bygning, Mirrorsoft forbereder deres stormløb mod spilmarkedet.

a jeg alligevel var i London forbindelse med ECTS showet (se sidste nummer), var det nærliggende også at kigge indenfor hos et af tidens toneangivende softwarehuse, Mirrorsoft. Efter en endeløs gåtur gennem Londons forurenede gader (afstanden så ellers så overkommelig ud på kortet!), nåede jeg frem til Irwin House i det sydlige Southwark kvarter, hvorfra - skulle det siden vise sig - Mirrorsoft planlægger et stormløb mod det europæiske spilmarked...

Her blev jeg venligt modtaget af firmaets energiske PR-kvinde, Cathy Campos, der velvilligt besvarede alle mine spørgsmål om firmaet. Mirrorsoft er i virkeligheden en slags paraply-organisation for en række kendte nemlig: Imagespil-navne, works, PSS, Cinemaware, FTL og Spectrum Holobyte. De to førstnævnte er engelske foretagender under Mirrorsoft, mens resten er amerikanske firmaer, der bruger Mirrorsoft som trinbræt til det europæiske marked.

Det "allerhelligste"

Men Mirrorsoft er mere end blot et administrationskontor for den amerikanske spilindustridet opdagede jeg, da Cathy viste mig ind i firmaets "computerrum". Langs alle fire vægge er der opstillet computere i alskens afskygninger - lige fra ZX Spectrum til FM Towns! Det er her fremtidens spil bliver playtestet, så alle fejlene (forhåbentlig) kan blive fjernet, før programmet bliver sendt til kopiering.

I et hjørne står der en Sega Master System konsol, med et besynderligt modul tilsluttet.

Cathy forklarer, at Sega-spillene bliver programmeret "inhouse", mens computerspillene alle bliver programmeret as selvstændige udviklingshold. I Mirrorsofts computerrum sidderderså en ansvarlig "projektkoordinator", der løbende kontrollerer, at programmørerne gør deres arbejde ordentligt og efter tidsplanen. Det sidste lykkes ikke altid lige godt, som det vil fremgå af nedenstående...

Fagre nye verden

Da jeg havde set mig lidt omkring, styrede jeg resolut hen til FM Towns computeren. "Hvad bruger I den til?", spurgte jeg et par playtestere, der sad ovre i et hjørne og puslede med en Amiga 500. Det var tydeligt, at de havde hørt det samme spørgsmål fra samtlige journalister, der hidtil havde besøgt dem, og det var lige så tydeligt, at de ikke var meget for at svare!

Før vi går videre, var det måske på sin plads med en kort beskrivelse af, hvad FM Towns er for en størrelse. Egentlig er det en PC - men med specifikationer, der får enhver IBM til at blegne! Producenten er den japanske elektronik gigant Fujirsu, og deres computer er en af de mest "hotte" i øjeblikket. Den indeholder en 32-bit 80386 processor, har en palette på over 16 millioner farver og lyd som en synthesiser.

Men det, som frem for alt har bragt FM Towns på alles læber, er det indbyggede CD-ROM drev. Der har været talt meget om fremtidens fantastiske CDspil, men indtil nu er det kun Fujitsu, der har realiseret drømmen. Drømme er som bekendt gratis. FM Towns, derimod, koster i omegnen af 20.000 kr, så vi er nok nogle stykker der, uanset hvad Commodore siger, må blive ved med at drømme lidt endnu. Men for de store softwarehuse er FM Towns en oplagt mulighed for at eksperimentere med "fremtidens spilmedie".

Og det er altså her, Mirrorsoft kommer ind i billedet! Præcis HVAD bruger de deres FM Towns til? Det spørgsmål kunne jeg desværre ikke få svar på. Firmaets ansatte har nemlig fået mundkurv på efter et ubehageligt sammenstød med Commodore, der var fortørnede over, at bl. a. Cathy Campos havde udtalt sig til pressen om Commodores nye CD-Amiga.

Det er almindelig kendt, at Commodore for nogle måneder siden indkaldte alle de store softwarehuse, for at orientere dem om deres kommende vidunder, men spørger man Commodore, pastar de fortsat, at maskinen ikke eksisterer! Ret vanvittigt, især i betragtning af, at deres CD-Amiga ifølge en pålidelig kilde bliver officielt afsløret allerede i juni på det amerikanske CES show. Cathy Campos turde dog sige så meget, at ...det er en fantastisk maskine, og vi glæder os meget til at udvikle spil til den."

Forrygende spil-år!

Selvom vi altså må væbne os med tålmodighed hvad CD-spillene angår, så var Cathy Campos heldigvis mere snakkesalig mht. de "almindelige" spil til Amiga og (i betydelig mindre grad) C64. Faktisk kastede hun sig ud i en komplet gennem-

Cathy Campos lader som om, hun kan læse dansk...

gang af alle Mirrorsofts udgivelser for 1990. En ret overvældende oplevelse!

Da hun havde overlæsset mig med skærmbilleder og pressemeddelelser, fremviste hun en PR-video, hvor Gary Penn (redaktøren af det engelske blad "The One") vader rundt i diverse

Af Søren Bang Hansen

eksotiske omgivelser og præsenterer det ene Mirrosoft-spil efter det andet. Men efter et kvarters uafbrudt reklamevideo, måtte Mirrorsoft sande, at "Det Nye COMputer" åbenbart adskiller sig fra de fleste andre blade på et vigtigt punkt: vigår ned under overfladen! Jeg bad derfor om at få selve spillene demonstreret, så jeg ved selvsyn kunne danne mig et indtryk af, hvad de var værd.

Efter et par forvirrede ordvekslinger med de tilstedeværende playtestere, lykkedes det at finde de relevante disketter frem, og så gik resten af eftermiddagen ellers med en omfattende demonstration af de spil, Mirrorsoft planlægger at udgive i løbet af 1990 - måned for måned...

JUNI/JULI:

Theme Park Mystery

Dette arcade adventure skulle være ude til Amiga, når du læser dette, og det ser ret usædvanligt ud. Handlingen foregår i nogle magiske forlystelsesparker, hvor der er masser af mysterier, der skal opklares. Programmøren hedder Brian Howarth, og garvede eventyerhusker sikkert hans "Mysterious Adventures" som "Arrow of Death" og "The Golden Baton".

Battle Master

PSS er et kendt navn i strategiske kredse, men Battle Master er ikke et helt almindeligt strategispil. Det er stærke rollespils elementer i dette spil, der foregår i en fantasiverden befolket af 4 racer: dværge, elverfolk, mennesker og orker. For også at appellere til dem, der ikke normalt giver sig af med strategiske rollespil, har PSS gjort et stort nummer ud af grafikken. Om Battle Master virkelig er "det flotteste rollespil til dato", tvivler jeg på, men flot ser det ud! Desværre kommer det ikke til 64'eren.

Blade Warrior

Jeg skrev første gang om dette spil helt tilbage i det allerførste nummer af Games Preview, så du kan nok regne ud, at det er blevet "en anelse" forsinket! Programmet, der dengang gik under navnet "Palladin", er et meget grafisk orienteret fantasy-spil med masser af flotte effekter. Mirrorsoft går endda så langt som til at sige, at det minder mere om en Spielberg-film end et computerspil. Måske er det derfor, de har opgivet at lave en C64- version? strationen, at de har opgivet at fortælle historien fra filmen: "Hvis vi prøvede at genfortælle det indviklede handlingsforløb, ville ingen forstå det!," forklarede hun. I stedet har programmørerne udvalgt de mest action-prægede scener fra filmen, og sat dem sammen til et "multi-level" spil - lidt i stil med "Batman: The Movie". Jeg fik

FM Towns er med sit indbyggede CD-drev et godt bud på fremtidens computer.

Back to the Future II

Selvom Mirrorsoft er lidt sent ude i forhold til filmpremieren, så har de uden tvivl en potentiel mega-sællert i dette spil - næsten uanset, hvordan kvaliteten bliver. Heldigvis lader det til, at spillet bliver godt! Cathy Campos forklarede under demonkun lov at se den første bane, som bygger på den kendte "hoover-board jagt". Skærmen scroller i flere retninger, og grafikken (jeg så Amiga- udgaven) er ret flot. C64-versionen udkommer først til...

Kan du løse mysteriet i Theme Park Mystery?

Commodore

Næsten GRATIS

og vi yder

Den ægte ramudvidelse

hvor der kommer en ny Amiga med 1Mb Ram som standard vil softwaren også kræve mere kapacitet. Med Mini-Max kan du bygge din Amiga 500 ud til en Amiga 2000

med op in 2,51vio Rain.	All Indian
512 Kb monteret kr.:	1395,-
1,8 Mb monteret kr.: incl.Ga	
Gary eller CPU adapter	348,-
512 Mb (det lille kort)	895,-
512 Mb ram til Mini-Max +	

Vi har også de nye business-Printere, med 8 timers tilkaldeservice i garantiperioden. Ring.

STAR LC-10 144 tegn pr.sekund	1.795,-
STAR LC-10 Colour	2.495,-
STAR LC24-10. 24 nåle m/utal af skrifttyper	
Arkføder til alle LC printere	fra 1.090,-
Parallelt interface til NL-10 incl. kabel	695,-
Farvebånd til alle STAR modeller	(God pris) ring!!!
Commodore MPS 1550 colour, ny model	2.495,-
Commodore MPS 1230	1.695,-

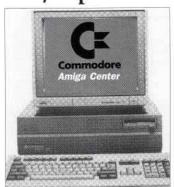
Diverse

3,5" Internt drev til Amiga 2000 1195,-
Multiplayerkabel248,-
Originale Amiga Bøger fra 248,-
Joystickfra 99,-
Joy-Stick m/ auto-Fire268,-
Formstøbt støvlåg til A500149,
Kickstartomskifter295,
Kickstart ROM 1,2 eller 1,3250,-
Workbench sæt 1,3238,-
Musematte fra69,
Bootselector (DF 0 - DF 1)148,
Rejsebox til 10 disketter fra 39,

Vi importerer selv vores disketter direkte fra anerkendte japanske og europæiske fabrikker. Kvaliteten er garanteret høj, derfor giver vi 100% garanti. Vi har alle KAO + 3M mærkevarer på lager.

Varenavn	Pris v/100 stk.
Varenavn 5.25" DSDD 48tpi i box med	udstyr 2,95
5.25" DSDD mærkevarer	
3.50" MF2DD	5,95
3,50" MF2DD Extra kva., SON	Y-NN 6,95
3.50" MF2DD Extra kva., KAC	NN 7,95
3.50" MF2DD KAO mærkeva	rer 11,95
Diskbox m.lås til 100 stk	84,00
Originale Amiga labels i 5 fa	rver 0,50
Rensedisketter	

Amiga 2000 + udstyr til 1/2 pris!!!

Gældende for alle der er igang med en videregående uddannelse. Husk at medbringe dit studiekort Ring og hør nærmere!!!!

Ny smart Amigamus! - den bedste mus! ifølge stor-testen i Computer nr. 5 ...<u>Nu</u> også som "optisk" uden kugle.*

JIN-MOUSE er navnet på denne nye og meget præcise mus til din Amiga. Den har holdbare micro-switches og en opløsning, der svarer til ca 280 DPI, hvilket betyder, at du ikke skal bevæge musen så langt som hidtil. Leveres med en smart mus-måtte, kun:

*NYHED NYHED NYHED "Optisk" mus uden kugle INTRODUKTIONSPRIS:

TIf.: 45934411

Manufacture of the second seco Vi leverer til hele Norden. Levering inden

Forbehold for prisændringer og trykfejl.

1 års garanti på alle varer!

Tilbud

Den bedste farvemonitor til Amiga . PHILIPS CM8833.

Opløsning 600x285. Indbygget stereo-lyd. Med grøn knap til tekst

Amiga 500 + PHILIPS farveskærm CM 8833 incl. kabel og 3 spil + Joy-stick 7.1 kæmpetilbud Nu Kun 7.1

... også tilbud på andre pakkeløsninger! Fra kun kr.: 4495,-

Amiga drev

3,5" drev, lavpris kun:

895,-

3,5" drev, til A2000

1195,-

3,5" SENATOR,

Med afbryder, bus, super slim-line, støvklap og 70 cm. kabel, lydløs. Meget hurtigt accestid.

1095,-

3.5" Golden image

med display

1495,-

5,25"drev 40/80 sporomskifter

1495,-

5,25" Master 5A-1, (incl. strømforsyning) + 40/80 sporomskifter 1695,-

ACTION REPLAY

Nu er den kommet!!! Nu er 64'er hittet kommet til Amiga 500, bare meget bedre. Action Replay har det hele, fryseknap, maskinekode monitor, assempler, checker og slow-knap.

Nu kun: 1195,-

Stereo Soundsampler Midi - Interface

En soundsampler forbindes via kabel til en computer. Herefter er det muligt, via de 2 indgange på sampleren at optage lyd med en mikrofon eller via en linie-udgang fra båndoptagere, radio, pladespiller eller CD. Lyden bliver optaget digitalt (omsat fra analog- til digital-data) hvilket betyder at man kan arbeide med den inde i computerens hukommelse.Alle med danske manua-

Alcotini Creative Sound Systems

Smart Sound

fra: 398,-

AHYUNDAI 2400 Baud Modem

100 % Hayes kompatibel og fuld softwarestyret, leveres med tre terminalprogrammer (JR-Comm, Amictern, Comm). Med Modemet følger også navne og telefonnumre på en lang række databaser i Danmark. Incl. kabel

Særpris:

A 590 fremtidens Harddisk til Amiga 500

Med A590, der er kombineret harddisk og RAM udvidelse, der får den populære A500 op på siden af den pro-fessionelle A2000. A590 består af en Epson slimline 3,5" 20Mb Hardisk på 80 ms, SCSI interface med plads op til 2Mb RAM i indbyggede sokler. Ydermere har A590 også indbygget en DMA-controller der får overførselshastigheden op på 2,4Mb/sek. Et for-delagtigt valg til din A500.

Se priserne!

incl. sokler til 2Mb Ram.

Med 512Kb RAM monteret 5595.

Vi er også gode til software.

Mange forskellige spil, bl.a. CHASE HO og LICENCE TO KILL

Introduktionspris fra kr.:

latamedier

gby torv 10 · 2800 · Lyngby Giro 7 52 51 33 48 timer i DK. Priser er incl moms.

AUGUST:

Cadaver

Det næste Amigaspil fra de famøse "Bitmap Brothers" er helt anderledes end "brødrenes" tidligere succes'er: Xenon II og Speedball. Det er nemlig et sakaldt "3D isometrisk arcade adventure": et grafisk eventyrspil, hvor man ser omgivelserne skråt oppefra, ligesom i de gamle Ultimate-spil. Grafikken er ekstremt detaljeret, og spilområdet skulle være enormt. Handlingen foregår i middelalderen, hvor du skal finde og dræbe en farlig massemorder. Det, jeg så af spillet, ser virkelig lovende ud med masser af action, gys og uventede farer.

Wings

Cinemawares nye spil er altid omgærdet af stor interesse nok især pga, den fantastiske grafik og lyd, der har været firmaets varemærke lige siden "Defender of the Crown". Wings er en flysimulator, hvor hovedvægten er lagt på actiondelen med flot grafik og lyd. Vi befinder os i den Første Verdenskrig, og du får blandt meget andet mulighed for at gøre Nuser kunsten efter - i dogfight med "Den Røde Baron"! C64 ejerne bliver endnu engang forbigået, men i det mindste kan spillet køre på en almindelig 512K Amiga.

The Final Battle

Kan du huske Rainbird's ikonstyrede grafik-eventyr "Legend of the Sword"? Det her er fortsættelsen, hvor den onde troidmand Suzar endnu engang er ude på skrammer. Af nye features kan nævnes skiftende vejrforhold, forbedret grafik - og så er der denne gang lagt lidt større vægt på rollespils-elementet med mere sammensatte figurer. Alt i alt en lovende sensommer udgivelse til eventyrglade Amiga-ejere.

SEPTEMBER:

Up & Away

Dette Amíga-spil er Mirrorsofts bidrag til det efterhånden store udbud af "nuttede" spil! Heldigvis ser det ud til, at holdet bag Up & Away har kombineret den nuttede grafik med humor, action og en underholdende tospiller mulighed, hvor skærmen er delt op i to dele ("spilt-screen"). Magnose og Filp-it er to små marsmænd, der er kommettil Jorden for at stjæle vores vand! Jordboerne er naturligvis ikke meget for at afgive vandreserverne til den røde ørkenpla-

Back to the Future II på 64'eren.

Cadaver er det næste spil fra Bitmap brødrene.

Cinemaware går i luften med Wings!

Spændende split-screen action i Up & Away!

Eventyret om ringen begynder forfra med Riders of Rohan.

TV Sports Baseball fra Cinemaware.

net, og den strid er der kommet et sjovt og originalt platformspil ud af.

Riders of Rohan

Godt nyt til alle Amiga-ejende Tolkien-fans: Australske "Beam Software", der bl.a. lavede "The Hobbit" for Melbourne House, er tilbage med endnu et spil over Tolkiens saga om "Ringenes Herre". Riders of Rohan er et grafisk wargame, designet af Beam Software, men programmeret af Spinnaker i USA, Udover det strategiske aspekt, er der masser af action-sekvenser, og Cathy Campos siger, at Riders of Rohan bare er det første i en hel serie af nye Tolkienspil. Mirrorsofts spil skal ikke forveksles med Interplay (ex-Bards Tale), der netop har annonceret deres egen serie af Tolkien-rollespil. Mirrorsoft blev ret chokerede over denne nyhed, da Beam Software angiveligt har eneret på at lave spil over Tolkiens værker. Er dette optakten til en ny ophavsretsstrid, og hvem vinder "Ring-krigen"? Mere nyt, når vi får det...

OKTOBER:

Wolf Pack

Denne Amiga-simulation fra PSS udspiller sig i efteråret 1942, hvor du er kaptajn på en ubåd. Lyder det bekendt? Ja, men Wolfpack ser på mange måder ud til at skulle overgå Silent Service. Der er f.eks. gjort meget ud af grafikken, som bl.a. skulle indeholde en meget realistisk "digitaliseret bølgegang". Desværre fik jeg ikke lejlighed til at opleve spillet "live", så du må vente lidt endnu med at finde ud af, om man virkelig behøver søsygetabletter for at spille Wolfpack...

TV Sports Baseball

Det næste program i Cinemawares "TV Sports" serie virker kun på Amigaer med 1 megabyte, så det siger sig selv, at der heller ikke her kommer en C64version. Det amerikanske firma har med stor succes simuleret amerikansk fodbold og basketball, og det kommer næppe bag på nogen, at dette her drejer sig om endnu et ultra-amerikansk boldspil: baseball. Heller ikke det spil fik jeg lov at se, men grafikken skulle være lige så flot som tidligere, og traditionen tro er der også en stor database med kilometervis af sports-statistik til de tal-glade amerikane-

NOVEMBER:

Flight of the Intruder

Spectrum Holobyte er firmaet bag et af årets mest kendte spil: flysimulatoren Falcon. I denne fortsættelse er der lagt større vægt på det strategiske aspekt. Flight of the Intruder, baseret på en bog (!) af samme navn, simulerer et luftangreb under Vietnamkrigen i 1972. Det nye er, at du og dit fly denne gang blot er en lille brik i en større sammenhæng. Hvis du bliver angrebet, kan det f.eks. være, at et allieret fly kommer dig til undsætning. Dit strategiske overblik spiller desuden en stor rolle for kampens udfald.

Duster

Realtime software blev med eet slag berømte, da de lavede det fantastiske "Carrier Command" for Rainbird. Nu arbejder de bl.a. for Mirrorsoft, og Duster er et godt bud på en rigtig "julesællert" til Amiga! Spillet indeholder masser af den lynhurtige 3D vektorgrafik, der er blevet Realtime's kendemærke, men denne gang er det hele krydret med lidt rollespil. Handlingen er henlagt til landbrugsplaneten "Heaven", der i år 3800 trues af mutante insekter. Hvis høsten skal reddes, må du tage kampen op mod skadedyrene - en ikke helt ufarlig beskæftigelse! Jeg fik demonstreret spillet på en hurtig PC'er, og selvom Amiga-grafikken nok ikke bliver helt så hurtig, så er der god grund til at glæde sig. Skadedyrsbekæmpelse har aldrig været sjovere!

Speedball II

Bitmap Brødrene har nok at se til i øjeblikket! Samtidig med, at de programmerer Cadaver, kæmper de med at få denne fortsættelse til deres klassiske "Speedball" færdig, inden julehandelen sætter ind. Af hensyn til nybagte Amiga- ejere skal det lige siges, at det drejer sig om et futuristisk boldspil, der egentlig "void-boid"! hedde 2'eren har en større bane, flere spillere - og gameplayet skulle minde lidt mere om nutidens fodbold.

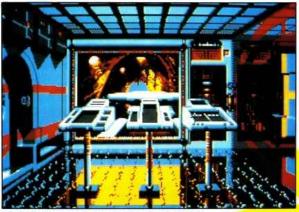
DECEMBER:

Vette

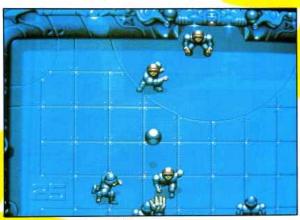
Julemåneden er som sædvanlig rig på nye spil, men det her er nu en gammel nyhed - PC-versionen er godt et år gammel. Du kører en lille rød Corvette rundt i San Fransiscos gader, hvor du bl.a. skal undgå at påkøre fod-

Flight of the Intruder er fortsættelsen til Falcon.

I Duster skal du bekæmpe muterede skadedyr!

Volden fortsætter i Speedball II.

Terrarium - verdens mest forsinkede spill

En af de mange suspekte typer i Killing Cloud.

gængere. Det er amerikanske Spectrun Holobyte, der står for programmeringen, og derfor var det heller ikke muligt at se en forsmag på programmet. Men PC- grafikken var ekstrem flot, og jeg kan ikke se nogen grund til, at Amiga- udgaven skulle være mindre imponeren-

Terrarium

Dette er uden tvivl det mest forsinkede spil, jeg nogensinde har oplevet. Ligesom Blade Warrior blev "nyheden" for første gang præsenteret i Games Preview nr. 1, og hvis spillet kommer til december, er det næsten 3 år forsinket! Og for at det ikke skal være løgn, så indrømmer Cathy Campos, at det måske først er færdigt "engang i starten af 1991". Det lyder som et ret usædvanligt spil: handlingen foregår i en mikroskopisk verden, der ligger inde i en glasflaske. I praksis er det et arcade adventure med en del actionsekvenser. Til vinter får Amiga-ejerne (måske!) lejlighed til selv at afgøre, om dette spil var værd at vente på.

Harpoon

Dette spil skaber i øjeblikket en del røre i PC- kredse, hvor det netop er udkommet. Designeren af "Imperium", Matthew Stibbe, fortalte mig på ECTS showet, at Harpoon er et af de mest vel- designede spil, han nogensinde har set! Spillet er et usædvanligt avanceret wargame, der simulerer et stort søslag mellem NATO og Warzawapagten. På trods af sin kompleksitet er spillet ret nemt at gå til, da det hele er musestyret. Som sædvanlig, fristes man til at sige, udkommer det ikke til 64'eren, og Amigaejere skal endda have 1 megabyte hukommelse for at få del i morskaben

Killing Cloud

Årets sidste spil fra Mirrorsoft er programmeret af "Vektor Grafix", som nok er mest kendt for deres "Fighter Bomber". Vi befinder os i det 21. århundrede. En mystisk giftsky har lagt sig over San Fransisco, og 50% af befolkningen er allerede døde. Som detektiv i byens politistyrke skal du løse mysteriet, og prøve at redde de overlevende. Det lyder som et adventure, men ser mere ud til at blive en flysimulator. hvad, så lover Cathy Campos med overbevisning i stemmen: "It wont be easy!".

Så er den her - den længe ventede Amiga 3000! Med Motorola 68030 processor, stærkt forbedrede grafikmuligheder og HELT nyt operativsystem (på dansk), i handelen i Danmark til august! COMputers Jesper Steen Møller har haft ørene i maskinen.

Af Jesper Steen Møller

miga er blevet endnu bedre! Og hurtigere, mere brugervenlig, pænere og større, men den stadig er en Amiga. Nyheden består i to ting, nemlig hardwaren, der er blevet stærkt forbedret, og softwaren, der vil komme til at ændre alle Amiga modellerne.

Amiga 3000 er nu en REN 32 bits maskine, hvilket gør den mange gange hurtigere end adressere op til 1 Gigabyte hukommelse!

En helt ny maskine

Amiga 3000 vil blive leveret i tre grundmodeller, alle 68030 som CPU. Den billigste har en 68881 matematik-processor, clockfrekvens på 16 Mhz og 40 Mb harddisk. Den mellemste har også 40 Mb harddisk, men har en 68882 matematik-del og en 25 Mhz

clock. Den dyreste model har også 68882 og 25 MHz clock, men en harddisk på 100 Mb. Alle harddiske er Quantum-kvalitet!

Alle tre modeller har 2 Mb hukommelse (1Mb Chip/1Mb Fast), og kan udvides op til 16 Mb på bundprintet. Heraf er max. 2 Mb Chip-mem.Amiga 3000 leveres med et 880 kb diskdrev, og plads til endnu en 3,5" enhed: Hard- eller floppydisk. Harddisken er dog i centrum, og den er en af de absolut hurtigste til Amigaen.

Gennemtænkt hardware

Amiga 3000 har indbygget SCSI interface, og bagpå maskinen er der et SCSI stik, der kan forbinde A3000 med hvilken som helst SCSI-enhed. Da A3000 ikke skal bruge slots til harddiske eller RAM, er der kun 4 af slagsen, mod 5 i A2000. To slotte har bridgeboard facilitet. Man kan bruge to slags korti slottene: A2000 kort (16 bit) eller 32-bits kort til A3000. Bus controlleren, "Buster", finder ud af det hele!

Video og grafik...

ECS (Enhanched Chip Set) hedder de to nye specialchips, der sørger for bedre grafik. Chipsene (Obese Agnus og Super Denise) kan bruge 2Mb Chipmem i A3000 og 1Mb i A500 og A2000.Til videobrug (15 kHz) er der kommet en ny opløsning, superhires, 1280x512 pixels i 8 farver, interlacet og 1280x256x8 uden interlace.Så er der 31 kHz udgaver af 640x512 opløsningen (max 8 farver) og 320x512 (max 16 farver). 31 kHz betyder, at der ikke er nogen interlace-flimmer på en multiscan monitor. Alle de ovenstående, såvel som de gammelkendte Amiga-opløsninger kan overscannes (på lovlig, supporteret vis!).

Derudover er der en ny opløsning på 640x480 i 4 farver (også 31 kHz). Det er IBMs VGA opløsning, som er uafhængig af NTSC/PAL). Det betyder at det bliver nemmere at portere (oversætte) programmer fra f.eks. IBM PS/2.Som sagt vil ECS (der også kan lave større blitter-operationer) også kunne bruges fra A500 og A2000! For når det regner på præsten så drypper det på degnen.

Display Enhancher

Ved video-udgangene i en A3000 sidder AMBER, en såkaldt display-enhancher (kendt som "FlickerFixer"). AMBER kobler to videoframes sammen, så interlace ser flot ud! Resultatet kan dog kun ses på en multiscan skærm. Samtidig fjerner AMBER de tynde sorte streger, der findes mellem scan-linierne på et billede UDEN interlace. Sammen med en multiscan skærm bliver billedet brilliant.

Kickstart 2.0 -Amiga bliver voksen

A3000 fødes med en kickstart 2.0, der er det endelige navn for 1.4. Hoppet til 2.0 skal markere at der er ændret meget fra V1.3 - og det er der.ROMmen fylder nu 512k - der var ikke plads i de 256k, som V1.3 fyldte. De mest brugte C: kommandoer ligger nu i ROM og der blev plads til ASL.library (hjælperutiner til programmører) og en stærkt forbedret Intuition, der får Amiga'ens system til at se voksent ud - vindue/menu- systemer på Atari ST, OS/2 PM og Macintosh kommer til at ligne noget, Per på tre år har tegnet med en lineal!

Workbench er virkelig blevet voksen! Der er meget bedre styr på ikonerne, preferences er vildt udvidet (ALT kan indstilles), og der er bare så meget guf til brugeren. Med AmigaDOS 2.0 er det blevet lettere at koncentrere sig om det, man bruger maskinen til - kreativt arbejde eller hobby.

FastFileSystem er nu indbygget i V2.0, og det er nu muligt på en nem måde at bruge FFS på normale 880kb floppier.CLl'en er helt væk nu, og AmigaShell er indbygget i ROMmen. Så skal der ikke længere loades tusind-

Sådan tager Workbench 2.0 sig ud på skærmen - totalt redesignet!

vis af drivere og andre dovne filer

Mange nye features

Når Amiga 3000 frigives er hele workbenchen og de tilhørende utilities på dansk - en opgave, der giver Commodore Data sved på panden! Blandt de medfølgende utilities er der et komplet harddisk-backupprogram, der kan "backe up" til floppier eller tapestreamer og et harddisk utility-program, der sørger for partitionering af nye harddiske - en opgave, der har hidtil har været meget kryptisk.Sammen med AmigaDOS 2.0 følger William Hawes' ARexx, som er en kommunikationscentral, der formidler kon-

I WB 2.0 er bl.a. alle kommandoerne i C-skuffen, nu i ROM.

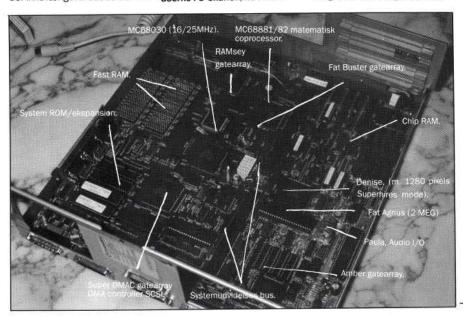
takt mellem programmer (tasks). Således kan to programmer, der ikke kender hinanden, sende beskeder rundt i systemet.

I Workbench 2.0 er der også et såkaldt Commodities Exchange program. Navnet dækker over noget så lækkert som komplet kontrol over residente programmer (hotkey-styrede programmer a la PopCLI). Samtidig medfølger en håndfuld af disse - bl.a. en blanker og et F-tast kontrolprogram.Amiga-DOS 2.0 vil OGSÅ kunne fås til A500 og 2000. Det er blot et spørgsmål om tid.

Men prisen da?

De tre Amiga 3000 modeller Commodore lancerer i Danmark i august, er endnu ikke endeligt prissat. Et kvalificerebud vil være på ca. 25.000,- for den mindste, kr. 30.000,- for topmodellen. Det er ex. moms og uden monitor. En god, velegnet monitor kan Commodore levere for ca. 5.000,- Det er en multiscan monitor, der kan vise alle de flotte opløsninger perfekt.

Til sidst skal Commodores små nuttede højttalere til ca. 300 kr. nævnes. Der er IKKE højttalere i en VGA/multiscan monitor, så de to små højttalere er fikse og gedigne, hvis man ikke har stereoen i nærheden.Priserne kan måske virke meget høje - men sammenlign med de tilsvarende IBM PS/2 eller Apple Mac II, og se forskellen! Amiga 2000, der hidtil har været seriens top, lider lidt for meget af et image som spil-

HVOR AMIGA-FOLK ER KOMMER AMIGA-FOLK TIL

- ☆ 1 MB CHIP RAM ☆ MUS
- \$80 KByte 3.5" Diskdrev \$2 C1084S farvemonitor \$3 4 lydkanaler 2/2 stereo \$3 Workbench 1.3 Disk

StudiePris:

10.300,-

A2000 XT/AT KORT A2088 PC-XT KORT

☆ 512 KByte RAM ☆ 360 KByte 5.25" Diskdrive ☆ MS-Dos 3.30

3.599.-StudiePris: A2286 PC-AT KORT

☆ 1 MB RAM ☆ 1.2 MB 5.25 Diskdrive ☆ MS-Dos 3.30

StudiePris:

6.649,-

A2000 RAM-udvidelse A2058-2

2 MB RAM

a med plads til 8 MB RAM i alt

StudiePris:

4.087,-

A2000 HARDDISK A2092

☆ 20 MB 3.5" HARDDISK Autoboot med KickStart 1.3 A SCSI interface

StudiePris:

4.200,-

A2094

☆ 40 MB 3.5" HARDDISK A Autoboot med KickStart 1.3

☆ SCSI interface

StudiePris:

6.096,-

A500/2000 HARDDISK

4.495,-

SORT/HVID SCANNER

GS4500

2r 105mm Scan pr. spalte

☆ 400 dpi

☆ gemmes som IFF A incl. software

Pris kun:

2.695,-

GENIUS MUS

GM-7E ☆ Microswiche

Pris kun:

398,-

MUSEMĂTTE

☆ Fås i rød, blå eller grå

Pris kun:

78,-

LÆS HER

HIVOIRIFOIR CIPU

☐ Teknisk viden på expertplan. ☐ Altid god service både før og efter købet.

□Skræddersyede SoftWare løsninger. □Stort udvalg i SoftWare.

☐ Billige priser uden at det påvirker

servicen. □Danmarks største og stærkeste inden for EDB til hobby og erhverv.

☐ Og vi bliver størrere og stærkere

A500 RAM-udvidelse RM550C

☆ 512 K Ram udvidelse Real-time UR med batteribackup Afbryder

Pris kun:

995,-

EXTERN DISK DRIVE RF320C

☆ 3.5" 880KByte ப் Afbryder ப் Viderført BUS

☆ Støvklap 995,-Pris kun:

RF542C ☆ 5.25" 360/880 KByte ☆ 40/80 Spor

Afbryder

Pris kun:

1.095,-

SOFTWARE

Deluxe Paint III Kun Deluxe Video III Kun Deluxe Music Const. Set Kun Deluxe PhotoLab Kun DIGI-Paint 3 Kun SEKA Assembler Kun Quarterback HD backup Kun CanDo Kun KindWords v2.0 DK Kun PageSetterII Kun .995 Professional Page 1.3 Tilbud Kun 1 498 Tilbud Kun Photon Paint v2.0

CPU DIN LOKALE AMIGA FORHANDLER

CPU 5000 A/S Pogestræde 26 5000 Odense C Tlf: 65 91 20 33

CPU 2000 A/S GL. Kongevej 134 1850 Frederiksberg C Tif: 31 24 21 21

CPU 6700 A/S

Kongensgade 140 6700 Esbjerg Th: 75 12 88 11

CPU 2100 A/S Østerbrogade 110 2100 København Ø TIE 35 43 04 00

CPU 8000 A/S

CPU 9000 A/S Norregade 27 Norregade 27 9000 Aalborg Åboulevarden 45 8000 Århus C TIE 98 13 22 77

CPU 2300 A/S

Amagerbrogade 124 2300 København S

TIE 31 55 25 00

CPU 2610 A/S Rødovre Centrum 208 2610 Redovre TIE 31 41 60 42

CPU BARE BEDER OG BILLIGERE

Tif: 86 18 39 33 Alle priser er incl.moms. CPU tager forbehold for fejl og ændringer i såvel priser som specifikationer.

AMIGA 3000

computer - på grund af A500's succes.

Derfor skal Amiga 3000 markedsføres helt anderledes. I Danmark vil A3000 blive tilbudt ca. 10 forhandler, der skal være "kvalificerede", som Commodores Jan Nymand vælger at udtrykke det.

Topprofessionelle sælgere og kompetente teknikere skal der til for at Amiga 3000 kan få en god fremtid i den tunge ende af skalaen.

AmigaVision

Sammen med Amiga 3000 leveres AmigaVision softwaren, som er et 100% ikon/symbol baseret forfattersystem. På få minutter kan man programmere små præsentationssekvenser med IFF musik, samples, billeder og animationer. Perfekt til f.eks. et slideshow, der reagerer på brugerens input. Der er ca. et dusin lækre effekter når man skifter billede, og via programmets ARexx interface kan man kommunikere med et hvilket som helst support-program skrevet i C eller maskinkode.

Commodore har købt Ariadnes LaserVideo Player Device, der er et interface til de fleste af markedets videoafspillere (både laser og bånd)AmigaVision ventes prissat mellem 1.000,og 2.000,-kr., og det er en uhørt lav pris. AmigaVision er nemlig bare sagen til interaktiv præsentation, og vil give Amiga ry for at være en kreativ maskine, alle kan finde ud af. Læs testen

Amiga 3000 bagfra. Læg mærke til SCSI-interfacet!

Og sådan tager A3000 sig ud, når den står på arbejdsbordet. Imponerende.

COMputers redaktion gennemgår den nye Amiga med Jan Nymand, Commodore (nr. 2 fra højre).

her i bladet af AmigaVision i et af de førstkommende numre.

Forskelle til A2000

A2000 og A500 er ikke døde. Når AmigaDOS 2.0 og ECS kommer frem vil også disse maskiner kunne mærke, at Commodore gør noget i den professionelle ende. Har man en A2000 accelleratorkort, stor harddisk m.m. og bruger man den meget, er det nok fristende at skifte til Amiga 3000. Men ikke bidende nødvendigt. Amiga 3000 er hurtigere (men kompatibel er ikke). Skal man derimod til at investere i A2000 med turbo og harddisk eller evt. en A2500, så vil Amiga 3000 næsten helt sikkert være billigere! Amiga 3000 er lige fra starten en topprofessionel maskine. Det er 32 bits arkitekturen, der gør forskellen!

Under alle omstændigheder vender vi tilbage her i bladet, med mere dybdegående artikler omkring Amiga 3000, og ser på, hvad der ellers gemmer sig bag facaden af denne nye maskine, der skal tage kampen op med bl.a. Compag Deskpro 386 og fremfor alt, Apple Mac-Intosh Ilci.

TRÅDLØS JOYSTICK

Joystick med infrarød overførsel, gør det muligt at spille i hele stuen.

TRÅDLØS

Sættes direkte til Amigaens museport og behøver altså ingen software drivere mm. Den er udført i slimline-design og er virkelig lækker at arbeide med. Den har to "sleep" modes der sparer på batterierne. Har tre knapper og "burst" knap hvor pilen går ekstra hurtig.

OPTISK MUS

Denne mus fungerer uden kugle. Den måler "prikker" på den specielle musemåtte som medfølger. Herved bliver den ekstrem nøjagtig, og kan ikke gå i stykker. Den er forsynet med 3 knap-

per til brug i fremtidige programmer.

I samme serie som senator 3A og Master 5A, har vi fået et diskdrev med trackdisplay. Den har samme høje kvalitet

og har afbryder og videreført bus, virkelig flot design.

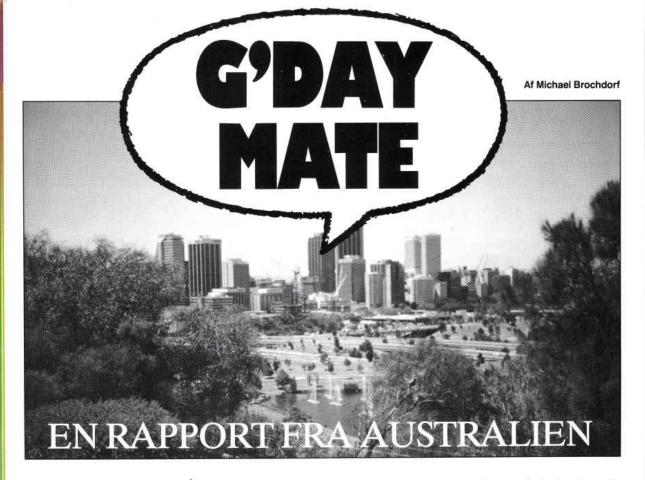
VORTEX ATHLET 40 MB, SCSI II

Et af de suverænt hurtigste hardcards til A2000. Loader op til 800 Kb pr. sekund (måleprogram) og saver ca. 450 Kb. Da den samtidig har plads til 4 Mb(!)

on board" er og bliver Vortex den bedste og billigste løsning i længden. Også som 90 Mb (11495,-) 130 Mb (13995,-) og 180 Mb (15995,-), Ekstra 2 Mb RAM modul koster 2595,-

Lyshøjen 10, 8520 Lystrup. Tlf. 86 22 06 11 Danmarks hurtigste levering, Telefontid: 9-17.00

år man som reporter for et fagblad står på den anden side af jordkloden og skal skrive om et land og dets computerstade kan man godt føle sig temmelig "lost". Hvordan i alverden kommer man i kontakt med kompetente personer som ved noget om Amigaen her i titusindevis af kilometer fra de fædrende græsgange. Det viser sig hurtigt at det er "no problem" - man starter med at gribe en telefonbog eller ringe til den stedlige nummeroplysning. Finder derefter en forhandler, et softwarefirma eller en brugerklub og så er isen ellers brudt. Hvis der er noget Amiga folk kan, så er det at kommunikere - Amigafreaks fortæller gerne vidt og bredt om deres forbindelser, erfaringer

I PC verdenen er det som regel et meget hemmelighedsfuldt og lukket univers man møder. Alle vogter alle og mener de har opfundet de vise sten og ingen informationer må slippe ud. Der er ingen tvivl om at Amiga udviklere har en meget sundere indstilling til tingene - også i Australien. Når man møder en australier er det som regel med hilsenen "g'day mate" - goddag ven. Australiere kan tillade sig at være venlige, for de er inde i en rivende udvikling indenfor computere, og har taget 64'eren og Amigaen til deres hjerter.

Venner i hele verden

Når man arbeider på en Amiga befinder man sig i en spændende men også lidt ensom verden. Man hygger sig gevaldigt under arbeidet men det kan være lettere vanskeligt for familien at kommunikere med den fuldt optagne person. På den anden side vil man opdage at man faktisk er dus med hele verden - eller ihvertfald den del af verden som har Amigaer. Man kan ringe til et vildt fremmed menneske som har en Amiga eller 64'er i et hvilket som helst land og inden man ved af det sidder man og pludrer med personen i den anden ende, som havde i kendt hinanden i flere år - computeren er fællesnævneren. Thats the magic of life. Prøv

Det var også den erfaring jeg gjorde mig i Australien. Jeg kontaktede den stedlige Commodore brugerklub og fik en lang og venskabelig snak med formanden og aftalte at jeg skulle besøge dem på deres mødeaften den kommende torsdag.

User Group

"Perth Commodore User Group" holdt til i et stort aktivitetscenter. I stueetagen spillede et utal af pensionister Banko - hvor er verden dog lille. Folk foretager sig det samme ligemeget hvor i verden man befinder sig - selvom der nu er bedre ting at tage sig til end at spille banko.

En lille udvendig betontrappe førte op til 1.ste salen i den store bygning. Straks man kom indenfor døren kunne man fornemme at rummet boblede af aktivitet. Dennis Pressland (præsident for klubben) samt John Roe (bogholder) tog hjerteligt imod mig og fortalte med

Bogholder John Roe og præsident Dennis Presslard

varme og entusiasme om klubben, medlemmerne og compu-

"Vi lægger meget vægt på at kopiering og ombytning er totalt forbudt på klubområdet" - udtalte John Roe. "Desuden skal det primært være en social klub hvor man udveksler ideer og hygger sig med ligesindede computerentusiaster" - fortsatte han. "Medlemmerne er fifty-

fifty 64'ere og Amiga brugereselv bruger jeg stadig min 64'er til at lave regnskab på og har ingen planer om at anskaffe mig en Amiga". En forbløffende udtalelse; men det er da dejligt at høre at 64'eren stadig er så usandsynligt populær.

Salg af udstyr

Formanden fortalte at klubben selv forstod salg af diverse udstyr. Eksempelvis joysticks, Turbo Burst Nibbler, diskdrev og andre mindre hardware og softwareting. Desuden kan medlemmerne få deres brugte udstyr og programmer sat til salg til de andre medlemer.

Da jeg besøgte klubben var der alverdens ting til salg lige fra musikkeyboards og til kabler.

Et andet godt tilbud klubben giver sine medlemmer er at tilbyde dem reperation af deres computere gratis. Dog skal de

Ivrige computerentusiaster er forsamlet foran elektronix-vidunderet i "Perth Commodore User Group".

selv betale de eventuelle komponeneter som medgår til reperationen.

En af de metoder klubben benytter til at hverve nye medlemmer er at lægge visitkort ud i de butikkker som sælger commodoreudtsyr. Det må siges at nå være en stor succes - der er idag over 300 medlemmer. Det er vist svært at slå for danske klubber.

Stor aktivitet

Ved en rundgang til medlemmerne fandt jeg ud af hvor broget computerverdenen er. Her var alt lige fra dybt kyndige specialister til fuldstændige novicer. Et sted sad en nybegynder og fik gennemgået tekstbehandling på 64'eren - et andet sted havde fir gutter slået sig sammen om at finde vej igennem "Indiana Jones" etc. Her var noget for enhver smag og alle havde det bare så godt.

På et tidspunkt annoncerede formanden at man havde besøg af en computerskribent fra Danmark og at jeg gerne ville sige et par ord om Danmark. Jeg havde nu aldrig lovet ham at holde en lille tale; men man må jo improvisere. Medlemmerne fik så fortalt stolpe op og stolpe

ned om det lille kongerige Danmark oppe i nord og hvordan computersituationen så ud der. Vi endte med at blive enige om at Perth brugerklubben gerne ville have brevkontakt med en brugerklub i Danmark. Skulle der derfor være en brugerklub som vil have kontakt med Australien, så skriv til adressen som er anbragt bagerst i artiklen.

Bruining Headlam

Den følgende dag besøgte jeg butikken "Bruining Headlam" opkaldt efter dens ejer. Butikken var en dedikeret Commodoreforhandler - og hylderne bugnede da også af software primært til Amigaen.

Mister Headlam var travlt optaget af en telefonsamtale med en kunde, så jeg tog mig en runde i butikken. Man kan ikke lade være med forbavses over hvor geografisk udbredte diverse produkter er idag. Eksempelvis kan software som Deluxe Paint III få's over den ganske verdenligesåvel som Coca Cola, Toyota eller B&O er til salg over alt på kloden. Nå! et lille sidespring om markedsføring og distribution.

Mister Headlam var nu færdig med sin samtale og han bød mig velkommen på den sædvanlige joviale "G'day mate". Vi satte os ind på hans lille sparsommme kontor - et skrivebord og en Amiga 2000. Hvad mere behøver man?

Jeg spurgte chefen hvordan han syntes markedet så ud og hvor lang tid hans butik havde eksisteret. "Butikken havde eksisteret i 8 år og Amigamarkedet var i kraftig vækst". Han mente at der var solgt 55.000 Amigaer i hele Australien til dato-dette skal ses i forhold til Australiens ca. 16 millioner indbyggere.

Pirater og virus

Headlam fortalte at virus og piratkopiering er ligeså stort et problem i Austalien som herhjemme. Bl.a. importerer butikken selv sine programmer. På den måde kan software nyudgivelser hentes hjem 3 måneder før konkurrenterne og ikke mindst før piratkopierne. Det er jo trist nok sådan at piraternes kopier i visse tilfælde distrubueres hurtigere end softwarehusene, sådan er der jo så meget.

Tilbage til Australien! Ejeren fortalte videre at han kunder fandtes i alle brancher og blev brugt til de mest utrolige ting. En af kunderne, en forsker, havde i dag udviklet et system som hentede billedsignaler ned fra

en satelit som overvåger Australien. De digitaliserede signaler kan så bruges til alt lige fra at studere forekomster af guld og til metereologiske målinger. Igen andre bruger Amigaen til målinger ved Antarktis og andre benytter den som spillemaskine - kundegruppen er meget bred.

Magasiner & specialistgruppe

I Australien, fortalte Bruining Headlam, er distrubutionen af computere en del langsommere end i Europa. Det tager som regel minimum 7 dage at sende udstyr fra Commodore i Sydney på østkysten til Perth på vestkysten af Australien og typisk går der 14 dage; men Austalien er også ufatteligt stort. Hele

Commodore Australien

En anden dag tog jeg kontakt med Commodore i Sydney for et interview over telefonen. Jeg fik kontakt med marketingafdelingen som fortalte at de ikke kunne besvare mine spørgsmål fordi de havde et PR firma til at forestå deres kommunikation. Damen vile lade en medarbejder fra PR-firmaet kontakte mig. Dette skete også dagen efter - en meget kortfattet herre var i røret og sagde at det ikke var nødvendigt at foretage interviewet over telefonen. De havde nemlig et helt sæt fakta på skrift om Commodore Australien, som han vile sende til mig. Dags dato - to måneder senere - har min adresse i Australien endnu ikke modtaget mate-

Europa kan ligge en og en halv gang indenfor Australiens grænser.

Headlam var godt tilfreds med sit salg i forretningen - faktisk har det været hans faste indtægtskilde siden 1982; men markedsføringen af Amigaen syntes han var meget utilfredsstillende.

Ejendomsmæglere

Butikken var begyndt at rette sig mod ejendomsmæglere. Ved at kombinere et digitalt Canon still kamera med Amigaen vil ejendomsmæglerne kunne producere annoncer, brochurer og DTV videoproduktioner. Amigaen vil på denne måde være en billig måde at skabe media på for ejendomsmæglerne. Et marked butikken venter sig meget af.

Jeg tager afsked med Mr. Bruining Headlam og siger tak for behageligt møde. rialet. Dårlig kommunikation -Commodore Australien.

Kære læsere - ikke mere om Aussieland. Håber i blev klogere eller ihvertfald fik suppleret jeres klogskab. Gør det - prøv det - tør det - se det - og ha' det.

Hvis du er interesseret i at vide mere om hvad der sker i Australien, eller bare hhar lyst til at få nogle nye kontakter ude i verden, så skriv/ring til:

Perth Commodore User Group 22 Marriot Way Morley 6062 Att.: John Roe

Tel.: 009 54 276 6287

ABSOLUT AM

AMIGA 2000

AMIGA 2000	*)	10300,-
------------	----	---------

TILBEHØR TIL AMIGA 2000

3.5" DISKETTEDREV*)	1195
XT-KIT*)	
AT-KIT*)	
20 MB HARDDISK*)	
40 MB HARDDISK*)	6095
20 MB XT-HARDDISK*)	3630
2 MB RAM-KORT*)	4087

JOYSTICKS

THE ARCADE	260,
THE ARCADE TURBO	
THE BOSS	.199,
RED BALL	
SUPER THREE WAY	
TERMINATOR	.199,
THE CRUISER AUTOFIRE	.275,
SUPER PRO AUTOFIRE	.295,
DESIGNER JOYSTICK	.175,

DISKDREV

CUMANA 3,5" DISKDREV	
TÆND/SLUK & BUS	1195,-
CUMANA 5,25" DISKDREV	
TÆND/SLUK & BUS	1595,-
COMMODORE 1010 3,5"	
DISKDREV GENNEMF, BUS.	1395

COMMODORE SLIMLINE 3,5"	
DISKDREV	1395,-

DISKETTER

3.5 NO NAME	129,-
5,25 NO NAME	
BASF 3,5	
BASF 5,25	
ESSELTE 3,5	169,
ESSELTE 5,25	

INDSTIKSKORT

PRISER v. 10 STK.

A501 512KB RAM UDV	1295,-
EPROMMBRÆNDER TIL A500	1595,-

TRACK-DISPLAY	395,-
FORLÆNGERKABEL TIL	
DMA-PORT	495,-
DMA PORT FORLÆNGER	195,-
EPROMMKORT TIL A500	695,-

EPRO	MMKORT TIL A500
4	
	The state of the s

EPROMMBANK A500	1495,-
I/F TIL PC HARDDISK TIL	- 2
AMIGA 500	995,-
I/F TIL PC HARDDISK TIL	
AMIGA 2000	1095,-

HARDDISKE

COMMODORE A590 20MB HD 4995,-

C&G 20	MB	HARDDISK	3995
000 20	INID	I IM IDDION	

MONITORS

ĺ	COMMODORE 1084S	3295.
	PHILIPS CM8833 m/kabel	0.0000000000000000000000000000000000000
	PHILIPS MONITOR 80	
	MONOKROM	1095,-

PAKKER

AMIGA STARTER KIT 4695,-

DIVERSE TILBEHØR

al Su	
AMIGA TV MODULATOR	.295,-
MUSSEMÅTTER	98,-
MOUSEMASTER	
JOYSTICK/MUS OMSKIFTER	395,-
ORIGINAL AMIGA MUS	665,-
NAKSHA AMIGA MUS	548,-
ALCOTINI SOUND SAMPLER	795,-
CREATIVE SOUND SAMPLER	849,-
OMEGA SAMPLER	595,-
PRO SOUND DESIGNER	1285,-
GENIUS HÅNDSCANNER	
A500/2000	2995,-
Støvlåg til A500	150,-

IGA

FLATBED SCANNER TIL
A500/2000
PHILIPS TV TUNER1195,-
DISKETTEBOX 3,5 40 STK85,-
DISKETTEBOX 3.5 80 STK110,-
DISKETTEBOX 5,25 100 STK 110,-
ESSELTE DISKETTEBOX 3,5"
60 STK195,-
ESSELTE DISKETTEBOX 5,25
60 STK 150,-
FARVEBÅND FRA80,-
DISKETTE LABELS 500 STK
ENDELØS TIL PRINTER50,-
DATEL MIDI INTERFACE695,-
KICKSTART OMSKIFTER 295,-
MULTI PLAYER KABEL225,-
MODEM EXTERN 1600 BAUD. 1695,-
MODEM EXTERN 2400 BAUD. 2295,-

GRAFIKPRO-GRAMMER

DELUXE PAINT III	1495,-
DIGI PAINT 3	1595,-
PHOTON PAINT 2	1195,-
DIGI PAINT	795,-
TV TEKST	
TV SHOW	1295,-
PRO VIDEO PLUS	3995,-
DIGI VIEW GOLD	1995,-

BRUGERPRO-GRAMMER

HAICALCK REGNEARK	395,-
THE WORKS REGNEAR	</td
TEKST/DATABASE	1595,-
THE WORKS PLATINUM	
& KOMMUNIKATION	2995,-
VIZAWRITE TEKSTBEH	1595,-

WORDPERFECT	4265,
KINDWORDS 2.0	795,
SUPERBASE PERSONAL DK .	995,
DISKMASTER	545,
BS BUDGET	549,
AMIGA BUDGET	595,
AMIGA TIPS	995,
AMIGA LOTTO	695,
QUARTERBACK HD BACKUP.	795,

PROGRAMMER-INGSSPROG

LATTICE C 5.20	2995,
AMIGA COMAL	995,

SPIL

SIM CITY	395,
F29	

THEIR FINEST HOUR	399,-
ITALY 1990	299,-
MIDWINTER	
CHAMPIONS OF KRYNN	399,-
FOOTBALL MANAGER 3	199,-
IVANHOE	

DETTE ER KUN ET LILLE UD-SNIT AF VORES STORE SOFTWARE UDVALG TIL DIN AMIGA

Alle priser er inkl. moms

Ring og hør nærmere om vore kontoordninger og vores studie rabatter

Der tages forbehold for prisændringer og trykfejl

BEIAFON

Istedgade 79 · 1650 København V · Tlf. 31 31 02 73 · Fax 31 24 19 50

Professionelle vic muligheder til amatø

To år har rygterne om en revolutione-rende udvikling på videoområdet verseret. Nu står vidunderet der: VideoTosteren. Og den er klar til at riste resten af videobranchen.

Af Flemming Lerbæk

gentlig ser vidunderet ikke ud af meget. Et dobbeltkort, som passer som fod i hose til Amiga 2000 portene. Men et nærmere blik på herlighederne afslører, at der er tale om mere end sædvanligt.

Fire store VLSIer (store integrerede kredsløb: Very Large Scale Integration) sætter deres præg på dobbeltkortet sammen med en del RAM-chip. Man aner, at dette kort er usædvan-

Og hvad er kortet så? Helt klart den mest revolutionerende option, der er kommet til Amigaen, siden den blev lanceret for få år siden. Video Toasteren giver for første gang ordene Desk Top Video et virkeligt ind-

En digital effektenhed, karakter generator, mixer, frame store, still store, frame grabber og meget mere.

Alt sammen i en kvalitet, som man med nogen tillempning kan kalde Broadcast. Altså godt nok til at blive udsendt på de tv-kanaler, der spreder billederne til modtagerne.

Men lad det være sagt straks: Det kan ikke betale sig at ringe Commodore eller andre op og høre på, hvornår Video Toasteren kommer her til landet. I disse dage sendes den for første gang ud til de spændt ventende video-produktions folk i USA. Og det i NTSC ("Never The Same Color", som vi europæere kalder denne tv-norm for billed-

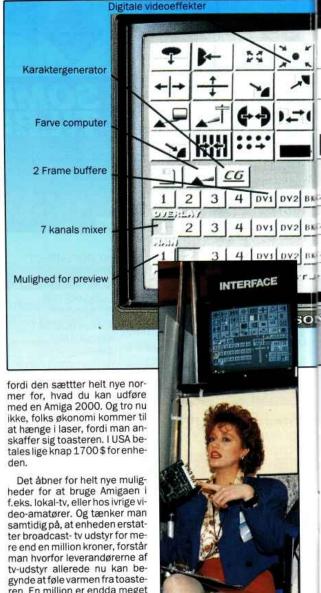
En PAL-version er ikke lige om hjørnet, fortalte Paul Montgomery, præsident for NewTek til pressen på verdens største TV-udstilling i Atlanta for kort tid siden. - Tidligst om et år, vil vi kunne udvikle på en PAL- model.

Fyr og flamme

Det Nye COMputer vil alligevel gerne præsentere Video Toasteren allerede nu. Simpelthen

Video Toasteren blev præsenteret for første gang i sin endelige form på NAB i Atlanta. Kortet i speakerens hånd er hele hardwa-

Digitale effekter med fuld styring via musen er nu hverdag i USA. Vi må vente på en PAL version af Video Toasteren.

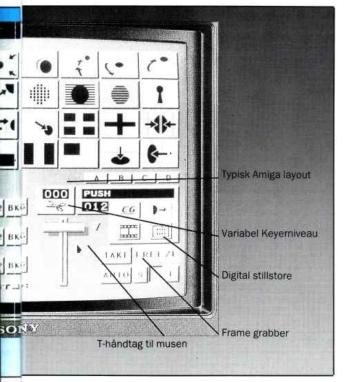
ren. En million er endda meget lavt sat, hvis man vil have udstyr, som er istand til at konkurrere med Amigaen/Video Toas-

Dyret

Hvad kan dyret så? Måske skulle jeg hellere oplyse om, hvad

ideoørpriser

man vil mangle i en video desktop-opstilling:

Kameraer, videobåndmaskiner og en styreenhed til videomaskinerne, som kaldes en editor. En sådan kan iøvrigt også fåes til Amigaen som en blanding af software og hardware. Men det er en anden historie. Og selvfølgelig stakkevis af kabler.

Det kunne dog godt være, jeg også skulle nævne, hvad dyret kan? Det kommer til at fylde lidt mere, men er ganske utrolig læsning:

En syv kanals videomixer. En mixer bruges til at skifte mellem de forskellige signalkilder såsom båndmaskinerne (VTR) og en baggrund, billeder fra Amigaen selv, kameraoptagelse osv. Syv sådanne kilder kan sættes til toasteren på en gang. Dog må man regne med, at vil man arbejde med toasteren i en større professionel sam-

menhæng, skal en af indgangene bruges til at videregive stationsstyresignalet, også kaldet sync.

Ud over en indvalgsrække er der naturligvis en programrække, altså de signaler som sendes ud af mixeren, og endelig er der en preview, altså forvalgsrække. Her kan man skifte mellem de kilder, som næste gang skal på med en af de indbyggede dissolves (mix af signaler blødt), eller wipes, altså effektfulde billed-overgange med hårde kanter.

Ud af de syv kilder er de to fra: Framebuffere. Her gemmer Video Toasteren de billeder, som f.eks. kan være lavet i IFFformatet (24 bit) eller i ægte broadcast formater (32 bit) og 16,8 millioner farver. Ladetiderne til disse buffere er henholdsvis 1/5 sekund og tre sekunder.

Luminans-keyer, der muliggør blanding af to signaler. Det sker på den måde at sort i billedet erstattes med ny billedinformation, som f.eks. bruges til at indsætte personer i en ny baggrund. Ofte bruger man i professionel sammenhæng Chroma-key, der gør det samme på en bestemt farve.

Farvecomputeren tillader manipulationer med billederne. Der kan foretages s/h, solarisation (billedet inddeles i "lysniveauer), posterisering (billedet), farvesammenblanding og fotografiske filtervirkninger.

Det var de små ting, Videotoasteren kan gøre. Alt sammen naturligvis styret fra skærmen, med indstillelige niveauer og uendelige kombinationsmuligheder. Overgange kan styres automatisk eller manuelt.

Sværvægterne

De virkelige "dyre" ting som toasteren kan er digitale effekter, framestore og karaktergenerator.

Digitale effekter laves i realtime i dag af maskiner som koster fra 300.000 kroner og opefter. Video Toasteren laver flip (rotation omkring en vandret/lodret akse), Spin (rotation omkring billedplanets centrum), tumble (en kombination af de foregående), slides (med push on/push of) formindskning og zoom ind.

Forskellige splits af billedet er også muligt. Selvfølgelig med justerbar border, forskellig træghed og bevægelsesmønstre, f.eks. liniært eller kurvet. Også effekter som mosaik, montage og haler af billeder er mulig. Og behøver jeg at sige det: kombinationer af det hele.

Karaktergeneratoren arbejder med 16,8 millioner farver, den har en opløsning på 35 nanosekunder, hvilket er et mål for hvor hurtigt overgange mellem lys og mørke genereres. Jo hurtigere des bedre opløsning og ingen dobbeltkanter. 25 standardfonte er med i pakken, og man kan selv definere fonte. Der er 100 sider afviklingskapacitet. Funktionerne omfatter også enkle grafiske ting, som kan generere baggrunde med bløde overgange, og selve karakterene (bogstaverne) kan forsynes med drop og faldskygger.

Justerbare, og, hvis det ønskes, også transparente. Afviklingen af siderne kan kombineres med den digitale enhed eller mixerens muligheder. Eller man kan bruge de indbyggede crawl og scroll funktioner.

Den digitale Still Store giver

mulighed for at opbevare op til 1000 billeder afhængig af harddiskstørelsen i Amigaen. Sammen med Framegrabberen som arbejder i realtime, dvs. i NTSC-versionen 1/30 del sekund, kan man fange billeder i 1, 2, 4 eller 8 fields.

Det kræver nok en forklaring. Et fjernsynsbillede i USA (NTSC) er hvert sekund sammensat af 30 billeder, som kaldes frames. Hvert frame er igen sammensat af to fields. (PAL systemet i Europa bruger 25 frames pr. sekund).

Er der en kraftig bevægelse i billedet er selv disse - i realiteten - 1/60 dels sekunders optagelser rimeligt skarpe. Anderledes hvis man bruger en frame (2 fields), eller endog to frames eller fire frames (4 og 8 fields), Så kommer der tempo over billederne - bevægelse og meget effektfulde indtryk. Det er en feature, som kun meget få virkeligt professionelle digitale effektmaskiner råder over. Men det magter toasteren

En ny verden

Video Toasteren er en helt ny verden af muligheder. Den vil giver Amigaen et sådant opsving, som Commodore længe har savnet. Mac'en er ved at få fodfæste, men toasteren vil også riste Apple.

NewTek har selvfølgelig også en række software parat til Amigaen, som skal supplere Video Toasteren.

Et paintbox program, som arbejder med 16,8 millioner farver, bruger anti-aliasing, kan klare at vride billederne i kurver (wraping), med definerbare lyskilder osv. Og så er paintboxens udgang specielt beregnet for samarbejdet med toasteren, idet den bruger specielle matte (blandings-teknik) og key-effekter.

En 3D animationspakke, skal brugerne heller ikke savne. Den vil kunne arbejde med billeder grabbet fra toasteren og har alle de features, der kan tænkes.

Jeg tror, Video Toasteren er værd at vente på. Den vil giver helt nye muligheder for "almindelige" video-folk til at bearbejde deres optagelser. For nu er professionel teknik for første gang tilgængelig til en overkommelig pris.

Fakta:

VideoToaster (endnu ingen dansk importør) Pris ca. 1700 US Dollars Producent: NewTek, tlf.: 009 1 913 354 1146

13.78

F/A·18|| NITEDEEDT() D | IV | LICLI | (UK

INTERCEPTOR

Man kan sagtens klare missionen, hvor man skal fange de stjålne fly, UDEN at skyde flyene. Når du har ordnet de russiske MIG'er, skal du indhente de to F-16 fly. Du skal blot sørge for at flyve i samme højde mellem de to fly, med samme hastighed.

I missionen, hvor du skal redde en nødlandet pilot, er det en god ide at se på flyet udefra, når du nærmer dig. Så kan du bedre se, hvornår du skal trykke SHIFT + F for at udløse redningskap-

ELITE

Hvis din rating i dette "blast from the past" stadig er meget langt fra Elite-status ("harmless"?), så se her: Når computeren spørger dig om det første kodeord, skal du skrive "SARA". Når den beder om endnu et kodeord, skriver du derimod det rigtige ord (som du finder i manualen). Nu går spillet igang men med en meget væsentlig forskel:

Hvis du trykker på "*" (stjerne) tasten kommer du ind i en utrolig omfattende snyde-mode, hvor du skal indtaste en tocifret byte, og en dertilhørende tocifret værdi. Prøv f.eks. disse potente tricks: 18-FF (masser af penge), 2F-01 (energi bombe), 38-01 (militær laser), 32-01 (docking computer), 24-01 (ECM system). For at vende tilbage til spillet, trykker du bare ESC tasten. (Amiga).

NINJA WARRIORS

Mens du spiller, kan du gøre følgende: tryk "CAPS LOCK" tasten, skriv en af nedenstående koder, tryk "CAPS LOCK" igen. Prøv proceduren med følgende koder: "THE TERMINATOR", "STEVEN AUSTIN", "MONTY PYTHON", "A SMALL STEP FOR A MAN" og "SKIPPY".

DRAGONSCAPE

Når du spiller dette udmærkede spil på Amigaen, kan du ved hjælp af nedenstående rutine nemt springe en bane over. Hold "ALT" tasten nede, og tryk på "Cursor ned" tasten.

STRYX

Dette dugfriske Amiga-spil fra Psygnosis er efter de flestes mening alt for svært. Se her, hvordan du gør det nemmere! Hold "HELP", "M", samt "E" (= "Help me", get it?) for uendelig energi. Hvis du hertil føjer et "P", får du alle de vigtige dørpas, mens et ekstra "F10" (har du flere ledige fingre?) fører dig til slutningen af spillet. Her skal du løse et lille puzzle-game i stil med Rubik's terning ("knirkeklodsen"), før du kan nyde spillets slut-grafik.

STORMLORD

Skriv "DRAGONBRIDGE" før du starter spillet. Herefter kan du, ved hiælp af mellemrumstasten og "L", uden problemer springe fra den ene level til den næste. (Amiga).

KICK OFF -**EXTRA TIME**

Når modstanderen får et straffespark, skal du bare aktivere autofire på dit joystick. Din målmand skulle nu redde bolden hver gang.

INDIANA JONES III

Lad os først slå fast, at det er action-spillet vi her hentyder til. Der er åbenbart mange måder at snyde på, og her er endnu en: Når du skal skrive dit navn i high-score listen, så skriv i stedet "SILLYNAM", hvilket skulle gøre dit sidste korstog noget nemmere. Hvis dette ikke virker, så prøv i stedet at skrive "IEHOVA" på titelskærmen. Herefter vil "L" flytte dig til næste level. (Amiga).

CHASE HQ.

Godt nok har vi allerede bragt et tip til dette spil, men der er åbenbart flere måder at snyde på. Ved at hamre febrilsk på mellemrumstasten, når spillet starter, skulle du få ekstra turbo'er til din bil. Hvem sagde, at meingsløs vold, aldrig kunne betale sig? (Amiga).

Nar

gar

ke

Há

fø

18

Abonnerer du på "Det Nye COMputer"? Hvis du kan svare ja til begge disse spørgsmål, så har vi en

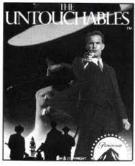
Næste gang du sidder fast i et eventyr, behøver du ikke at fortvivle. Du ringer bare til vores eksklusive telefonhelpline, god nyhed til dig! hvor alle abonnenter (og KUN abonnenter - dit abonnentnummer skal opgives som kontrol?) kan få GRATIS hjælp til næsten alle de populære eventyr. Hvis du ikke kommer igennem, så prøv igen - evt. gennem noteringen. Dette er - ikke neni, sa prøv igen - eve gennen noteringen. Dette en muden grund - en MEGET benyttet service, og vore telefoner er

DU KAN RINGE: HVER ONSDAG FRA KL. 16.00 - 18.00 PA ET AF FØLGENDE TO NUMRE: 53 88 47 17/42 19 02 17. rødglødende?

Til sidst et par venligt mente trusler(!?): Hvis du ringer ind udenfor den tilladte telefontid, får du karantæne - dvs. du bliver udelukket fra et benytte linjen i en vis periode. Og så er det altså KUN abonnenter, der kan få hjælp. Endnu en grund til omgående at tegne abonnenment på Skandinaviens hotteste computermagasin...!

FANTASY

UNTOUCHABLES

Er du knap så urørlig, som spillets titel antyder? Ikke efter denne snyde-rutine" Skriv "SO-UTHAMPTONGAZETTE" på titelskærmen, indtil bunden af skærmen begynder at blinke. Du kan nu rykke en level frem med et simpelt tryk på "F10". På level 2, 3 og 6 har "HELP" tasten en lignende effekt. (Amiga).

UNTOUCHABLES

Tak til Ole og Jes Michaelsen for denne komplette gennemgang af C64-versionen af Oceans fantastisk populære film-licens.

SCENE 1: Indsaml 10 stk, bevismateriale (dvs. skyd de hvide mænd, og tag det, de efterlader). Efter 50% kræver de andre (blå, grå, grønne) mænd 2 skud. Efter 70% 3 skud osv. Den blå violinkasse giver 80skuds maskingevær, den orange violinkasse giver en MEGET hurtig 60-skuds, mens den lyserøde giver en 40-skuds. Disse skud er dog meget kraftige, og en bogholder (hvid mand) kan klares med kun to skud. Når de 100% er samlet, er scene 1 færdig.

SCENE 2: Oppe i højre hjørne af skærmen er der et sigtekorn. Lad være med at bruge det. Gør i stedet som man gør på Operation Wolf (arcademaskinen): se hvor dine skud rammer, og flyt geværet og dig selv herefter. Ved siden af kikkersigtet er der også en kølle, som bliver mindre og mindre, jo flere mænd du skyder. Når køllen er helt væk,

og du stadig har både Ness og Stone tilbage, er du i scene 3.

SCENE 3: Det vigtigste på

phe scene er at skifte meget
mellem de forskellige Untouchables, dog må Ness og Stone
ikke dø, da de skal bruges i de
næste scener. Forbryderne
skal også skydes efter et vist
prioriteringssystem: 1. bilerne,
dernæst de maskinpistol-bevæbnede gangstere i venstre
side af skærmen, de andre maskinpistol-bevæbnede, og til
sidst dem med pistoler. Når du
kommer til blindgyden, så skyd
gangsterne, og gå til scene 4.

SCENE 4: Der er egentlig ikke meget at sige om denne scene. Dog, sørg for at barnevognen ikke kommer til skade. Pløk forbryderne, og IKKE de uskyldige (dem uden våben).

SCENE 5: Stone har fem sekunder til at pløkke gidseltageren, og det er ikke helt let. Sigt en del til venstre (2-3 mm) for gidseltageren. Hold revolveren ihovedhøjde, og press your button... BANG! Blodet sprøjter ud af gidseltagerens hoved, og bogholderen ånder lettet op.

Juhu!

SCENE 6: Frankieboy dies. Forhåbentlig! Du skal blive helt ude i venstre side af skærmen. Vent til Nitty begynder at løbe, gå frem, pløk ham, og fortsæt over til høire. Lad revolveren. Vent til Nitty begynder at løbe igen. Gå frem, pløk ham og fortsæt over til venstre igen. Bliv ved med denne procedure, og husk at skifte mellem højre og venstre side. Når der ikke længere er nogle dækningsmuligheder, så tøm magasinet i knoppen på ham, og overvær hans flyvetur ned i bilen.

Tillykke! Frank er død, Capone er i spjældet, og du har gennemført spillet...

TIP OG VIND!

ALLE læsere, der får deres tips trykt her i bladet, bliver belønnet med spil til deres computer. Jo flere tips du sender, des større er chancen for, at nogle af dem blivertrykt. Så hvis du sidder inde med tips, løsninger eller kort til tidens populære spil, så ville det være godt dumt ikke at sende dem til:

"Secret Service"
Det Nye COMputer
St. Kongensgade 72
1264 København K.

Hvis du sidder fast i et spil, som ikke er nævnt i denne sektion, så anbefaler vi at du indrykker en annonce i vores læsermarked under rubrikken "Opslagstavlen".

LASER SQUAD

Her er en omfattende gennemgang af C64-versionen af dette superspil:

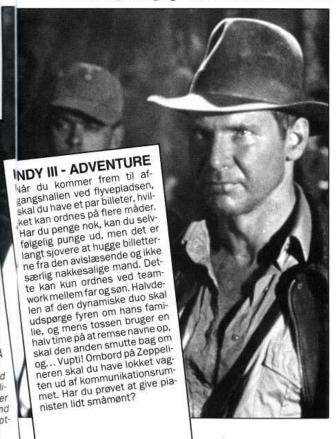
THE ASSASINS: Du skal ikke give dine mænd en særlig god rustning, 2-3 er nok. Så giv 2-3 en daggert, da modstanderne kan komme for tæt på dig. Køb også en til to præcise våben, såsom m.pistol, s.rifler. Placer alle mændene så langt til højre som muligt. Næsten lige foran dem er der en dør. Der er altid to droider bag den - skyd dem hurtigt! Del mændene i to: ned og op. Sterner Regnix er næsten altid oppe. Skyd på ham fra lang afstand, da han rammer dårligt. Hans droider kommer tit bagfra, så her er det en fordel med flere mænd.

MOON BASE ASSAULT: Giv en god rustning til alle. Sørg for at få mange automatvåben med. M.autogun, m 4000 autogun heavy laser, da de er nogle af de eneste, der kan smadre en databank med 1 præcist skud. Lad mændene starte samme sted, og dan en kolonne. Lad den bageste dække de andre. Lad altid de mindst værdifulde mænd gå forrest, da du kan blive angrebet med kun 10 ap's tilbage. Her gør en daggert nytte.

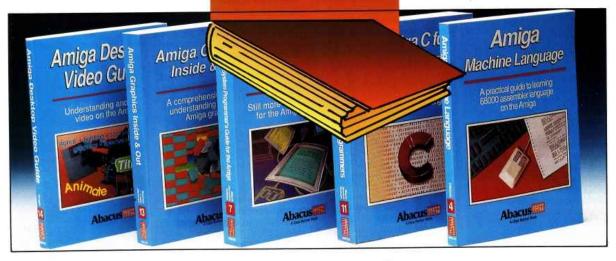
RESCUE FROM THE MINES: Sørg for, at alle mændene får en pakke explosives til fangerne, og et ekstra våben, som de kan forsvare sig med. Her er det en god ide at dele gruppen i to, en i hver halvdel og ellers have øjnene med sig. Så er sejren sikker.

THE CYBER HORDES: Giv så mange som muligt en m/s auto cannon til at skyde robotten med. Placer en mand ved fem af tankene, for så nærmer den sig sjældent. De andre androider klares let med 1-2 skud.

PARADISE VALLEY: Tag meget sprængstof med: m/s auto cannon explosives, grenades og ellers mk-1'ere, der slår hårdest. Sprængstofferne bliver nødvendige, når du skal forbi buskene -det går hurtigere end at skyde. Du kan også finde den hemmelige gang til undergrunden. Led så langt nede som muligt. Når du kommer til floden, på pas Venemous splurgs'ene. De er farlige, men et præcist skud er nok til at sikre seiren.

BØGER BØGER BØGER

ær om C-sprogets hemmeligheder. maskinkodens mystik, eller "grav" lidt dybere ned i Amigaens specialchips og oplev en helt ny verden. Men men men... - Dette er io ikke nogen reklame for rejser til fjernøsten, så lad os stoppe indledningen og komme i gang:

Advanced System Programmeres Guide for the Amiga

Denne mursten fra Abacus, er på godt 500 sider, og her er der faktisk noget at hente for alle Amigaejere. Den er delt ind i syv større eller mindre afsnit, hvor det første er en slags introduktion. Her bliver de forskellige grundlæggende regler ridset op: Hvilke basale aspekter skal der tages højde for, når den første programmering starter? Hvorfor skal/bør der være forklaringer i sourcekode? Hvad med et versionnummer? Skal der være en slags forklaringssyntaks eller, som de kalder det på engelsk, "The funktionsheader"?

Disse og mange andre spørgsmål angående planlægningen af programmeringen bliver nøje beskrevet/gennemgået med små forklarende eksempler.

Dataoverførsel, .info og CLIordrer er indholdet i næste kapitel. Nogle bruger-interactions starter allerede inden selve programmet kører. Når der i CLI'en f.eks skrives:

ed menu

Så er der endnu en stak bøger til nærmere eftersyn. Denne gang er det det tungere skyts, det drejer sig om, hvor programmering er fællesnævneren.

Af Bo Jørgensen

bliver teksteditoren ED hentet ind i hukommelsen, og en fil med navnet, i dette tilfælde "menu", vil vise sig på skærmen. Herefter er det muligt at overføre data fra bruger til computer. Hvordan disse funktioner fungerer forklares indgående i dette afsnit.

Det fjerde kapitel er helliget problemet omkring ordet device. Det er et centralt begreb, og der er da også brugt omkring 150 sider på dette "lille" aspekt alene. Hvordan styrer disse devices diskdrevene, tastaturet, gameporten, printeren, modems ect?

Med talrige eksempler forklares de mange forskelligartede problemer på en rimelig overskuelig måde. Dette afsnit bruges faktisk som en slags opslagsbog, hvor den aktuelle devices kan støves op.

Så er det filformater. Softwareudviklerne har udviklet filformater baseret på specifikke standarder. Fordelen ved filstandarder er, at data kan overføres imellem tegneprogrammer, tekstbehandlinger og endog ved musikprogrammer.

Folkene fra Electronic Arts erkendte allerede meget tidlig dette problem og udviklede i 1984 IFF-formatet (interchange file format). Bogen gennemgår de forskellige typer IFF formater, IFF ILBM graphic, IFF FTXT tekst, IFF SMUS musik og IFF 8SVX sample format.

Ligesom devices er library en central brik, når det handler om programmering, og i sjette kapitel gennemgåes alle de forskellige "library funktions". Det er et stort kapitel, og det kan være lidt svært at referere indholdet, uden at det bliver en lang og meget kedelig smøre.

I det syvende og sidste afsnit slutter bogen af med at se på de væsentlige strukturer der ligger i computeren eller software. Der er f.eks lidt om hvordan data bliver behandlet i preferences.

Printerdrivere eller mangelen på samme er et andet aktuelt emne. Herunder fortælles om hvordan man kan programmere sin egen printerdriver. Af andre emner kan nævnes: Fonts og tekst output, font header, det aktuelle karakterset og key-

Det er en god og grundig bog, som med talrige programeksempler klart fortæller om Amigaens operativsystem, hvordan systemets rutiner fungerer, hvilke af dem der kan startes op af brugeren og hvordan hardwaren fungerer. Pris ca. 397.00 kr.

Amiga Graphics Inside & Out

Den anden bog i denne artikel omhandler kort sagt alt om Amigaens grafiske muligheder. Og da grafik jo er en af Amigaens varetegn er det et emne, der er nok så interessant. Alle har vel set den utrolige grafik, som kun få computere kan hamle op med. Vel og mærke computere i en helt anden prisklasse en Amigaens.

Amiga Graphics Inside & Out fortæller det meste der kan siges om denne grafik. Den går i dybden med problemer ang. det at lave grafiske programmer og forklarer med hundredvis af spørgsmål de grundliggende aspekter, som man som programmør uundværlig støder

Bogen starter med en række BASIC-programmer, der klart viser at selv et relativt simpelt sprog som BASIC kan udføre meget komplicerede grafiske opgaver. Med små enkle programstumper veiledes læseren igennem de forskellige grafiske features. Alle programmerne ligger heldigvis på en tilhørende diskette. Desværre er den ikke inkluderet i bogens pris, og skal købes for sig selv.

De næste kapitler (2-8) gennemgår, trin for trin, de mere avancerede områder. Det drejer sig om multitasking, Kickstart-ROM, muligheden for at bruge/programmere grafik i 64 farver, halfbrite eller 4096 farver HAM mode. Også i disse afsnit er der forklarende Amiga-BASIC programmer i overflod.

Kapitel 8 - 19 er en indføring i C-sprogets grafiske hemmeligheder. Her tages der fat på hvordan der, i C, arbejdes med windows og screens. Animation, bobs og sprites er de afsluttende emner. Også her er der et væld af programlistninger der giver en fin fornemmelse af hvordan de forskellige programmer skal bygges op.

Med Amiga Graphics Inside & Out er der inspiration nok til de første par måneder. Hvad enten man programmerer i BASIC eller i C, vil der være rigtig mange nye informationer at hente. En bog for både begynderen og den mere rutinerede programmør.

Pris bog ca. 397.00 kr Pris disk ca. 167.00 kr

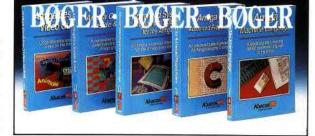
Amiga Machine Language

BASIC er et rimelig nemt, men meget "laaaaangsomt" sprog. C er nok lidt sværere men til gengæld noget hurtigere. Maskinkode er, for de fleste, et meget svært tilgængeligt sprog (kode), men det er lynhurtigt.

Amiga Machine Language er en bog som på mange måder løfter sløret en lille smule (sikkert mere ved grundigere studium). Dette sprog, som jo egentlig er Amigaens fødesprog, kræver et grundlæggende kendskab både til hvordan MC 68000 processoren fungerer og hvordan de øvrige indre "organer" er opbygget.

Denne bog er noget svær at anmelde, da undertegnede ikke har et snus begreb om maskinkode. Derfor bliver det kun en kort oversigt af de forskellige kapitlers indhold.

Bogen er på 8 kapitler og det første omhandler begreber som RAM, ROM, hardwareregistre, bits, bytes og andre emner der er af vital betydning for den vordende programmør. Dette kapitel er kort og præcist, og opsætningen minder lidt om en ordbog. Det 2. kapitel går i dybden m.h.t. selve 68000 processoren. Når der skal arbejdes

med maskinkode er det nødvendig med en assembler. I kapitel 3 forklares der lidt om arbejdet med tre forskellige assemblere, Assem, AssemPro og Kuma- Seka.

Endelig når vi til det essentielle, nemlig den egentlige programmering (kapitel 4). Med nogle små forholdsvis enkle maskinkodelistninger tages der hul på den første rigtige maskinkodeprogrammering. Listninger og tilhørende forklaringer danner tilsammen en perfekt ramme for forståelse af programudførslen.

Kapitel 5 - 6 beskæftiger sig med henholdsvis hardwareregistre og Amigaens operativsystem. Det næstsidste kapitel (7) har Intuition som hovedemne. Intuition er Amigaens grafiske operativ system. 8. og dermed sidste kapitel går et skridt videre og ser lidt på den avancerede og professionelle maskinkodeprogrammering.

De sidste sider er forbeholdt diverse oversigter over Library functions og MC 68000 instruktioner.

Pris bog 297.00 kr Pris disk 167.00 kr

Amiga C for Advanced Programmers

Der er vist ingen tvivl om, at sproget C er det mest udbredte programmeringssprog til Amigaen. De fleste har på en eller anden måde stiftet bekendskab med dette. Enten igennem de talrige C-kursus der har været i diverse inden - og udenlandske blade eller gennem de mange PD-programmer, hvor den tilhørende sourcekode ofte ligger i tæt tilknytning til selve programmet, lige til at kigge igennem.

Amiga C for Advanced Programmeres (ACAP) er som titlen antyder en bog for de programmører der har overstået/
forstået den første besværlige
start. Det er absolut ikke en bog
for begynderen, -han/hun skulle nok vælge "Amiga 'C' for beginners" også fra forlaget Abacus.

ACAP indeholder, med sine 648 sider, et væld af informationer. Hvordan fungerer compileres, assemblere og linkeres? Hvordan opbygges/designes et brugervenligt interfaces i samarbejde med Amigaens intuition? Hvordan virker Aztec compileren? Hvordan bruges INCLUDE, DEFINE og CAST? Hvad er og hvordan bruges "dynamic arrays" i C?

Man kunne blive ved. Der er ikke det spørgsmål (jeg kunne ikke finde et) bogen ikke forsøger at besvare. Bogen er inddelt i 4 store afsnit, - C sproget, C compilere, Intuition og C og Operativ systemets programmering. Der afsluttes med en listning af en komplet editor, skrevet i C.

Det første afsnit giver et lille historisk rids omkring C sprogets udvikling/udbredelse og fortsætter med en gennemgang af de mest anvendte compilere, - Lattice og Aztec. I andet afsnit graves der dybere ned i compilerens virkemåde. Derefter følger der det ret omfattende 3. afsnit som beskæftiger sig med det spændende begreb, intuition. Her er det nøgleord som windows, gadgets, requesters, alerts, menuer og console device der er i højsædet. Ligesom i de andre bøger fra Abacus er det de forskellige programlistninger, der sam-men med den forklarende tekst, giver helheden i forståel-

Tilrettelæggelsen af et program: - udformningen, ideen med programmet, graden af brugervenligheden, planlægningen etc. danner grundlaget for alle seriøse programmer. I det sidste kapitel tages der hul på denne planlægning m.h.t. opbygningen af en komplet editor. Her er hele sourcekoden lige til at indtaste. Husk dog lige på, at der findes en diskette med alle de forskellige programeksempler. Den koster ca. 167.- kr. og så er der sparet nogle timers indtastning.

Pris bog ca. 397.00 kr. Pris disk ca. 167.00 kr.

Amiga Desktop Video Guide

Den sidste bog i denne omgang tager sit udgangspunkt et helt andet sted end de førnævnte bøger. Det er en bog for brugeren mere end programmøren. Desktop publishing er efterhånden et gammelt begreb. Det kan oversættes til datatryk. Et dansk udtryk for desktop video findes vist ikke, men mon ikke det bliver noget i retning af computerfilm eller måske datafilm. Men ofte sker der jo det, at de engelske fagudtryk efterhånden bliver optaget i vores modersmål. Desktop video er et område, der beskæftiger sig med computer og video. Det kan f.eks være tekstning af en videoproduktion, indkopiering af noget animation, overførsel af et samplet stykke musik til lydsporet på videobåndet og meget andet.

Amiga Desktop Video Guide er bogen for alle, der vil bruge Amigaen i forbindelse med et videoanlæg. Det er mere en opslagsbog end en egentlig lærerbog. Hvad er et genlock? Hvad vil det sige at digitalisere? Hvad er en framegrabber? Hvilke tegneprogrammer kan der bruges i forbindelse med en videoproduktion? Hvilke produkter skal jeg vælge - hvilke fordele er der ved de forskellige muligheder?

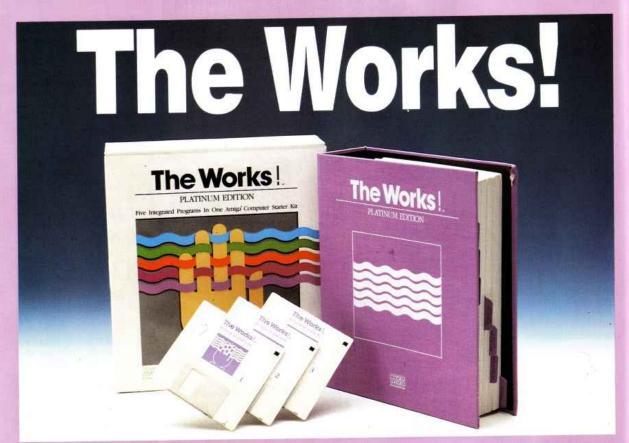
Bogen er på 257 sider fordelt på 13 kapitler. De omhandler følgende emner: Terminologier og definitioner, Videomaskiner, Genlocks, Digitizere og scannere, Frame grappere, Software, Rendering - Ray Tracing og animation, Video tekstning, Musik, Special effects, "Sæt det hele sammen!" og Advanced techniques. Faktisk er det en bog, der henvender sig til et bredere publikum end kun "videofolkene". Den giver en viden om de kreative muligheder, der ligger og lurer i Amigaen's indre. Men det er dog klart, at det er de brugere, der er så heldige at være i besiddelse af genlock, digitizer og video (kamera/båndoptager), der vil få den største tilfredsstillelse med bogen. Pris 298.- kr.

_____

Til sidst

Bøger er ikke helt billige. Derfor er det vigtigt at sikre sig, at det er den/de rigtige bøger, man anskaffer sig. Jeg håber, at denne artikel har løftet sløret lidt og givet lidt forbnemmelse af hvad der egentlig findes af litteratur til Amigaen. Der findes flere bøger, også enkelte danske, og vi vil i fremtidige numre vende tilbage og fortælle nyt fra computerlitteraturens verden.

Er du blevet interesseret i en eller flere af de omtalte bøger, kan du rette henvendelse til: Alcotini, Lyshøjen 10, 8520 Lystrup, tlf. 8622 0611

PLATINUM EDITION

Vil du mere med din Amiga, end blot at sidde og trykke på fire-knappen, så er din Amiga en ret kraftig og konkurrencedygtig maskine, især hvis du kan få hænderne i det rigtige software.

Nu er der kommet en opgraderet version af programpakken "The Works", og COMputer kigger den nye "pakke" efter i

sømmene.

iden står i pakkeløsninger og upgraderinger af eksisterende produkter, og for et års tid siden, testede vi her i bladet programpakken The Works, som den gang fik meget fine karakterer.

Den nye opgradering, "The Works": Platinum Edition, indeholder næsten alt hvad du skal bruge; Regneark, database, tekstbehandling og et kommunikationsprogram. Alt sammen enkeltprogrammer, som Micro Systems Software allerede markedsførte i gamle versioner for næsten 3 år siden, under navnene henholdsvis "Analyse", "Scribble", "Organize" og "Online". Siden blev disse pro-

grammer forbedret og udgivet samlet under navnet "The Works". Nu er tiden i mellemtiden kommet til at få programmerne til at arbejde sammen og forbedre dem komplet. Denne udgave er nu klar under navnet "The Works - Platinum Edition"-Platin udgaven!

Brugerinterface der vil noget!

Det første man lægger mærke til når man får The Works Platinum Edition i hånden, er den meget professionelle pakke det bliver leveret i. Det er sjældent at man som Amiga-ejer får noget software med ringbind, kæmpe manual i en hård kassette, der ikke lader de nålestribede IBM-folk noget tilbage at ønske! Endvidere er produktet softwaremæssigt også meget gennemtænkt. Er man harddisk-ejer som jeg, følger der f.eks. et lille program med, der automatisk installerer programmet på din harddisk, og SELV tilføjer de nødvendige (og lidt irriterende) ASSIGN kommandoer til din startup- sequence. Efter et par sekunder er du klar til at køre, og det er ikke ligefrem noget man er vant til som Amiga-bruger.

Du kan regne med TWPE

Lad os starte med regnearket, der før hed "Analyze". For de læsere, der ikke ved hvad et regneark (spreadsheet) er, kan jeg oplyse, at det er et slags elektronisk kladdepapir, hvorpå man kan foretage talkrævende udregninger af alle slags. Har man arbejdet en smule med regneark, bliver man hurtig fortrolig med de tre vigtigste termer; rækker (vandrette), kolonner (lodrette) og celler (der hvor en række og kolonne krydser hinanden). Fordelen ved et regneark er, at det ikke er nødvendigt at taste alle tallene om igen, hvis en variabel ændrer sig. Denne tastes blot ind, og med det samme kan man se at det hele ændrer sig foran øjne-

Selvom du ikke synes at regneark er særligt ophidsende, kan jeg godt love dig, at du vil erkære din kærlighed til det, den dag du skal lave et kompliceret budget, et kørselsregnskab eller lignende. I regnearket kan du lægge dine egne formler ind, og kopiere indhold af celler, rækker og kolonner med et peg med musen. Dette sparer dig også for en del tastearbejde, og bliver hurtigt en uvurderlig

hjælp. I regnearket er der en del menuer, der kan hjælpe dig med at lette dit arbejde, blandt andet kan du lave dine egne makroer og på denne måde eksekvere lange formler med et tastetryk.

Der er selvfølgelig en masse faciliteter gemt i de øvrige menuer, men disse vil jeg ikke komme nærmere ind på her, da de nærmest har karakter af hvad man kan forvente af et regneark idag.

Der er selvfølgelig også mulighed for udprintning af dine tal, og du kan både lave "BOLD" "UNDERLINE" etc, ganske som du er vant til fra et tekstbehand-

lingsprogram.

Der er også mulighed for at lave grafer. Du kan producere både lagkager, søjlediagramer og næsten alt hvad hjertet begærer. I forhold til den gamle "ANALYZE", er der desværre ikke mange deciderede nyskabelser at hente i den nye udgave, måske bortset fra at mange "bugs" er fjernet, og programmet virker hurtigere at bruge. Da vi i sin tid anmeldte "ANALYZE" skrevvi at det var et udmærket regneark, og denne konklusion vil jeg holde fast i.

Hat og briller!

Hvis der ikke var særligt meget nyt at hente i regnearket, så skal man lige sidde ekstra fast i stolen, når man begynder at kigge på tekstbehandlingen, ja, jeg tør næsten påstå at det er en af de skrappeste der fås til Amigaen idag. Brugerinterfacet minder lidt om Wordperfect; Det mest udbredte tekstbehandlingsprogram til PC'ere.

Således har du nu fuldstændig kontrol over alle funktioner, i et moderne tekstbehandlingsanlæg. Da jeg går udfra at næsten alle læsere har stiftet bekendtskab med et tekstbehandlingsprogram, vil jeg her begrænse mig til at nævne hvad nyt der er at hente.

Først og fremmest er der hastigheden, som er utrolig. Dernæst er det værd at fortælle at der nu findes komplet synonymordbog (Thesaurus). Denne er meget kraftig, og udmærker sig ved at kunne foresiå nogle andre ord eller vendinger end dem du har brugt. Det er nemlig således at de fleste bruger nogle fraser, der temmelig hurtigt bliver forslidte.

Er du ikke så god til at stave, er der også hjælp at hente her. Tekstbehandlingen er nemlig også født med en stavekontrol (på engelsk), som du selv kan udbygge på dansk. Denne er også hurtig og nem at bruge, og ihvertfald savnet af næsten alle Amiga-ejere. Udover disse iøjenfaldende ting er der en hel masse nyskabelser. F.eks. kan man nu bruge prik-kommandoer i dokumenterne, der bruges f.eks. til at give printeren særlige beskeder eller tilsvarende. Det smarte ved dem er, at man direkte i dokumentet kan bruge disse og på den måde undgå at

THE WORKS

skulle ligge og rode rundt i Preferences. Næsten alle kommandoer kan gives via tastaturkommandoer, og for den øvede bruger giver det store tidsbesparelser, og en nemhed der virkelig føles. Alt i alt indeholder programmet alle funktioner, lette og avancerede der forlanges, og brugervenligheden er i top.

Kontakt med omverdenen!

Du kan også komme i kontakt med omverdenen, hvis du har et modem. Det velkendte program Online, er nemlig blevet inkluderet i pakken. Fornyelserne her er dog mest antallet af indstillinger du kan sætte programmet til. Således kan du idag indstille det til de mest gængse standarder, og en "Chat mode" er der også kommet på.

Med kommunikationsdelen kan du således "tale" med alle databaser landet over, og sågar sætte din egen minidatabase op. Programmet er fuldt menustyret, og clipboards, kan her, ligesom i tekstbehandlingen og regnearket overføres frit mellem programmerne i pakken.

Komplet database

Databasedelen er igen en opgradering af den gamle "Organize", der ganske udmærket. Micro Systems Software har nok skævet lidt til "SUPERBA-SE", der nok er den mest udbredte til Amigaen idag. For Organize er blevet udtyret med velfungerende "filtre" der gør

Kr. 108,- pr. brev

dig Istand til at trække data ud, på stort set alle de måde du ønsker det. Databasen er fult menustyret, og også her kan du næsten bruge alle funktioner direkte fra tastaturet. Man kan Im- og eksportere data frit mellem filerne, og man kan brevflette mellem tekstbehandlingsdelen og databasen meget nemt.

I store træk kan kartoteksdelen det samme som Superbase, der dog stadig fører rent brugerflademæssigt. Databasen er dog gennemtænkt, og virker efter hensigten og er hur-

tig at bruge.

Konklusion

Med The Works Platinum Edition er Amigaen endelig blevet voksen. Alle programmerne i pakken virker gennetænkte, og er nu blevet forbedret så meget at de alle er tidssvarende, og bug-fri. Særlig ros vil jeg give til tekstbehandlings- og regnearksdelen, der nærmest sætter ny standard for Amigamiljøet. Vil man andet end at lege med Amigaen, kan jeg anbefale The Works Platinum Edition, og skal du bruge software der virkelig arbejder sammen, ja,- så kommer du næsten ikke udenom denne programpakke. Guld til Platinum Edition.

Fakta: Starlite Software tlf.: 8680 4144 Pris: 2695,vejl. inkl. moms.

Vi har noget til dig og din Commodore! JAI jeg vit godt benytte mig af DataSkolens gode tilbud og ønsker at modtage brevkursus t: | Maskinkodeprogrammering på AMIGA Kr. 148,- pr. brev | C-programmering | Diskette med programeksempler Kr. 97,- pr. disk | Okum ved bestilling af kursus)

C-64 maskinkode programmering

Jeg betaler mit første brev således:

Forudbetaling vedlagt på check

samt efterkrausgebyr på kr. 28,-

Navn: _

Adresse:

Postnr./By:

Forudbetaling indsat på giro 7 24 23 44

Efterkrav. Beløbet betales ved modtagelsen

MASKINKODE OG C- PÅ AMIGA

Nu kan du få et kursus i at programmere din AMIGA. Kurset giver dig færdigbeder i at udnytte AMIGA's fantastiske muligbeder Behersk DMAkanaler, COPPER, BUTTER, OVERSCAN, INTERRUPTS, BOBS, SPRITES, HAM og meget mere.

LAV DINE EGNE PROGRAMMER

Hvert kursus består af 12 breve og 2 disketter. Du får tilsendt et brev om måneden, medmindre andet er aftalt. Bliver du i tvivl om noget i kursusforløbet, får du GRATS vejledning.

RISIKOFRIT -FULD RETURRET!

Hvis du returnere det første brev inden 10 dage efter modtagelsen, udmeldes du automatisk og får refunderet brevets pris. Du kan melde dig ud af DataSkolen når du selv ønsker det. **DATASKOLEN**

Postboks 62, Nordengen 18 2980 Kokkedal

2 42 24 96 5

vis du selv ejer en sampler, og har forsøgt at sakse nogle flotte lydeffekter fra plade, bånd eller lignende, har du nok opdaget at det ikke bliver lige så godt som lydene i et professionelt spil. Det skyldes først og fremmest, at de fleste tror at sampling bare er at forbinde nogle ledninger fra stereoanlægget til sampleren, loade Audiomaster II og trykke på sample, men så ligetil er det slet ikke.

Skaf en sampler

Først og fremmest skal du selvfølgelig have en sampler, og
med mange af dem, følger der
også et editeringsprogram.
Sampleren skal helst være i stereo, men ellers er forskellene
ikke så store. Der er nogle af
dem der er lidt mere "støjende"
end andre, men det er ikke så
meget, at det gør noget. Selv
kører jeg med en Omega sampler og Audiomaster II, men der
er bestemt andre lige så gode
kombinationer.

Godt input er vigtigt

Nu skal du have ført lyden fra lydkilden ind i sampleren, og her er det bedst at benytte linelevel signaler (dem fra en CD, båndoptager eller aux udgang på en forstærker). De er nemlig tilpas kraftige til ikke at give for meget støj, i modsætning til mikrofoner og pladespillere, der giver et alt for svagt signal, så du får problemer med sus. Højttalerudgangen må du endelig heller ikke bruge, for der kan signalet let blive så kraftigt at du futter sampleren af.

Noget af det vigtigste ved inputlyden er, at du har muligheden for at fremhæve eller dæmpe forskellige frekvenser, for det giver dig uanede mulighe-

I sidste måned kiggede vi på, hvordan du kunne blande samplede lyde og videofilm til en højere enhed, men hvordan laver du egentlig samples i høj kvalitet?

der for at lave lydene præcis som du vil have dem. Hvis du f.eks. vil dæmpe suset fra et kassettebånd du vil sample, skruer du bare lidt ned i det høje område, og hvis du vil sætte ekstra dunkebas på noget musik, skruer du op nede i bunden i stedet. Nu kunne man fristes til at tro, at du bare kan dreje på bas-diskantreguleringen forstærkeren, men det virker desværre ikke, da disse kun påvirker signalet på højttalerudgangen. Derfor skal du have en såkaldt "in-line" equalizer, hvilket er en dims med f.eks. 6 skydeknapper du kan bruge til at regulere styrken af 6 forskellige frekvensområder fra de helt dybe til de meget høje toner. Det lyder dyrt, men en 10 bånds equalizer kan faktisk fås ganske billigt i en radiobutik.

Saks lyden

Nu skal du til at finde dig noget du kan sample, og lyde er der heldigvis nok af i verden. Det bedste er uden tvivl en CD afspiller, da støjen så er minimal. Hvis du vil sample tale, skal du enten optage den på bånd først (brug Dolby) eller bruge en mister til at få mikrofonsignalet op på line-level så det kan gå direkte ind i sampleren uden støj.

Desuden skal du altid prøve at finde en lyd der er tilstrækkeligt kraftigt optaget så den overdøver støjen på optagemediet. Hvis du f.eks. bruger kassettebånd er støjen nemlig altid konstant, så jo kraftigere din lyd er optaget, jo mindre kan støjen høres. Dog må den selvfølgelig ikke være så kraftig at der optræder forvrængning, men generelt kan siges, at hvis du har et VU meter, skal det toppe på omkring O dB (gerne lidt højere, hvis du bruger metalbånd). Endelig er det bedst, hvis lyden ikke spænder over et for stort dynamikområde, hvilket betyder at den starter meget kraftigt og derefter bliver meget svag, eller vice versa. Så bliver du nemlig nødt til at skrue ned for sampleren for at få starten god,

og så kan slutningen næsten ikke høres.

Hukommelse nok?

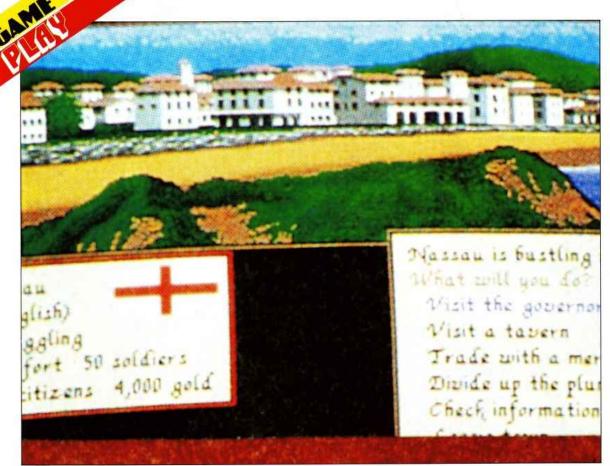
Nu skal du til selve samplingen, og i den forbindelse skal du beslutte dig for en samplehastighed. Jo hurtigere du sampler, jo bedre bliver lyden, og jo mere hukommelse skal der til. Da de fleste samplere holder mest af chip-hukommelse, er det helt klart en fordel, hvis du har en af de nye 1Mb chip memory Amigaer, eller hvis du har installeret den nye 1Mb Fat Agnus. Mht. samplehastigheden gør det ikke så meget for de dybe toner, for de svinger alligevel så langsomt, at de altid kommer med. men hvis du f.eks. sampler 10000 gange i sekundet (10KHz) så får du et problem med alle de lyde, der ligger fra 10 KHz og op til det menneskelige øres begrænsning på 20 KHz. Derfor skal du beslutte om du vil have de høje toner med, eller vil slå Amigaens lavpasfilter til (der skærer alt over 8 KHz væk). Dette lavpasfilter styrer du f.eks. med PD programmet LED, der f.eks. følger med Audiomaster, og hvis du bruger det, behøver du ikke en vildt høj samplehastighed, men mister så også toppen af lydspektret. Det bedste er næsten at prøve dig frem, for det kommer meget an på, hvilken lyd du bruger og hvordan du vil have den til at blive. Så er der ikke andet at sige, end at du må prøve dig frem, for der skal næsten altid mange forsøg og små justeringer til, for du får det perfekte sample.

Husk endelig, at der er copyright på originalt musik osv., og hvis du skal bruge det til mere end til hjemmebrug, så indhent tilladelse fra de rigtige myndigheder. Er det til helt privat brug, kan du bare slå dig løs.

113.

Førsteklasses konvertering af alletiders klassiker.

PIRATES!

Microprose AMIGA

C64-ejere vil helt sikkert nikke genkendende til dette spil, der oprindeligt er udviklet på 64'eren. Nu er der langt om længe kommet en Amiga-version af denne klassiker, og det er en konvertering, der er lykkedes over al forventning!

Til dem, der ikke kender spillet, kan jeg sige, at Pirates er en slags "Elite" til søs. Den vigtigste del af spillet foregår på et søkort, der scroller i alle retninger. Her kan du styre din piratflåde rundt i det Caribiske hav - på jagt efter skibe at plyndre, byer at overfalde og menet andet.

Hvis du overfalder et skib eller en byfæstning, skifter billedet til et par små actionsekvenser. I den første styrer du dit skib rundt, og skal prøve at komme i position, så du kan give fjenden en bredside. I den anden skal du fægte med modstandernes leder. Begge dele er ret simpelt lavet, men tilpas svært til, at det alligevel er underholdende. Om ikke andet, så fordi kampens udfald har betydning for hele din videre karriere...

Du har en enorm frihed til at gøre lige hvad der passer dig, men det er klogt at lægge sig fast på en bestemt strategi, og så følge den gennem hele spillet. Hvis du f.eks. gerne vil gøre karriere hos den engelske guvernør, er det dumt at overfalde britiske skibe og kolonier. Det er desuden en god ide, at holde øje med, hvordan den politiske situation udvikler sig, efterhånden som spillet skrider frem: hvem er i krig med hvem, og hvem er allierede? Det er nødvendigt at vælge side, for man kan som bekendt ikke være venner med alle slet ikke i krigstid! Udover kampen om penge og prestige er der også en del subplots i spillet. Pludselig får du f.eks. et tip om, at din forsvundne søster er fange på en fjern plantage... Eller også er der en gammel søulk, der betror dig med et kort over en begravet skat... Du kan aldrig dø, men hvis du bliver skyllet i land på en øde ø, eller smidt i fængsel, spilder du en masse kostbar tid. I sidste ende er det op til dig selv at vælge, hvornår du er blevet for gammel til pirat-livet, men hvis du bliver ved for længe, ender det med, at ingen gider seile med dig!

Målet med det hele er at kunne trække sig tilbage som en rig, anset, og lykkelig mand. Der er mange ting, der spiller ind her. Blev du gift med guvernørens datter? Hvor meget guld nåede du at skrabe sammen? Skabte du respekt om dit navn? Når du trækker dig tilbage, får du en lang skildring af alle disse forhold. Du får også at vide, hvilken stilling du endte i (fra tigger til kongelig rådgiver!) og en grafisk fremstilling af dig selv i dit nye, "hæderlige" job!

Grafikken er virkelig flot, hvilket er ret overraskende, da Microprose ellers ikke har noget særlig godt ry mht. Amiga- konverteringer (tænk bare på Gunship!). Forklaringen er måske, at spillet er konverteret af firmaets nye in-house programmører, og de har gjort et nærmest perfekt job. De mange billeder er fyldt med atmosfære, og mange af dem er flot og opfindsomt animerede. Lyden er også god med passende musik (klassisk) og gode samplede effekter.

Som det er sædvane med spil fra Microprose, er Pirates! ekstremt velpræsenteret. Manualen er faktisk en af de bedste, jeg nogensinde har set. Udover gennemgangen af spillet, er der en atmosfærisk beskrivelse af livet som pirat, historiske detaljer og strategiske tips. I pakken ligger der også et stort kort over hele spilområdet, hvor alle kolonierne er indtegnet. Dette kort er helt nødvendigt for gameplayet, og Pirates! er (ironisk nok) et godt eksempel på et spil, hvor piratkopier er nytteløse. Men hvorfor også spilde sin tid på ligegyldige software-pirater, når man her kan få en bid af den "ægte" vare!

Der er masser af valgmuligheder i starten af spillet, hvor du bl.a. kan vælge tidsalder, nationalitet og sværhedsgrad. Alle disse ting har indflydelse på gameplayet, og derfor vil der gå meget lang tid, før du føler, at du har udtømt alle spillets muligheder. Det her er simpelthen Microprose, når de er bedst, og det er ensbetydende med adskillige timers fængslende underholdning. Køb det straks! Søren

Grafik	:	93%
Lyd	:	87%
Fængende	:	96%
Fængslende		95%
OVERALL	:	95%

C64 UPDATE

Pirates har været ude i flere år til 64'eren (disk), og hvis du ikke allerede har det, bør du straks anskaffe det! Gameplayet er det samme som på Amigaen, og grafik og lyd er også helt i top. I min anmeldelse "IC RUN" (oktober 1987) skrev jeg bl.a.: "Dette er et spil, man virkelig kan gå på oplevelse i, og Pirates lever fuldt op til Microproses slogan: 'The action is simulated - The excitement is real! . Selv efter 3 år, er spillets værdi ikke blevet devalueret det mindste, men det er ikke sikkert, din forhandler har det på lager. Bed ham om at bestille det hjem til dig - hvis han nægter, kan du jo true med at kølhale ham, eller lade ham gå planken ud...

Et typisk rollespil i stil med Bards Tale (16-bit udgaven).

New World Computing C64

Åh, nej, ikke endnu et rollespil, der foregår i en middelalderlig eventyrverdenl Jo, netopl I Might and Magic II, der udspilles I sagnriget Cron, kan du styre op til 8 spillere og lejede computerkarakterer, der kan slås og kaste trylleformularer som det er sædvane i den

I begynder jeres togt udi mordets ædie kunst på en stille kro i Middlegate, uden at vide præcis, hvad det hele gælder om. Bortset fra at slå monstre ihjel og høste erfaringspoints, selvfølgelig. Det egentlige mål skulle gerne komme til syne lidt efter lidt (noget med tidsreiser), men i mellemtiden er der frit slag med forskellige småmissioner og sightseeing i det rummelige Cron. Her er der både slotte, sagndyr og byer, og heldigvis er der en god skiltning! Det er RET svært at fare vild, også på grund af forskellige grafiske oversigtsformularer.

Kampsystemet er simpelt, nærmest lige som i de berygtede Bard's Tale spil. Grafikken er udmærket, omend en smule klodset, men lyden er ret dårlig og meget mangelfuld. Might and Magic II fylder 3 disketter (på begge sider), så der er masser af disketteskift og venten. Lidt irriterende, men det er ikke noget, man dør af.

En hurtig konklusion: Might and Magic II er så normalt og jævnt, at det næsten gør ondt. Jakob

Grafik		73%
Lyd	:	31%
Fængende	:	70%
Fængslende		71%
OVERALL	:	71%

AMIGA

Denne udgave leveres på to disketter, men diskette-skiftet er heldigvis reduceret til et minimum. Gameplayet er det samme som på 64'eren - hovedvægten er klart lagt på kampene, og opbygningsmæssigt ligner det næsten Bards Tale til forveksling. Grafikken er effektiv, men middelmådig, og lyden er klart under standard. Hvis du er en kampglad rollespiller, er M&M et godt bud.

Chokoladepastillerne, ikke spillet. Nå, okay - også

Grafik	66%
Lyd	31%
Fængende	70%
Fængslende	71%
OVERALL	70%

mod højre og hamre alt, hvad der kommer i ens vej, til plukfisk. Hvis du ikke er enig, så lad være med at købe dette spil.

Ivanhoe er programmeret af Oceans franske afdeling, og grafikken er meget "fransk" med store farvestrålende figurer. Reklamerne praler med, at spillets figurer er animeret af manden bag "Asterix" tegnefilmen. Sandheden er, at de faktisk slet ikke er animeret! De bevæger sig rykvist fra den ene stilling til den næste, og minder dermed mere om stive papfigurer end tegnefilm. Resten af grafikken er til gengæld overordentlig flot og varieret. Lyden er også god med lystige melodier og sjove effekter.

Ivanhoe burde have været et rigtigt beat'em up med mulighed for at sparke, slå, bruge forskellige våben, parere, dukke sig og meget mere. Men gameplayet falder til jorden, fordi ens bevægelsesmuligheder er alt for begrænsede. Alle modstanderne skal hakkes ned på samme måde, og det bliver meget hurtigt meget ensformigt! Det eneste

incitament for at kæmpe videre er, at man godt vil se lidt mere af den flotte grafik.

3001.11	Sør	6
Grafik	: 86%	
Lyd	: 80%	
Fængende	: 75%	
Fængslende	: 60%	
OVERALL	: 67%	

C64 UPDATE

Der kommer ingen C64 version, og spillet ville heller ikke være meget værd uden 16-bit grafik-

Bemærk den tegneserie-agtige grafik.

PIPE MA

Empire C64

Må jeg præsentere: Månedens (eneste) originale spil. Ideen bag Pipe Mania er ret simpel, men alligevel nærmest genial. Handlingen udspilles på et bræt, der består af 7 x 10 felter. På et affelterne ligger der et såkaldt startstykke, der - efter et fastsat tidsrum begynder at flyde over med ulækker slim. Til venstre i billedet har du en automat, hvorfra du kan trække forskellige former for rør: lodrette stykker, vandrette stykker, kryds samt sving af forskellig art. Det er din opgave at

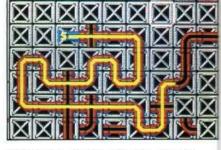
placere rørene på spillefladen, så slimen løber gennem så mange som muligt, før den slipper ud. Hvis mindstekravet er opfyldt, går du videre til næste bane, ellers er det ud.

Du SKAL placere et rør, før du kan få et nyt i automaten, så det er hele tiden nødvendigt at tænke forud, hvis man vil komme nogen vegne. Heldigvis er det muligt at "bombe" et rør, hvis det er anbragt helt sygt, men det koster både tid og points.

Efter hver fjerde bane får du et kodeord og muligheden for at score lidt ekstra i en bonusrunde, og så fortsætter det hele. Efterhånden bliver det sværere og sværere. Slimen flyder hurtigere og spillefladen bliver efterhånden oversået med irriterende for-

Bliver det alligevel for let, kan du gå over til at spille på expert-niveauet, hvor du har 2 automater at slås med. Der er også mulighed for at spille 2 på een gang, hvilket giver en god grobund for misforståelser af en hver art. Herligt

Grafikken er simpel, men klar og meget effektiv, lyden er sparsom men udmærket, og gameplayet er virkelig sjovt. Pipe Mania

er ikke noget, du bliver træt af lige med det samme, og du kan godt rykke nogle uger ud af kalenderen, hvis du vil blive rigtig god.

Grafik 81% Lyd 70% Fængende 89% Fængslende 88% OVERALL 88%

AMIGA

Essentielt er dette det samme spil som C64 udgaven, hvilket ikke er negativt ment. Spil af denne type stiller simpelthen ikke de store tekniske krav til computeren. Grafikken er lidt mere varieret, men ellers ligner versionerne hinanden. Den lidt lavere OVERALL karakter skyldes prisen, der (som altid) er højere på Amigaen.

Grafik 83% Lyd 70% 89% Fængende Fængslende 88% 81% Overall

NINJA SPIRITS

Activision AMIGA

Hun havde nu altid godt kunnet lide at være en hvid ulv. Tsuikikage var hendes navn, og åhh... det var så hyggeligt ude i skoven. Ingen gjorde nogen noget, som nogen kunne have noget imod, nogen gjorde...

Men bedst som hun gik og råhyggede sig på sine hvide poter, fik hun foden i klemme i en tandbørste. Og da det er det eneste, som hvide ulve ikke kan tåle, blev hun til en ånd. Selvom det var lidt åndsvagt, havde hun det godt, men så fortalte overånden hende om "Den onde En" (The evil One på engelsk). Dernæst forvandlede han hende til en smart pigeninja. I må forstå, at det her var meget traumatisk for Tsuikikage. Hun kom ind i nogle eksistentielle kriser, der vendte op og ned på hendes dagligdag. Men slås måtte

Til sin rådighed havde hun fire våben... et sværd, en uanet mængde kastestjerner, en uanet mængde fakler og en underlig variant af den kendte morgenstjerne. Dem skulle hun bruge mod alle de onde ninjaer, der angreb hende, skød efter hende, sparkede hende, spyttede efter hende og en masse andre grimme ting.

Kampene foregik på en lang række plat-

forme, der delvis stod i vand. Til sin hjælp kunne hun udvide sine våben til at blive endnu mere drabelige, og hun kunne sågar få en klon, der var lige så fiks at se på som hende selv, og opførte sig præcis lige så

Endnu senere, havde hun fået at vide, ville hun komme til en samling klipper, som hun skulle bestige, og endnu senere skulle det foregå i huler. Men så langt kom hun aldrig. For hendes fortid som hvid ulv havde betydet, at hun ikke var vant til at slås. Og da hendes fjender ikke ligefrem havde det samme problem, ja, så måtte det jo gå galt. Hun startede forfra, og nøjagtigt det samme skete.

Vi forlader Tsuikikages frustrationer her, og fortæller lidt om det spil, der på en realistisk måde gengiver hendes kvaler. For det her spil er temmelig svært. Dels fordi fjenderne er så umulige at slås imod, og dels fordi spillet er særdeles ordinært. Og med et så godt spil ude som Ninja Warriors, kan en rimelig grafik og lyd ikke ændre så meget på den kendsgerning, at det ikke kan betale sig at investere i det her. En irriterende ting er også, at man skal vente 30 sekunder på at starte forfra efter Game Over - det er alt for meget i et action spil.

Christian

Er du ikke ved at være bare en lille smule træt af ninia-spil?

Grafik	:	78%
Lvd	:	69%
Fængende	:	65%
Fængslende	:	63%
OVERALL		64%

COMMODORE 64

Denne version kan ikke pynte på gameplayet, men grafikken virker nu noget bedre her end på Amiga-en. Til gengæld taber den det tilvundne på den svage melodi og de magre lydeffekter, så vi ender lige omkring de samme bløde karakterer som i

Grafik	: 82%
Lyd	: 62%
Fængende	: 65%
Fængslende	: 61%
OVERALL	: 64%

51/4" MÆRKEDISKETTER FRA KR. 2,45/ 3½" MÆRKEDISKETTER FRA KR. 5,

Ren import direkte fra fabrik til dig, derfor er vi billigere og bedst. P.S. Vi har Danmarks bedste en gros og storkøbspriser - Ring

LAVPRISTILBUD

TUMOMS M/MOMS 4.89 5.97 3.50 disketter Lavpristilbud . . . . 3.50 2DD disketter fra Japan eller tilsvarende . . . v/100 7,25

3.50 KVALITETS DISKETTER

3.50 NEUTRAL FRA SONY . . . . fra v/100 6.49 7,92 3.50 SONY-DISKETTER i 10'er pakke med livsgaranti...... 6,95 8,48

HIGH DENSITY TILBUD

3.50 DISKETTER for 1.44 MB drev, mange kvaliteter,			
priser fra	9,95	12,14	
5.25 DISKETTER for 1.2 MB drev, mange kvaliteter, priser fra	5,65	6,89	
5.25 High Density mærkevare fra	4,95	6,04	

51/4" MÆRKEDISKETTER Mange kvaliteter

Mærkevare	disketter, mange kvaliteter fra	2,95	3,60
	DD 360 kb	5,95	7,26
MEMOREX	DSDD 360 kb	6,95	8,48
MAXELL D	SDD 360 kb	8,95	10,92
3M DSDD	360 kb ,	8,95	10,92
5.25"	DIVERSE FRA	2,29	2,79
5.25"	80 SPOR 96 TPI FRA	2,99	3,65

Næsten alle typer kan leveres i farver - RING!

3.50 mærkevaredis

FRA 699.- 853.-

3.50 Verdens bedste fra Sony

Gratis regnemaskine til de første 50 kunder Køb 100 og få en gratis 80/100 box eller 799,- 975,-10 gratis disketter pris jalt .....

HIGH DENSITY 1.2 MB MÆRKEDISKETTER Fra 6,95

SONY DSHD 1.2 MB	10,95	13,36
MEMOREX DSHD 1.2 MB	1.11	12,14
MAXELL DSHD 1.6 MB	14,95	
3M DSHD HIGH DENSITY	13,95	17,02

Alle disketter leveres med fuld ombytningsret og garanti. Alle priser er, hvis intet andet er oplyst, stk. priser og gælder ved salg af 100 stk. Gerne salg under - Ring!

DISKIVIASTER ApS

RING FRA 8.00 til 18.00 på 47 98 70 60

TELEFAX 47 98 74 92

DISKMASTER ER ET SPECIALFIRMA FOR DISKETTER OG TAPECARTRIDGE

De fleste edb-firmaer har kun ganske få typer i disketter og tape. Vi har ca. 300 varenumre i tape og disketter - er du i tvivl om, hvad du skal bruge eller hvor meget du skal ofre - RING TIL OS.

Forbehold for trykfejl og udsolgte varer.

EUROPEAN SOFTWARE DISTRIBUTORS 6 CAL

Tekstbebandling

Excellencyf	3394.00
Kimbrords 2.0	695.00
Lange Cpf Utilities vol. 1.	395.00
Pen Pul	1695.00
Transcript	£75.00%
Vizavette DK	JUS.00
WordPerfect 4.1	4495.00

Video & Animation

Angle Animator	1135.00
ANIMagic	1395.60
Animate 3D	IN30.00
Architectural Desgn V.Scape 3D	395.00
AutoScript	995.00
Californi Professional	18500.00
GmDu	1395.00
Deluce Vales III	1195.00
Delege Art pary vol.2	198.00
ELAN Performer	995.90
Famey 3D funts (Turbo Miver)	795.00
Funcy 3D fower (South 3D)	749.99
Fantarision	675.00
Human Dexign VideoScape 3D	395.00
hyfoCowher	14900.60
bulo Centur	5190x.00
InfoChannel	14900.000
InfoChannel Player	6900,000
JuterFirst	1346.00
Interiors Design VideoScape 3D	2395,000
INSTRUMBIAN	2095.00
Kara Antinfrinty I	465.00
Kara Animirants 2	465.00
Kara Fonts Hendlines	895.00
Kara Fonts Sublicads	8895,000
Kara HEADlines2	895.00
Lights, Comero, Action	775.00
Media Line Video & Annu Backy.	948.00
Microbal Design VideoScape 3D	395.00
Movfesetter	#69,00%
Page Hipper F.X Plus	2295/00
Photon Video Cel Animator	1595.00
Pro Video Plus	3995.00
Sculpt Animate 41)	\$995.00
Sculpt Animate 4D IN	1735.00
The Director	792.00
The Director: innibit	456.00
Turbolillar 18	2295.00
73°*5000	1735.00
TV*Text	1/35.00
TV*Tiest Produstional	1393.00
Videoxrape 3D r.2.0	3295.00
VideoTitier	2475.00
Znotrope	1595.00
Ziona Fonty (1-2-3-4-5-6) Ath.:	375.00

Computer Aided

Design

5.00 6.00 5.00 5.00 5.00
5.00 5.00 5.00
5.00 5.00
500
500
200
5.00
5.00
15.00
5.00
5.09
5.00
500
5.00
5.00
5.00
5,000
200
5.00
25,00
25.00
15.00
100.30
0.003
5.00
5.003
90.34
9.00
25,00

	tabase
Acquisition II	3070.00
CamDo	1305.60
DutaRetriete	395.60
DRMANVS2	2745,00
Interactor	595.00
Magellon	1995.60
Professional DataRetrieve	2995.00
Imperhase Personal DK	1549.00
Superbase Personal 2	1549.00
SuperBase Professional 3	3606.60
Thomper	685.00
EthnCard	445.00
1200	1595.00

238.00 549.00 1795.00 KOM
#65.00 995.00 995.00
\$49,00 495,00 535,00 495,00

Danmarks Første, Største og Eneste Amiga Software klub

ESD er medlem af European Software Distributors, en Europæisk inkøbs sammenslutning, der skaffer dig de billigste priser overbocedet. Bemaerk al priser og tilbud mellem de forskellige lande ikke nødvendigvis er ens. ESD er en søster virksombed til Danmarks største Amiga center, Euro-trade. Du vil kunne preve meget af softwaren i Eurotrades hutik i Árhus.

Bemærk nye priser og nyt software!!

De nye titler på vores software liste, er markeret med en 🌣 og titlerne med nye lavere priser er markeret med 🏶 for at gøre det lettere for dig at obspore de rive titler

. 1	AReux
	AssemPro
	AZZEC Campiller developer
	AZTEC C compiler Professional
	AZTEC C developer m. SDB
	AZYEC SIM
	Benchmark Modula 2
	CamDio
	GEA-Assembler
	GEA-BASIC 3.0 Compiler
	GFA-BASIC 5.0 Interpreter
	HiSoft Basic
	HiSoft Despac 2
	J-FORTH Professional
	Lattice C 5.04
	Lattice C++
	Lattice DBC III
	Lattice PSNEL
	M2 Amiga
	M2Debug
u_2	MultiForth
0	PixelScript
	Power Windows
,	SEKA 68909 Assembler
0	

konomi

39995.00 1996.00 1295.00	а
1295.00	(I
1295.00	
460.000	k
976.00 Argin Amiga Budgel	
695.00 Amigo Burypack Faktura	
195.00 Amiga Bury Pack Total	
\$85.00 Amiga Burypack Finance	
585.00 Amiga Busypuck Bog/aring	
1280.00 5 B. S. Budget	
1195003 Carffg	
469.00% Halenke	
le 464.00m Impacti	
995.00 Maxiplan 500	
Jahren Maxiplan Phys	
1165.00# Styr Pd (Skowomien	
24 th oos Superplan	
219500 The Advantage	
795.00 The Works Platinum	
250500CA	
Grafik	

Kommunikation

200000000000000000000000000000000000000	
A-TALK III	1149.00
AMIGA-PRESTEL (Teledata)	1195.00
Continue! Plantament	2695.00

on Perfor 24

Desktop Publishin

ComicSetter Deinso Print II E-Citpe Laser(:pt Fonts ent. 1 Bedia Une Citpart disk i Bedia Une Font Disk i Newst

desch Outflue fonte til PPoge P. Drate Structured ChpArt P. Page Template & Design ; PageSetter II

ox m	1140.00
GA-PRESTEL (Teledaia)	1195.00
tue! Platfaum	2695.00
Musik	& Lyd

Musik	& L
ADrivin	A25.0
AudioMarier II	745.0
Bers & Pipes	2695.4
Deluxy Music Construction Set	12954
Dr. I's Sample Maker	3395.6
Draw Studio	5450
Dynamic Drums	#95.0
Kannai KT Quest	13854
KC3 level II	4260.4
RCS .	2895.6
M	2279.4
Mastertracks Pro	3940.0
MIDI Sample Wrench	3297.0
MBS ver. L.1	075.0
Micate X	1455.0
Playmod	795.0
Roland D-10/20/110	F385.0
Roland MT-32 Quest	1385.0
Soute	715.0
Sound George	898.6
Specificial	70451
Symbol Professional	3995.0
Toxture	15950
The Caped Artist Kannat K-1	1695.0
The Caged Artist Kanni K-5	7995
The Cagnil Artist - s-OP Defuze	2695.0

or Caggod Artist Katson K-1	10
se Cagod Artist Kannal K-5	79
or Cognil Arrist - 3-OP Defuze	26
or Cognel Artist Yees. TX 812	16
o Caged Artist - DX Heaven	16
or Copyed Arrist Boundar #-50	10
w Gaged Artist Korg H-I	.16
or Caged Artist Roland D-110	76
or Caped Artist Roland MT-32	16
or Caped Artist Roland D-50	16
e Caped Artist Roland U-110	77
or Caged Artist VZ Rider	16
o Caged Artist Korg M-TR	12
se Caped Artist X-OR	17
on Council Austine CV Budger	16

sylat Apprentice	1135.00	CPY
reduct garagerational	37 90 00	Crip
Balant	1585.00	Crit
	-	CH
Water Conductive Cons	evilla March	Or
Programm	tering	D.N
		Dev
nc:	299K60	Den
TOUR	1178.00	Des
man, 307	\$658.00	Date

0 2695.00	Cranck Down
1135.00	Cruzy Cars
1733.00	Oracy Gars 2
	Criteroutil 2
1385.00	Order World
Security Security	Carles
nering	D.N.A. Warrtor
	Dark Castie
1998.00	Dec of the Viper
3379.00	Deep Space
5658.60	Defender of the Crown
975.00	Desa Vis 2: Last to Las Vegas
604.00	Deluxe Strip Poker
1249.00	Demultion

Bad Complany
Bad Complany
Bad Complany
Badwee of Paneer
Badwee of Paneer
Badwee
Badwee
Badwee
Barther Jaie
Barther Jaie
Barther Jaie
Barther Jaie
Barther Jaie
Batther Jaie
Batther Complany
Batther Batther Batther Batther
Batther Batther Batther
Batther Batther Batther
Batther Batther
Batther Batther
Batther Batther
Batther Batther
Batther Batther
Batther Batther
Batther Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batther
Batthe

Rorrowed Time Roulder David Continu Rophie Bobbie Budohan Buffinio BHTs Budeo Ge Cabel

megino mes mano Cathol Cathornia Games Carrier Communed Carrier Communed Charloss of sexuals Charloss of sexuals Chesse HQ Chess Player 2150 Chess Mevaçilons Chess the Chess & Consumer Chess &

mid Mine II Enlightenment Extra-Time Kick Off F16 Constant Pilot F29 Rotalistor Farry Tale Adventur Falcus Fallen Angle Fast Break Fast Break Fast Leme Spil

Figure Process
Figure Gountlet II Gemini Wag Geltysburg: Therning Poin Ghouthustern II Ghouts and Ghoets Gold Ittis Gold of the Ameri Gold Russer II Gold Russ

transhoe Jack Nichbaus Golf Jel Jewels of Darbauss Jinks

King of Chicago Knight Force Knight Orc Knight Orc Languages of the Crystallia

Menace Mercenary MicroProse Soccer Midwinter Midwinter 22 Minds budini Mind Goff Mindson Elevatur Monwealker Monwealker

Moonwalker Morrelle Manor Mr. Hell Neuronancer New Zealand St. New Zealand Story Nigel Mansol's Grand Prix No Exercise North & South Nucleor War Qff-Shore warraw Oil Importum One-One-One Operation Nephrone Operation Nephrone

Usynam
Usynam
Derivation
P 37 Thunderbolk
P 37 Thunderbolk
P 37 Thunderbolk
P 38 Thunderbol

Retabose Irbands Reach for the Starn Real Ghostbusiers Rebei Charge Rick Dangerous Road Blaster Road Blaster Roadwar 2000 Roadwar Europe

Schools
Shougen
Shout emily Gazzel
Shout emily Gazzel
Shougen
Shougen
Shougen
Shougen
Shougen
Shougen
Shougen
Shougen
Shougen
Shouren

Spot 1s. Spot Star Conventional Star Gilder II Star Flars tribings Starpfleet I Starpfleet Starpfleet Striger Stellar Consule Stread Face Strip Poker II pla Stant Cor Rocer Stribe Force Hars Strip Poker II pla Stant Cor Rocer Stribe Starte Starte Starte Force Hars Strip Poker II pla Stant Cor Rocer Strip Poker II pla Stant Cor Rocer

Sovered of Soutiers
Sovered of Fertilities
Table 'ear
Table spir
T

acts amon strait 1: US Col.

What after Mark 2: Victoria

Victory Road

Victory Road

Victory Road

Victory Road

Wardood

Wardoo

Nyhed:

Super spilpakke! Kun: 695,-

F-29 Retaliator Den nye version. Stadig Danmarks laveste pris

For: 1335 .-

Nu kun: 295,-

Bars & Pipes og Music-X:

Har du set testen her i bladet! Fås kun bos ESD. De bedste MIDI

Bars & Pipes kun: 2695,-Music-X kun: 2495,-Photon Paint 2.0

HAM tegneprogram med et væld af avancerede features

Kun: 695,-

Kindwords 2.0

Stadig det bedste tekstbebandlingsprogram på dansk. Dansk stafekontrol og orddeling.

Kun: 695,-

Telefon: 86 16 60 33 Fax: 86 16 61 02 Kan du likhe find det? Ring og snak med en af vore CHON: 8 19 51 02

Finlandsgade 25 • DK-8200 Årbus N

Gratis forsendelse til hele landet ved køb af Software for over 295 kr.

CARALLY.

CASTLE MASTER

Domark AMIGA

Dette spil er udviklet af Incentive, der er kendt for deres spil i hurtig, solid 3D. Først var der Driller, så Dark Side og Total Eclipse, og nu altså - Castle Master.

Castle Master fortæller historien om et forhekset slot og to søskende, en prins og en prinsesse. Det ene medlem af denne dynamiske duo bliver brutalt kidnappet af en rok og spærret inde på slottet, og så er det op til dig den tilbageværende - at sørge for, at alt bliver godt igen.

Du begynder dit togt udenfor murene af den imponerende stenklods. Vindebroen er oppe, men for erfarne spillere vil det sikkert ikke tage lang tid at komme indenfor. Borgen består af 4 tårne, hver med 4 etager plus en underjordisk labyrint af fangekældre. Mange af rummene forsvares af onde ånder, der dog kan fordrives med nogle velrettede stenkast. Din helt(inde) kan også "bruge" ting rundt omkring, og så er der selvfølgelig mulighed for både at løbe, gå og kravie. Det ene langsommere end det andet, og det sidste helt nede ved jorden.

Og det vil du få brug for! Rundt omkring i køkkener, biblioteker, sovesale og sågar på toilettet (det virker!), vil du kunne finde op til 10 nøgler, 3 trylledrikke og en masse skatte. Udover låste døre vil du møde mange andre problemer: Der er masser af barrierer der skal fjernes, skjulte rum og fede detaljer, der belønner den kreative spiller. Det er for eksempel altid en god ide at se BAG VED og UNDER ting, så hvis der skal scores points gælder det om at komme ned i støvet.

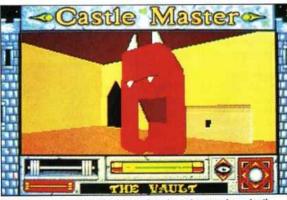
3D-effekten er hurtig, og samtidig er den overvældende realistisk og solid, hvilket giver en god fornemmelse af at "være der". Som lyd-backing kan du vælge mellem en god melodi og en række samplede lydeffekter, der lige sætter prikken over i'et. For Caste Master er fedt med stort F! Incentives nyeste 3D-thriller er et klart HIT! Jakob

Grafik	:	93%
Lyd	:	89%
Fængende	:	90%
Fængslende	:	94%
OVERALL	:	92%

COMMODORE 64

Det er - hvor utroligt det end må lyde - lykkedes Incentive at klemme brødkassen til det yderste og tå 8-bit processoren til at arbejde på overtid. Resultatet er meget imponerende. 3D'en er tydelig, og selv om opdateringen ikke er det helt store, er det ret hurtigt at komme fra sted til sted. Lyden følger også fint med, men af uvisse årsager har programmørerne valgt at møblere om på Castle Mastlef 64. Porttårnet er forsvundet, der er kommet lås på deren til troldmandens hytte, nøglerne er blevet byttet om, og rummene pusiet sammen på en ny måde. I bund og grund er der dog tale om det samme spil, så endnu en gang: HITI

Grafik	92%
Grafik Lyd Fængende	89%
Fængende	90%
Fængslende	94%
Fængslende OVERALL	92%

C64 versionen er selvfølgelig langsommere, men ikke mindre imponerende!

SHERMAN M4

Loriciels / US. Gold AMIGA

Der har i den sidste tid været et "boom" af tank-simulationer, og dette spil fra franske Loriciels (udgivet af US. Gold) kører også på larvefødder. Sherman M4 tanken spillede en vigtig rolle i 2. verdenskrig, og spillet giver dig mulighed for at genopleve nogle af de vigtigste slag. Der er tre scenarier: Landgangen i Normandiet (lige-på-og-hårdt offensiv), Ardennerne (hold stand mod nazi-angreb) og ørkenkrig i Nordafrika (en lidt mere strategisk affære). Hvert scenarie er delt op i flere missioner, som kan gennemføres hver for sig, eller samlet ud i een køre, hvor du tager del i hele slaget.

Det hele er forholdsvis enkelt: Du har kontrollen over en lille gruppe tanks (+ nogle ret ubrugelige jeeps), og med nummertasterne kan du vælge, hvilken en du vil styre. Du planlægger dine manøvrer på et kort, og i erkendelse af, at det er svært at være flere steder på een gang, har Loriciels inkluderet en meget brugervenlig *auto-pilot*.

Grafikken er en mellemting af udfyldt vektorgrafik og baggrunds-sprites, og den virker ret overbevisende, selv om den ikke er specielt varieret. Der er mange forskellige synsvinkler, og det hele bevæger sig ret hurtigt. Lyden er meget begrænset, men ellers okay.

Spillet er forholdsvis let (faktisk FOR let efter min smag), og selv om sværhedsgraden kan reguleres, er der ikke meget at komme efter, når missionerne først er gennemført. Sherman M4 er derfor mest egnet for begyndere udi simulations-genren. Hvis

du er en garvet spiller, der sætter realisme og udfordring i højsædet, så er du nok bedre tient med noget fra Microprose.

C64 UPDATE

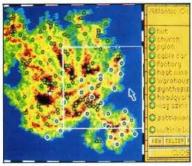
Der er ingen planer om en C64 version.

Sherman M4 - det er tanken der tæller!

Kajtajn Stark (på ski) angribes af et fjendtligt fly. Kortet over Midwinter øen.

Rainbird **AMIGA**

Dette spil er blevet rost til skyerne i alle de engelske computerblade, og det var derfor med store forventninger, at jeg åbnede den imponerende spilæske. Indeni ligger der en gigantisk manual (192 sider!), et stort kort over spilområdet, en lille blok med kort til indtegning af egne ruter, en quickstart guide, et Microprose katalog... og så lå der forresten også en diskette (ubetydelig detalje). Næh, PAKNINGEN er der ikke noget i vejen med...

Først et par ord om plottet. Vi befinder os ude i fremtiden. Jorden er ramt af en ny istid (noget med en komet), og en lille bunke overlevende har slået sig ned på øen "Midwinter". Manualen fortæller hele historien om, hvordan en lille håndfuld pionerer grundlagde den første koloni på øen, og i spillet får du lejlighed til at styre nogle af deres efterkommere.

Når der overhovedet er brug for din hjælp, så skyldes det den onde general Masters. Han har nemlig invaderet øen, og hans hær af lejesoldater og kamprobotter er i fuld gang med at overtage de livsvigtige "heat mines", som er grundlaget for nybyggernes overlevelse. Han starter sin invasion fra øens sydøstlige hjørne, og det eneste håb om frelse er det frivillige fredskorps. Problemet er bare at korpsets 32 medlemmer er spredt for alle vinde, rundt omkring på den ugæstfrie ø.

Til at begynde med styrer du korpsets leder, kaptajn John Stark. Du står langt ude lødemarken, og må først til at rekruttere dine medlemmer. Når du har rekrutteret een, kan du på skift (via et individuelt tids-system) styre dine mænd afsted - een af gangen - for at rekruttere to til, 4 til..., og sådan fortsætter du, indtil du synes, din hær er stor nok til det endelige opgør. Der er tre måder at bevæge sig rundt på: på ski, i snebuggy eller ved drageflyvning. John Stark starter sin færd gennem det uvejsomme terræn på ski, og hvis du vil benytte et af de andre transportmidler, må du først finde en garage eller en torvbane- station. Heldigvis er der en omfattende kort-skærm, som giver dig alle relevante oplysninger om øens beskaffenhed og de forskellige personers position. Spillet kan ende på 3 måder:

1. Du holder stand mod invasionstropperne i 40 dage (meget sjælden situation).

Du ødelægger Master's hovedkvarter i Shining Hollow.

3. Masters erobrer alle øens "heat mines" (inden 40 dage).

I teorien er det muligt for Stark at begive sig alene ind i løvens hule og sprænge hovedkvarteret i luften, men i praksis går det lettere, hvis du først rekrutterer nogle hjælpere. Hvert korpsmedlem har 14 attributter (f.eks. evner til drageflyvning, skiløb, sabotage etc.), samt en personlig baggrund, som bl.a. siger lidt om, hvad de allesammen synes om hinanden og hvorfor. Det sidste lyder umiddelbart som en usædvanlig god ide, der kunne give soldaterne et ægte "individuelt" præg. Men spilletfår altfor lidt ud de indviklede baggrunde. Deres eneste betydning for gameplayet er, at ingen lader sig rekruttere af deres værste fjende.

Grafikken er spillets stærkeste side. Ikonerne er klare og ret stilfulde, og 3D grafikken er rimelig. Der er desuden en meget imponerende "tågedis effekt", hvor tingene ligesom træder frem af tågen, når man kommer tættere på. Lyden er til gengæld ret skuffende. Der er nogle ensformige samples og et par flade skud- effekter. Man savner noget dystert baggrundsmusik til at lægge stemningen. Til gengæld er der brugt en ret original teknik, så man kan høre, hvilken retning fiendens fartøjer kommer fra (lyden stiger i styrke, når man vender sig mod kilden). Meget realistisk.

Faktisk er spillet FOR realistisk, og her er vi henne ved det helt centrale problem. Midwinter-øen er enorm, og det meste af spillet går med at bevæge sig rundt i det ensformige snelandskab, uden at der sker en sk... Okay, af og til bliver man afbrudt af et fjendtligt robotfly, der skal skydes ned, men det bliver efterhånden irriterende rutine. Det bliver absolut ikke bedre af, at man kun kan styre een person ad gangen (bortset fra i sne- buggy'erne, men de hænger ikke på

Virkelig krigsførsel er sikkert fyldt med den slags kedsommelige og anstrengende marcher, men er det den slags, vi har brug for i et spil? Er det underholdning? Midwinter er designet af Mike Singleton, som mange C64 ejere sikkert husker fra "Lords of Midnight" sagaen. Mike startede sin karriere med at designe Play- By-Mail spil (en slags "brætspil", hvor deltagerne indsender deres træk i brevform), og Midwinter ligner i sin opbygning et typisk PBM: en stor, tom verden, hvor deltagerne kan more sig med at bekrige hinanden, lave alliancer etc. Men et PBMspil med een deltager er ikke sjovt, og i Midwinter føler man sig ærlig talt som "Palle alene i verden".

Midwinter var på forhånd lagt op til at være det helt store. "Årtiets strategispil" står der på pakken, og jeg får uden tvivl Rainbird på nakken efter denne anmeldelse. De udenlandske blade har da også rost spillet til skyerne, og selvom den engelske computerpresse til en vis grad ligger under for softwarehusenes markedsføring, blev jeg meget overrasket, da jeg testede Midwinter. Flot pakning, flot grafik, ambitiøst design - bevares. Men spillet er (bogstavelig talt) en ørken-

Søren

Grafik 87% 67% Lvd Fængende 70% : Fængslende 59% OVERALL 60%

C64 UPDATE

Nej, og godt det samme!

Steve Cooke

VETO BOX

Rent undtagelsesvist bringer vi her en veto-box, skrevet af en person udenfor anmelderholdet, nemlig Steve Cooke. Udover at være korrespondent for "Det Nye COMputer", er Steve redaktør for Englands førende computerblad "ACE", der - på linje med samtlige andre engelske blade - har rost Midwinter til skyerne. Vi fandt denne meningsforskel påfaldende, og bad derfor Steve om at forsvare sit standpunkt:

Mike Singletons første hit-spil "Lords of Midnight"blev populært pga. sit gode gameplay. "Midwinter" er efter min mening mindst lige så underholdende som "Lords of Midnight", og endnu mere udfordrende.

Spillet leveres i en meget imponerende pakke med en enorm manual. Men det gode ved Midwinter er, at man straks kan begynde at spille, fordi det hele er så logisk opbygget. Spillet er let at lære -men meget svært at mestre. Der skal dygtig planlægning til, hvis du vil redde din ø fra general Masters klør,

Det eneste minus er, at landskabet ikke er helt så detaljeret, som man kunne ønske - men nu er snedriver jo i sagens natur også ret ens..

Midwinter er efter min mening et spændende og udfordrende spil. Min OVERALL karakter må ligge et sted omkring 95%

PLAYER MANAGER

Anco AMIGA

Managerspil er en af de ældste ideer i computer- underholdningens historie, men "Player Manager" er det hidtil mest ambitiøse forsøg på at simulere arbeidet som manager for et fodboldhold. Det er Dino "Kick Off" Dini, der har programmeret, og groft sagt er "Player Manager" en udviddet udgave af "Kick Off". Her er kampene blot sat ind i et større perspektiv. Du starter med et hold i den engelske 3. division, og dit mål er selvfølgelig at føre dine "drenge" til tops. Sideløbende hermed er der en Cup-turnering, men det er stadig de samme engelske hold. Det ville have været rart med en "World Cup" feature, og det er mærkeligt, at Anco ikke har benyttet sig af denne oplagte mulighed for at give spillet et mere aktuelt og internationalt tilsnit.

Der er over 1000 spillere fordelt over 4 divisioner, og hver enkelt af dem er forsynet med en lang række atributter (alder, udholdenhed, etc.) og evner (sparketeknik, tackling, osv.). En stor del af spillet går med at sammenligne alle disse tal, når du f.eks. køber og sælger spillere, eller sammensætter dit hold til en given kamp. Med tiden får du en fornemmelse af at "kende" de enkelte spillere - lidt ligesom i et rollespil.

I gode gamle "Kick Off" var der 4 forskellige grundformationer. I "Player Manager" er mulighederne uendelige, idet du på "Tactics" skærmen helt selv kan kontrollere, hvordan de enkelte spillere skal reagere på forskellige situationer. Desværre er denne del af spillet både ulogisk og urealistisk, så jeg valgte for det meste at ignorere den.

Det er kampene, der udgør kernen i spillet, og der er flere måder at gennemføre dem på. Du kan skippe dem helt, og nøjes med at se kampens resultat, eller du kan overvære begivenhederne i det klassiske "Kick Off" format (dog kun 2 x 3 minutter). Hvis du er utålmodig, kan du følge en lyn-udgave af kampen på en slags forstørret radar.

Men der er ingen der siger, at du blot skal se passivt til, mens dit hold dummer sig på grønsværen. Udover at være træner, er du nemlig også aktiv spiller på holdet, og i spillets indledning skal du træffe et meget vigtigtvalg; vil du styre hele holdet (som i Kick Off), eller vil du spille i en fast position? Jeg vil absolut råde dig til at vælge det sidste, da det både er sjovere, lettere og det eneste realistiske. Til gengæld risikerer du (som alle de andre spillere) at blive skadet, så du må sidde over nogle uger. Før eller siden bliver

du nødt til at stoppe spiller- karrieren og koncentrere dig om dit managerjob. Man bliver io ikke yngre...

"Player Manager" er langt fra perfekt. For det første er "manualen" (en lap foldet papir) så rodet og misvisende, at du næsten er bedre tjent med ikke at læse den. Dette er en af grundene til, at spillet i begyndelsen ikke en ærig fængende. En anden grund er de mange informationer (man skal først vænne sig til, hvilke man kan ignorere), og det er også en uvant oplevelse at spille i en fast position på holdet - selvom det lønner sig i den sidste ende. Der er desuden en del irriterende programmeringsfejl, og det virker i det hele taget som om, Dino Dini skulle have spillet færdigt i en fart.

Det er action-delen, der hiver "Player Manager" op til HIT status. Teknisk er det "Kick Off" om igen: grafik og lyd er simpel men funktionel. Spillerne opfører sig til gengeld endnu mere realistisk end i Kick Off, og efter flere ugers spil kan jeg stadigvæk blive overrasket over en imponerende finte. Det er det, der adskiller "Player Manager" fra alle de andre managerspil på markedet den basale spænding ved at overvære en god fodboldkamp!

Grafik	: 82 %	,
Lyd	: 60%	,
Fængende	: 65%	,
Fængslende	: 92%	,
OVERALL	: 88%	,

C64 UPDATE

Denne udgave er lige på trapperne. Action-delen vil her tage udgangspunkt i det nyere "Kick Off II", hvilket umiddelbart lyder som en god nyhed, da C64-versionen af det oprindelige "Kick Off" var lidt af en skuffelse.

PLAYER-MA	NAGER	Week 7
The Squad	The League	The C
The Club	The Coach	Transi
Tactics	Match day	Save (

Spillets hovedmenu.

Taktik-skærmen.

Reddet af afgrunden!

Skal den indianer dræbes, eller er han mon til at tale med?

COLORADO

Husker du "Colorado-sagaen"? Af en eller anden grund er der ikke lavet ret mange computerspil i den genre, så det her spil må være godt nyt til alle western-venner.

Men lige så usædvanligt spillets plot er lige så sædvanligt er dets gameplay. Colorado er nemlig et godt gammeldaws arcade
adventure, i stil med Psygnosis' Barbarian.
Du styrer en mand rundt i skiftende omgivelser, slås lidt, finder nogle objekter, bytter dem
for nogle andre objekter, og finder til sidst vej
til dit mål - i dette tilfælde en glernt guldmine,
som en døende indianer har fortalt dig om.

Nederst på skærmen er der en række ikoner, som viser dine våben, og hvad for en ting du har "klargjort". Udbuddet er ret imponerende, men det er lidt irriterende, at man skal lade geværet efter hvert skud. For at komme fra sted til sted, er det nogle steder nødvendigt at sejle i kano - en meget veludført actionsekvens i 3D, hvor du skal padle udenom klippeskær og angribende indianere.

Grafikken er over middel med store, detaljerede figurer og imponerende (men ret ensformige) landskaber. Animationen er dog ikke noget at råbe hurra for, men kanosekvensen har en meget effektiv 3D effekt. Lyden består af et par middelmådige melodier og nogle halvdårlige samples.

Colorado er måske nok lidt gammeldags i sin udførelse, men hvis det er western du vil have, så får du det her. Søren

[14] [16] [17] [17] [17] [17] [17] [17] [17] [17		0.445
Grafik	:	84%
Lyd	:	49%
Fængende	:	72%
Fængslende	:	70%
OVERALL	:	71%

C64 UPDATE

No such thing.

Nyd udsigten!

LEISURE SUIT LARRY III

Sierra AMIGA

STOP!

Hvor gammel er du - helt ærligt?

Hvis du er under 18 må du hellere bladre videre, for denne anmeldelse er uegnet for børn.

Hænger du stadig på?

Godt, så må vi hellere lige kontrollere det der med alderen. Svar venligst på følgende spørgsmål:

Hvem er Roger Waters?

A) Originalt Pink Floyd medlem

B) Forhenværende amerikansk præsident

C) Søn af Adam Waters

D) Både B og C

Du svarede vel A, ikke? For ellers må du være under 18, og så må vi forlange, at du lægger bladet fra dig. Du skulle jo nødigt få onde drømme i nat!

OK, nu er det vist på tide at afsløre undertitlen på Larrys nyeste eventyr: "Passionate Patti in pursuit of the Pulsating Pectorals." Frit oversat til dansk: "Lidenskabelige Patti på jagt efter de pulserende patter!"

Larry III er en direkte fortsættelse af de 2 foregående Larry- spil. I slutningen af Il'eren lykkedes det Larry strandet på Nontoonytøen - at få giftet sig med den underskønne Kalalau. Alt ligner idyl, men i begyndelsen af Ill'eren går der kage i ægteskabet. Prøv at gætte hvorfor. Mon ikke Kalalau er Larry utro? Ja, godt gættet! Med en eller anden veludrustet fyr? Knapt så godt gættet! Kalalaus natlige eventyr med Larry har åbenbart overbevist hende om, at hun er lesbisk, for da vores helt vender hjem finder han ikke een. men to nøgne kvinder i boblebadet! Umiddelbart er Larry dybt deprimeret, men der går ikke lang tid, før han - som en anden Superman - trækker i sit hvide polvester- jakkesæt. Nu går den vilde pigejagt for tredie gang!

Som i de 2 forgængere er der masser af pinlige sekvenser, sjove problemer og letpåklædte piger, der alle er mere eller mindre

villige...

Brugerinterfacet er blevet forbedret hist og her, men Larry III kan stadig betegnes som et typisk Sierra-spil med alt, hvad det indebærer. Grafikken og lyden er alle tiders (Sierra er heldigvis kommet over LEGO-perioden), men til gengæld fylder dette halvperverse eventyr hele 5 disketter. Derfor må brugeren lide under en voldsom disk-access, men hva' gør det, når spillet er så godt?

Jakob

Parser : 81%
Atmosfære : 86%
Sværhedsgrad : Middel
OVERALL : 89%

C64-UPDATE

Det ville være ren science fiction at regne med en Larry III til Commodore 64.

DAN DARE III

Virgin AMIGA

Dan Dare? Du kender ham måske ikke, men han er altså sår'n en 40 år gammel, engelsk officer + gentleman + tegneseriehelt. Dan's favoritbeskæftigelse er at afholde den onde Mekon og hans mange Treens fra at indtage jorden, og det har han gjort snart mange gange nu. Det hele er lidt ligesom Onkel Joakims evindelige kamp mod bjørnebanden, der altid er LIGE ved at slippe væk med skeiserne, selvom det aldrig lykkes. Det gik jo ikke, at de tog pengene med til Barbados og levede lykkeligt resten af deres dage, for hvad skulle der så stå i Anders And? Det er også derfor Rip, Rap og Rup ikke flytter hjemmefra, og derfor Dan Dare aldrig får taget sig sammen til at bøffe Mekon'en een gang for alle, Handlingen i Dan Dare III - The Escape, sjovt nok det tredie DD- spil, er lige så forudsigelig: Mekon'en har fanget Dan og taget ham med op i sin satellit, hvorfra vores helt skal... (Gabl) ... flygte. Dette gør han ved at finde 50 lbs. raketbrændstof, hælde det i et rumskib og flyve hjem. Men ak! Mekon'en var smart: han har fordelt brændstoffet i 5 plasticposer med 10 lbs. i hver og gemt dem rundt omkring i satellitten, hvorfor Dan må berede sig på noget af en gå/flyvetur. Heldigt, at Mr. Mekon ikke bare fjernede tændingsnøglerne fra rumskibet, for så ville der slet ikke være blevet noget spil ud af det.

Som det er nu, er Dan Dare III et scrollende labyrintspil, hvor Dan med sin jetpack og sin plasmakannon (nyeste model med 3 skudstyrker) skal eliminere Treens, skyde på Mekon'en for at komme til næste level, samle brændstof og købe ekstra våben ved terminalerne. Mellem banerne skal Dan endvidere flyve igennem en masse firkanter for ikke at miste energi, og det er sådan set det hele.

Lyden er rimelig god, og grafikken har det på samme måde: lidt flad i det, ikke særlig afvekslende og noget hakket, men alligevel OK. Gameplayetfalder sådan cirka ind under samme kategori. De skrækkelige Treens, der patruljerer bestemte dele af den labyrintagtige satellit, har en underlig vane med at regenerere, hvis Dan så meget som kigger den anden vej, hvilket ikke kan undgå at skabe en del frustration. Når det hele så oven i købet er lidt kedeligt og ensformigt (nok mest på grund af programmeringen og grafikken), er der ikke noget specielt tilbage.

Jakob : 69%

 Grafik
 : 69%

 Lyd
 : 76%

 Fængende
 : 78%

 Fængslende
 : 51%

 OVERALL
 : 61%

C64 UPDATE

Der er også lavet en C64-version, men den skulle ifølge pålidelige kilder ikke være meget bedre.

Gameplayet virker ret forældet.

A.M.C.

Dinamic AMIGA

I de gode gamle dage stod A.M.C. for "Attack of the Mutant Camels" - det var et "weird" spil fra lama-leder Jeff Minter. Men den myte har Dinamic tænkt sig at vende op og ned på, for nu står A.M.C. for "Astro Marine Corps".

En gruppe dødbringende monstre (der kalder sig for THE ORIGINAL DEATHBRIN-GERS) har besluttet sig for at erobre galaksen. Det kunne du selvfølgelig være ligeglad med, hvis ikke det var fordi de havde valgt netop din planet, den smukke Dendar, til apperitif. Og så kunne A.M.C. jo ikke gøre andet end at sende deres bedste mand... men da han døde, sendte de dig i stedet for. Efter sigende skulle spillet være en konvertering af en spillemaskine, og det ser man også på grafikken. Selvom din sprite går på en underlig måde (eneste helt med polio), er han pænt tegnet, ligesom alle modstanderne. Du er fra starten bevæbnet med din melankolske blyspytter, og har ikke andet mål her i livet end at komme så langt mod højre som muligt - uden at der dog ligger noget politisk i det...

Dine venner kaster ind imellem forsyninger ned til dig, og disse består som regel af granater, skjolde, trippelskud og andre raffi-

nementer. Men du får også brug for hver eneste lille mørtik. For på din færden, der spænder over 16 zoner, bliver du mødt at utallige grimme oplevelser. Der er f.eks. kødædende planter (Soldatus Guffus), kæmpedrager i huller (Øndus Svovlus), storslugende orme (Munda Giganda) og andre grafiske eskapader, der både overrasker og imponerer. Så er der også planetens indbyggere, der forvandler sig fra fredelige rummend til kæmpeøgler og forsyningspakker, der ender som gigantiske tentakler.

Hver eneste gang man dør, skal man starte forfra i den pågældende zone, men dette udbedres af, at der er en password-facilitet. Spillet i sig selv er måske ikke revolutionerende, men grafikken er excellent, og har næsten "Beast-Scroll". Desuden er der masser af humor, når du f.eks. får fjernet hovedet af en kæmpeslange. Maskinen bemærker tørt at "You have no head" og sætter dig tilbage igen.

Nu har vi altså fundet ud af, at det er sjovt og flot, men hvad så med udfordringen? Garvede spillere vil nok gennemføre spillet ret hurtigt, for det er ikke særlig svært. Men for alle, der har brug for lidt bekræftelse af deres egne evner, kan jeg varmt anbefale.... kryds og bolle!

~	D 20	asul	4.7.	-
C	nr	15	τu	าก

Grafik		88%
Lyd		85%
Fængende	:	88%
Fængslende		65%
OVERALL		78%

Det er ingen skovtur at være marineinfanterist i rummet

COMMODORE 64

Denne version er en anderledes. Banerne er kortere, men til gengæld er password'sne gledet ud. Grafikken er glimrende og (næsten) alle de sjove ting er bevaret. Lyden virker derimod tynd med en slatten melodi, der minder ikke så lidt om Jodle... Men en større udfordring giver spillet længere holdbarhedsdato og redder derfor A.M.C. en højere karakter end på Amigaen.

Grafik	:	90%
Lyd		30%
Fængende		90%
Fængslende		69%
OVEŘALL		82%

CRACK DOWN

US. Gold AMIGA

I Crack Down, der er et spil for op til 2 personer på een gang, stifter vi bekendskab med endnu 2 amerikanske helte: Ben og Andy. De har hver en halv spilleskærm at boltre sig på, og de skal detonere 3-4 bomber på en bane, før deres samvittighed lader dem smutte ud af døren til højre. Hvis de gør det 16 gange i træk, har de klaret spillet. Det hele ses ovenfra, og heldigvis kan man på en smart radar hele tiden se, hvor Ben og Andy befinder sig, så de slipper for at fare vild i de labyrintagtige gange.

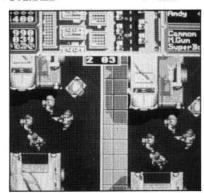
Indtil nu lyder det meget let, men det er nok fordi jeg har glemt at fortælle om fjenderne. I følge manualen vil vore helte møde både orange vagter (de sparker), grønne vagter (de skyder), Kung Fu vagter, skudsikre vagter og flammekastervagter. Derfor kommer Ben og Andy - med deres valnøddehjerner ud på en hård prøve, hvis de vil identificere deres fjender før de sparker eller skyder dem. Det er heldigvis ikke nødvendigt, for SÅ avanceret er Crack Down nemlig heller ikkel

Ja, spillet er absolut simpelt, men det behøver ikke at gøre noget. Vold, død og lemlæstelse er jo altid sjovt. Tænk bare på kødrandene, hver gang der sker et eller andet "vådt" færdelsuheld eller splatterfilmene, der går som varmt brød. Rettelse: Vold, død og lemlæstelse er NÆSTEN altid sjovt. Crack Down er en af de der undtagelser, som plejer at bekræfte reglen. Det er lidt svært at

sige, HVORFOR Crack Down er et Let Down, men måske er det fordi grafikken er halvkedelig og lyden er trekvartkedelig. Måske er det fordi spilleområdet er for småt, eller måske er det fordi spilleområdet er for småt, eller måske er det fordi gameplayet simpelthen er FOR simpelt. Men skidt med årsagerne. Bare lad være med at investere i Crack Down, ikke?

Jakob

Grafik	:	69%
Lvd	:	70%
Fængende	•	68%
Fængslende		49%
OVERALL	:	52%

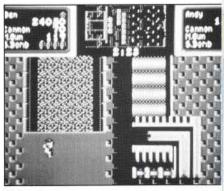

Crack Down er kun sjovt, når man er to spillere.

COMMODORE 64

Grafikken lader en del tilbage at ønske. Baggrunden er nogenlunde, men de to figurer ser ud som om de kommer lige fra LEGO-land. Lyden er eneste lyspunkt med nogle ret gode melodier. Dette er selvfølgelig ikke nok til at redde et middelmådigt gameplay.

Grafik	:	63%
Lyd	:	73%
Fængende	. :	68%
Fængslende	- :	48%
OVERALL		51%

C64 versionen.

IPE-O Gonzo Games **AMIGA**

Gonzo Games lyder som et eller andet grimt fra "Muppet Show", men rent faktisk er det et nystartet softwarehus, og Wipe-Out er deres første spil. Som sej rum-skater har du endelig fået sparet op til dit eget private Hoverboard. Og til dig, der ikke ved hvad et Hoverboard er (lad os grine lidt af ham!), kan ieg fortælle, at det er et futuristisk skateboard. Det svæver i luften, og efterlader en lang stråle, som krystaliserer sig... til en mur.

Da din far blev træt af, at du konstant murede din lillesøster inde, meldte han dig til turneringerne... nu skal du have lidt modstand! Modstanden består i en modstander og en arena. Mens I drøner rundt i den lille arena, gælder det om at få modstanderen til at lave en fejl... dvs. drøne ind i en mur. Simpelt, men meget, meget fængende.

Skærmen er delt op i to. Øverst er du, og

din halvdel er så igen delt op i to. Den øverste del viser dit åsyn, dvs. eventuelle mure, og nederst kan du se din placering på et kort og få forskellige oplysninger om din modstanders succes eller mangel på samme.

Nederst er så din modstander, og han kan være af alle mulige forskellige racer og nationaliteter. For der er over 1100 planeter i galaksen og mere end 77,000 modstandere.

Nu skater du jo ikke bare fordi, du synes det er sjovt. Næh, det her handler om penge... penge, der skal bruges til indkøb af bedre boards, ekstraudstyr - penge til at rejse for, penge til at betale omkostningerne, hvis du taber. Men det gør du ikke vel? Så er der selvfølgelig også prestigen. Du kæmper også for at forbedre din "Star rating" og dette kan gøres i et "Chicken Run", der ikke har noget at gøre med hverken piger eller grillkyllinger: på en meget snæver bane skal du udmanøvrere din modstander og få ham til at brase ind i en mur. Så er der forskellige tiktakker (det modsatte af taktikker), som kan give dig en fordel, men pas hellere på, at din modstander ikke får lukket dig inde!

Dit mål (udover at vinde penge, prestige og pokaler) er at være med i "The Hall of Fame All-time Greats Tournament", der vist nok er større en Tappernøjes forsamlingshus.

Det her spil er genialt! Ideen er ret gammel, men tilsat rockmusik, garneret med lidt smarte boards og en knivspids ekstraudstyr og eftersmagt med flere muligheder, end du får brug for i hele dit liv, er det her indbegrebet af

Flot debutspil fra Gozo games.

god underholdning sprængfyldt med mange siove timers spilletid.

Der er en ret stor tilfredsstilelse i at "slime" din modstander for slet ikke at snakke om publikums reaktion efter et seit "Swiss Roll". Og hvis du har venner, og kan få dem til at spille med, risikerer du at forvandle dem til mopsede uvenner, der pludselig bliver meget stille. Og du bliver ændret til en storskrydende vinder, der kan fable i timevis om dine storslåede sejre.

Så skynd dig ud at købe det. Alle, der ikke gør det, tildeler jeg hermed en Pinochio-Gonzo, og til Gonzo Games uddeler jeg et skinnende HIT!

Grafik	:	89%
Lyd	:	85%
Fængende	:	90%
Fængslende	:	89%
OVERALL	:	88%

C64 UPDATE

Så vidt vi er orienteret, kommer der ingen version til 64'eren.

ITALY 199

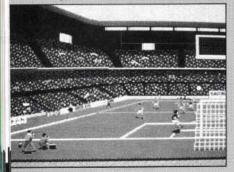
US. Gold AMIGA

Vi kommer vist til at indse det: Danmark kom ikke med til VM i Italien. Og for at gnide såret rundt i kniven har næsten samtlige engelske softwarehuse startet produktionen af VMfodboldspil. Bliver det US. Gold, der løber med guldet?

Allerede når du skal vælge dit hold, bliver du mindet om, at Danmark ikke er med. Der står KUN de 24 hold, der nu engang har kvalificeret sig. Men der er da også mulighed for at vælge Brasilien, Argentina eller... Rumænien! (har jeg nu sagt noget forkert?).

Derefter får du mulighed for at vælge en opstilling, og her må man rose US. Gold, idet der er hele 8 forskellige start- formationer.

Synsvinklen skifter hver gang der er hjørne og målspark.

Herefter bliver du præsenteret for en liste over spillerne, og der er så mulighed for at besætte de forskellige pladser med dine gæve dynami... æhh... spillere.

Hver spiller er vurderet inden for fire faktorer (fart, styrke, teknik og aggresivitet), og her begynder de første fejl at vise sig. For eksempel er Maradona ikke bedre end andre af spillerne på holdet, og når først spillet starter, virker det som om, at den indledende statistik ikke har nogen som helst betydning. Så bliver du præsenteret for aftenens kamp, og datoerne og puljerne er helt korrekte. Din kommentator er en utrolig grim mandsling, der ser ud som om, han har kørt et halvt kilo smør frem og tilbage gennem sit flødehår. Endvidere er han vild efter at fremvise sin paradentose, når han maskulint krænger sin overlæbe op under tænderne. Ugly!

Kampene i sig selv er nu meget pænt lavet, men de er alt, alt for simple. Der er kun de skrabede glidende tacklinger, og man kan opføre sig nok så usportsligt over for sine modstandere, uden at dommeren vover at trække vejret i sin fløjte. Så pludselig, fordi en af spillerne snubler i sit snørrebånd, går han helt grassat og opfører (Wing)Bachs fjerde fløjtesymfoni (i Es-dur).

I tilfælde af mål- eller hjørnespark loader drevet, bare for at fremvise en underlig grafiksekvens, hvor du skulle have mulighed for at vælge sparkeretningen. Når det er gjort, loades igen, og det normale perspektiv kommer frem. Dybt underligt og frustrerende. Største plus er, at man hele tiden kan se nederst på skærmen, hvilken spiller der har bolden, selvom det ikke gør den store forskel..

Og så er det hele alt for nemt. Som regel kan man give sin hurtigste spiller bolden, og lade ham drøne udenom midtbanen, forsvaret og målmanden. Således vandt jeg VMturneringen I andet forsøg... med Costa Rica! Det er da meget positivt, men når først man har vundet een gang, svinder lysten til at spille videre. Det er flot lavet med både pæne spillere og en pæn bane. Manualen vedlægger også et flot hæfte med VM-informationer, men det er slet ikke nok.

Grafik		:	81%
Lyd		100000	65%
Fængende			70%
Fængslende			16%
OVERALL			41%

COMMODORE 64

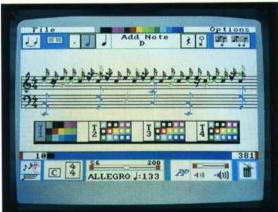
Spillet er ikke bedre her, og de væsentligste nedskæringer er sket i kampene. Nu kan man ikke længere se navnene på spillerne, og bolden hæver sig over jorden a la "Microprose Soccer". Det er bare lavet 450-500 gange så grimt, og da spillet ikke på EET eneste punkt kan hamle op med Microprose Soccer, er der ikke nogen grund til at købe Italy 90. Men der er mange grunde til at lade være...

Grafik		82%
Lyd		64%
Fængende	:	70%
Fængslende		15%
OVERALL		40%

KAN DU DESIGNE EN BIL I 4.096 FARVER MED EN MUS, MENS DUAJOURFØRER ETARKIV OG SPILLER MOZART?

MED AMIGA KAN DU.

Vi er ikke blevet bindegale. Bare bedre. Derfor har vi udviklet en computer, der kan alt det, der ikke kan lade sig øre. På én gang. Og som vi for øvrigt ikke kalder en computer, men et arbejdsredskab for idé-mennesker.

Amiga er skabt til at skabe.

Du kan lave Computer Alded Design (CAD). Kun med brug af musen. Fra første tekniske tegning til det færdige resultat sørger den højftekvente Motorola 68000 og 3 specielle Amiga hjælpechips for 50 skærmbilleder i sekundet med 4,096 farver på én gang. Med realtime animation og en fantastisk høj opløsning på 640 x 512 punkter.

I praksis betyder det, at du kan konstruere f.eks. en bil fra bunden og se den i alle enkeltheder på skærmen. Amiga giver dig 512K RAM og kapaciteten kan internt udvides til 1 Mbyte RAM, og i alt til 9,5 Mbyte RAM. Skulle 880K lagerkapacitet på 3,5" drevet likke være nok, kan du udvide med en 20 Mbyte harddisk.

Du kan arbejde med billeder - enten faste eller video. Billederne digitaliseres og herefter kan du frit redigere, retouchere, farvelægge osv. - med højere opløsning end på et fjernsyn.

Du kan arbejde med musik, indsamle lyde og gengive dem fuldstændigt nøjagtigt. Med et digitaliseringsinterface og mikrofon kan du gengive alle lyde fra violin til tordenvejr i en kvalitet, der gør det umuligt for almindelige mennesker at høre forskel. Du kan også arbejde med Amigas synthesizer og standardlydbibliotek. Og Amiga kan "tilde" med alle instrumenter, der er MIDI-forberedt. Og som det første udstyr i verden følger Amiga musikerens tempo - ikke om-

Alene med hver enkelt af Amigas egenskaber er det kun fantasien, der sætter grænser for mulighederne. Det, hvor det virkelig bliver spændende er, når man kombinerer mulighederne og lader Amiga arbejde på flere ting på én gang.

Og hvis du har lyst, kan du starle med at designe en bli 14.096 farver, mens din Amiga sorterer dine diskettearkiver og underholder med Mozart.

WT 4923

Nærmeste forhandler oplyses på tlf. 06 28 55 88/02 43 22 21

□ Ja, j	eg vil gerne have yderligere informa- om Amiga.
Navn_	- VS
Adresse	
Postnt_	Ву
	Sendes i lukket kuvert til: Commodore Data A/S Jens Juulsvej 42, 8260 Viby J.

STARBLADE

Menneskeheden trues af den onde, insekt-lignende Genolyn, og du er vores eneste håb. Dette er essensen af den pressemeddelelse Palace har sendt os om dette spil, som de selv beskriver som en "episk space-opera". Og det bliver man jo ikke meget klogere af! Mere interessant er det, at Starblade er programmeret Frankrig of Silmarils, der senest har gjort sig bemærket med "Colorado". Spillet ventes ude til Amiga i juli måned. Lad os håbe, at det har et godt gameplay, og ikke kun flot grafik - noget, der desværre kendetegner fransk-producerede mange

GP er stedet, hvor vi giver dig en eksklu-siv forsmag på fremtidens hotteste spil. Kommer snart til en Commodore nær DIG...

KICK OFF 2

Den Italiener kan sit kram - ingen tvivl om det. Det er naturlig vis den legendariske Dino Dini. vi hentyder til. Efter at have programmeret hyper-hittene "Kick Off", "Extra Time" og "Player Manager", er han nu allerede klar med en follow-up til spillet, der startede det hele. Han kalder det (ingen nytænkning på DEN front): Kick Off 2. Og det er som sædvanlig Anco, der udgiver - til Amiga og C64. Af nye features kan I flæng nævnes: bedre grafik, bedre computerspillere og frispark med forsvarsmur. Ligesom i Player Manager kan man vælge, om man vil styre hele holdet, eller spille en bestemt position, men her er ideen ført ud i sin vderste konsekvens, således at man nu kan være 4 spillere samtidig-to på hvert hold! Endelig er der

mulighed for at se målene i slow-motion, og man kan sågar gemme sine yndlingsmål på disk! Vi håber at have en fuld anmeldelse klar i næste nummer. Hvis 2'eren er bare tilnærmelsesvis så god som 1'eren, er HIT'et hjemme. Hvis det er bedre...... gulp!.. (RYD FORSI-

ORIENTAL GAMES

Aahh nej, ikke endnu et "tævehinanden-til-plukfisk" spil. Mit svar: Aahn jo!

Microprose (spillet udkommer på deres Firebird label) er kendt for at lave deres spil lidt mere avancerede end konkurrenternes, og Oriental Games ser ud til at følge denne trend.

Det usædvanlige er i dette tilfælde, at du kan "programmere" din mand til at udføre en hel sekvens af forskellige bevægelser - både defensive og offensive. Dette tilfører en del strategi til spillet, efterhånden som du selv forsøger at finde ud af, hvilke kombinationer, der virker bedst mod de 24 kamplystne modstandere. Kommer snart (læs: skulle være udkommet for over 2 måneder siden!) til bl.a. Amiga og C64.

017213

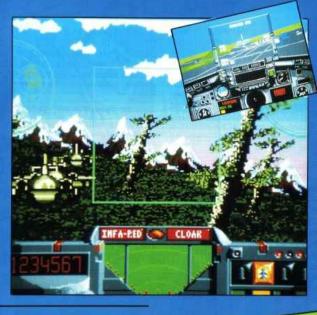
UNREAL

Ubisoft er et fransk firma, og det er næsten ensbetydende med flot grafik. Som det fremgår af skærmbilledet, er "Unreal" ingen undtagelse i den henseende. Spørgsmålet er bare, om gameplayet også holder? Svaret får du først, når vi om få måneder anmelder spillet, men erlidt facts om handlingen. I nligtsindet

drage skal du drage ud (utilsigtet ordspill) for at finde et magisk sværd, så du kan bekæmpe "ondskabens fire elemen-ter" og befri din elskede fra "Mørkets fyrste". Så meget for originale spil-plots! Men flot ser det da ud - Amigaejere rådes til at habe det bedste, frygte det værste, samt naturligvis at læ se anmeldelsen her i "Det Nye"

SHOCK WAVE

Digital Magic er et nyoprettet miniput-firma, der ihærdigt kaster sig ud i konkurrencen med "de store" i branchen. Det mest opmuntrende er, at de tilsyneladende har heldet med sig i deres modige foretagende. Vi venter ganske vist stadig på "Escape from Colditz" (se sidste nummers GP), men Drivin' Force viste (trods alle mangler), at firmaets programmører virkelig forstår at udnytte Amigaens tekniske kunnen. Derfor glæder vi os meget til dette Amiga rum-skydespil, der angiveligt skulle gå EKSTREMT hurtigt! Rygtet vil vide, at grafikken sågar tåler sammenligning med f.eks. Afterburner og Galaxy Force - arcade versioner-ne, forstås! Og kig engang på skærmbilledet; kan man ikke næsten fornernme farten?

BOMBER MISSION

Activisions Bomber, eller "Fighter Bomber" som det egentlig hedder, hører til de nest populære flysimulatorer à Amigaen, Derfor har Activision nu fulgt Mirrorsofts eksempel fra Falcon, idet de lancerer en "Advanced Mission Disk". Den ekstra disk giver Bomber-ejere adgang til mere end 16 nye missioner. Et par eksempler: et hemmeligt terroristmøde finder sted ombord på en svært bevogtet ubåd. Udslet fjenden og hele hans flåde. Eller: En civil lufthavn er omringet af fjendtlige tanks. Forstærkninger er på vej, og hvis du ikke gør noget - hurtigt - falder den vigtige lufthavn i fjendens hænder. Kommer til Amiga i juli.

BATTLE COMMAND

Alle, der har haft deres computer i længere tid, husker Carrier Command. Den fantastiske strategi- simulation fra "Realtime" programmør-holdet. Lige siden har de selvsamme programmører slavet løs på fortsættelsen, som nu bliver udgi-

vet af Ocean. Denne gang udspiller slaget sig til lands, men den imponerende 3D grafik er der ikke rokket ved. Du styrer en moderne tank, hvorfra du skal kæmpe dig vej gennem flendens linjer. Amiga-versionen kommer i løbet af sommeren, mens C64 udgaven følger senere på året.

PARADROID '90

Andrew Braybrook. Behøver jeg at sige mere? Okay, til ære for alle jer stakler, der ikke har/ har haft en 64'er skal det siges, at mr. Braybrook er hjernen bag nogle af historiens allerbedste actionspil. Undiumer et af dem, et andet er Paradroid. Og i denne tid er han travit beskæftiget med at programmere en Amigaudgave af sidstnævnte. Andrew er nu ikke helt nybegynder, hvad 16-bit programmering angår; det var faktisk ham, der stod for Amiga-versionen af Oceans fænomenale "Rainbird Islands"! Men Paradroid '90 ser ud til at blive mere end "blot" en konvertering, idet

Hewson (den heldige udgiver) lover at spillet vil være forbedret i næsten enhver henseende! Hvis du har en Amiga, sà hold udkig efter dette spil, når det udkommer engang i sommerens løb.

F19 STEALTH FIGHTER

Microprose er med sine mange labels et af tidens største softwarehuse. De startede imidlertid i deres egen lille "ni-che", idet de oprindeligt kun lavede simulationer, og selv om de forlængst har bredt sig over hele markedet, har de ikke glemt deres rødder. F-19 Stealth Fighter er et spil i den hæ-

derkronede Microprose tradition: 4 scenarier (Libyen, Den Persiske Golf, Central Europa, Nordpolen), et hav af missioner, masser af autentiske våbentyper og en 192 siders manual. Og nu kommer det til Amiga. PC-versionen er helt fortient gået hen og blevet en af de mest populære PC-simulationer på markedet, og det bliver spændende at se, om "F-19 Stealth Fighter" også kan over-

leve en dogfight med Retaliator, Interceptor, Falcon og Bom-

Så blænder vi op for et nyt kursus, til alle dem der godt kunne tænke sig at programmere intuition. "COMputer" byder velkommen til Sune Trudslev - den ikonstyrede klæbehjerne.

ntuition - du ser det hver eneste gang du tænder din AMI-GA. "Intuition?" tænker du sikkert - men hvad er det egentlig?

Intuition er et af Amiga'ens biblioteker (libraries), det styrer alt på Amiga'ens skærm: SCREENS, WINDOWS, Pull-Down menuer og meget mere.

Libraries

På samme måde som du går på biblioteket for at låne bøger for at blive klogere, kan computeren "gå på biblioteket" for at lære noget nyt. Computeren indeholder nogle forskellige biblioteker (libraries). Intuition er et af disse. Det sørger for alle de åbne skærm og vinduer som du ellers måtte have åbnet.

Det vi skal se på i første del af denne serie er åbning af et skærmbillede.

Intuition arbejder meget med de såkaldte strukturer. En struktur er en tabel som f.eks. definerer hvordan en skærm skal se ud.

Intuition er beregnet til at operere med flere skærme på een gang, selv om man kun bruger en monitor. Disse SCREENS kan du åbne vilkårligt mange af. Det eneste der sætter en stopper for løjerne er CHIP RAM'en.

Abning af en skærm

At åbne en skærm er en meget simpel operation. Det eneste man behøver at gøre er at kalde Intuition funktionen der hedder "OpenScreen".

Men først skal man lave en struktur, med data der fortæller Intuition hvordan skærmen skal se ud:

Screen strukturen

De to første WORDS i strukturen er X og Y koordinater til skær-

men, dem sætter vi til nul, da vi ønsker skærmen øverste oppe.

SCR-DEFS: dc.w 0.0 :X,Y position

(Det skal lige nævnes at X koordinaten ikke endnu har nogen egentlig betydning, da der først er mulighed for at bruge den i en senere version af KICKSTART). De to næste WORDS er bredde og høiden (i pixels):

dc.w 640 ;Bredde dc.w 256 :Høide

(Dog skal det lige nævnes at 32 farver og HalfBrite kun kan vælges i LoRes no Interlace og i Lo-Res Interlace).

Herefter følger et WORD med antallet af bitplaner (se fig. 1): Så kommer der to BYTES med farverne til DETAIL PEN og BLOCK PEN, dvs. skærmens farve og baggrundsfarve. (Farverne er et tal fra 0 - 31, som peger på skærmens palette tabel).

dc.b 0,1 ;Farve FRONT, BACK

Det næste WORD, er skærmens såkaldte viewmode (Se fig. 2). Den bestemmer det overordnede udseende af skærmbilledet. Vi vil gerne have 640 pixels hen:

dc.w \$8000 :Viewmode

Det WORD, der følger er den SCREENTYPE, skærmen får når den åbnes. Se fig. 3 for at se hvad de forskellige bits gør. De to bits, 4 og 5, sættes af Intuition. Vi vil have en CUSTOM screen.

dc.w 2 :Antal bitplaner fig. 1: Sammonheng meller entallet of hitplaner og forver ANTAL SEPPLANES ANTAL PARVER

		tra content to	umind Birthir (Septilistic USSE)	ve skernens udscende,
	Bit	Vard:	l Havn	Betydning
~	1	9.2	GENLOCE VIDEO	Hvis at GENLOCK interface or tileluttet vises signalet son beggrund
שׁ	•	94	INVERTACE	Sharmen vises i INTERLACE mode dvs. me en pixel-bejde på 400.
	9	\$80	EXTRA HALFSKITZ	64 farver mode (Lige sum DeluxePaint II)
	10	5400	DUALFF	Skermen vises i DUAL PLAYFIELD HODE.
	- 11	5000	HAM	Skermen vises 1 HAM node (4096 farver)
	10	24000	SPRITES	Mulighed for aprites.
	19	98000	NDDE840	Skernen vises med en pixel-bredde på 64

fig. 3:	Bitm	son bes	kriver skermene	type.
	251	Verdi	Nava	Betydning
	0	81	WRENCHSCREEN	Skermen som Abnes, får de samme egen- skaber som Workbench skermen.
S)	0-3	or	CUSTOMSCREEN	Skermen som åbnes, får de egenskaber som du selv tilløpper den.
		910	SHOWTITLE	er sat hvis okernen har DRAGBAR.
		520	BEHALMC	er sat når okermen blinkes.
	6	540	CUSTONSITHAT	Skermen som åbnes får min egen BIYMAF.
	7	500	SCHEENBEHIND	Skerwen abnes beg allo undre abne skerne

	resne i skwrmene Screen	Sub-Market Comment of the Comment of
ScreenMd+	Bavn	Betydning
50	BaxtScreen.L	Pointer på næste skern
34	FirstWindow.L	Pointer på skermens førete vindu
56	LaftEdge.W	Venstre hjerne
56	TopEdge.W	Sverste hjørne
Sc	Width.W	Bradden
54	Height.W	Rejden
810	HouseY.W	Musens Y koordinst på skarmen
212	MouseX.W	Numens X hoordings på skernen
514	Flag.W	ViewHods
956	Fitle.L	Skermene aktuelle tital
51a	DefaultWitle.L	Skermens original title
528	Pont.L	Pointer på karaktersættet
\$2e	ViewPort.L	Pointer på skærmens ViewPort
854	RestPort.L	Pointer på shærsens RastPort \
Sell	PlaneO.L	Pointer på bitplan 0
304	Planel, L	Pointer på bitplan 1
Bet	Planel-L	Pointer på bitplen 2
Sec	Plane3.L	Pointer på bitplan 3
840	Plane4.L	Fointer på bitplan 4
804	Plane5.L	Pointer på bitplan fi

dc.w \$f ;Type Herefter følger et LONGWORD med adressen på tegnsættet, vi vil gerne være sikre på at vi får Amiga'ens indbyggede 80 tegns karaktersæt.

dc.I TOPAZ80 ;80 tegn Det næste LONGWORD er adressen på skærmen's titel (Husk at titlen skal altid afsluttes med et nul, og efterfølges af en even kommando):

dc.I SCR-TITLE ;Titel

De to efterfølgende LONG-WORD's skal blot sættes til nul.

dc.I 0 ;Ingen gadgets dc.I 0 :Ingen SUPERBitmap

Nu er vi rustet til at åbne skærmen, der bruger vi Intuition funktion. "OpenScreen", og skal vi lukke skærmen igen bruger vi funktionen "Close-Screen".

Når vi kalder OpenScreen får vil et LONGWORD med tilbage i do, dette LONGWORD er en pointer til Screen Handle't, det bruges f.eks til at fortælle et vindue man vil åbne, hvilken skærm det skal åbnes på.

Screen handleren

I Screen Handle strukturen ligger der forskellige oplysninger om skærmen til Intuition (se fig. 4), men man kan også bruge dem selv.

Et ekspempel på at anvendelsen af musens koordinater er f.eks. at udlæse dem på skærmen.

Hvis du vil aflæse musens koordinater gør det på denne må-

move.I SCR-HD ,a0 move.w \$10(a0),d0;Y koord move.w \$12(a0) ,d1 ;X koord Herefter vil musens koordinater ligge i d0 og d1.

Nu ved du ALT, hvad der er værd at vide om Intuition skærme. For at forstå alle viewmodes, screentype og de forskellige oplysninger i screen handle't, bør du prøve alle de forskellige modes og se hvad der sker.

Næste gang...

Du synes måske at det ikke er så meget du fik ud af det denne gang, men du har lært det grundlæggende i Intuition, ved opbygning af tabeller osv., så næste gang vil vi gå i gang med noget Intuition programmering med kød på.

Vi vil her forklare, hvordan man åbner et vindue (!), vi fortæller om alle strukturene i vinduet, og om hvordan man modtager og besvarer beskeder fra Intuition.

Sune Trudslev

TOP GUN

Jeg er en pige på 18, der så ofte som muligt flyver med min Amiga. Jeg elsker simpelthen at smadre ting - til lands, til vands, og i luften. Med titusinde vilde jetturbineheste mellem benene, og et brutalt artilleri under vingerne, hærger jeg simulatorernes kunstige, tredimensionelle univers.

Det hele startede jo med Interceptor (stadig den bedste), så kom Falcon og F-16, og her for nyligt har vi fået nyt guf, nemlig Retaliator og Fighter Bomber. Det går den rigtige vej - jo flere sim's, desto bedre. Men hvad vil fremtiden bringe på flysim' feltet? Lav evt. en hel artikel, eller en fast rubrik om simulatorer i hvert nummer.

 I april skrev I om Jet Fighter. Jeg har set den på en PC'er - ligner den ikke Interceptor til forveksling? Hvornår kommer den

til Amiga?

2. På Bella Centrets dataudstilling så jeg F-15 Strike Eagle køre på en PC'er. Det så temmelig godt ud. Kommer F-15 også til

Amiga? Hvornår?

3. I Computer ACTION 3/89 læste jeg, at Jez San's flysimulator HAWK ville flyve snart. Ved I noget om det projekt? Kommer den? Til Amiga? Hvornår? Jeg håber på nogle præcise og omfattende svar! Så mand jer lige op drenge, og kør lidt research på emnet!

Som hengiven flysimulator-entusiast vil jeg gerne bringe en hilsen til alle Amiga-piloter. Kys og hilsener fra Nete, alias SUB-ZEROMIGS!

Nete Søgaard, København

Atter engang velkommen til vores store, spræl-levende læserforum. Det er som altid Søren Bang Hansen, der er ordstyrer, og brevene er som altid højst forskellige...

En fast rubrik om flysimulatorer vil nok være for meget af det gode, men vi anmelder selvfølge lig alle de nye flyspil, der kommer. Der er på det seneste kommet så mange nye, at tiden snart må være inde til en ny artikel om emnet - sådan som du foreslår. Coming soon! (så snart jeg får tid...)

1. Jet Fighter ligner Interceptor, simpelthen fordi programmøren er den samme! Engelske Empire har købt Europa-rettighederne, men foreløbig fås spillet kun til PC. Empire har dog luftet planer om en Amigaversion, men den ligger stadig et godt stykke ude i horisonten. 2. F-15 Strike Eagle var et af de allerførste spil Microprose lavede, men vi har ikke hørt noget til planer om en Amiga-version. Derimod kan du glæde dig til

Microprose's F-19 Stealth Fighter, som meget snart kommer til Amiga!

 Electronic Arts besluttede at udskyde udgivelsen på ubestemt tid, fordi de var bange for, at spillet skulle drukne i den bølge af flysimulatorer, der har oversvømmet markedet de sidste måneder, og endnu ikke er ebbet ud. Men vi venter i spænding!

"NEEEJJ... DET' FOR BØRN!"

Jeg har lige købt en C64 til mig og ungerne. Da jeg er en gammel mand (32 år - og vokset op med sy/h tv med rør) er det lidt svært for mig at finde rundt i computerjunglen. Hvis man ikke vil købe meget stort udstyr, har forretningerne ikke tid til at besvare spørgsmål. Derfor er det meget rart at læse jeres blad, der er skrevet i et fornuftigt sprog. Jeg har lige et par spørgsmål:

1. Mine drenge er 6 og 8 år. Jeg leder efter spil, som er sjove og samtidig lærerige (bare lidt). Jeg har et som hedder Donald Duck. Findes der andre spil, som den aldersgruppe kan finde ud af?

 Jeg har et spil som hedder Rings of Power. Kender I det? Hvis I gør, kan I så fortælle mig, om der findes andre i samme stil?

Erland T. Hansen, Odense

1. Donald Duck er et af de meget siældne eksempler på pædagogiske spil, som er en stor mangelyare herhiemme - i modsætning til i USA, hvor der er et enormt marked for undervisnings-software til alle alderstrin. Jeg kan varmt anbefale Brøderbund's "Carmen Sandiego" serie, men disse spil kræver - som næsten alt andet i computerverdenen - et vist kendskab til engelsk. Heldigvis kan 6-8 årige sagtens have udbytte af "almindelige" actionspil, og man må ikke glemme, at disse spil faktisk også er lærerige: barnet træner sin motorik, afstandsbedømmelse etc. Det er således videnskabeligt bevist, at computerspil har en positiv effekt på handicappede børns udvikling.

2. Hvis du mener "Ring of Power", så er det et gammelt adventurespil fra Quicksilva. Jeg bliver helt nostalgisk ved tanken - dette var nemlig det 2. eventyrspil jeg gennemførte! Den gode nyhed er, at der findes MASSER af eventyrspil til 64'eren, selvom genren, i sin rendyrkede form, er stærkt på retur. Jeg sender dig et par andre C64 adventures i håb om, at du må blive "hooked"..!

BLASFEMI

 Er Rainbow Islands (C64 versionen) udkommet i butikkerne?

2. Jeg synes, at fodboldspillet Superstar Soccer er bedre end Kick Off. Kick Off (Amiga- og C64-versionen) er SÅ dårligt!

3. Passer det, at C64-programmerne kan få virus, eller er det bare løgn?

4. Jeg har en C128, men har overvejet at købe en Amiga 500. Hvad skal jeg gøre? 5. Er der flest spil til Amigaen el-

ler 64'eren??

Henrik Petersen, Bov

1. Ja.

 Formastelige kætter!... Kick Off til Amigaen er ikke et spil det er en religion! Og COMputer's store profet (undertegnede) kan hermed udbringe det glædelige budskab, at en ny Messias er på vej - nemlig "Kick Off 2"!

3. Det er bare løgn.

4. Købe en Amiga, hvad ellers?
5. 64'eren fører stadig, hvis man altså tæller alle de gamle spil fra først i 80'erne med. Men mere interessant er det at se på fremtiden, som absolut står i Amigaens tegn. Idag kommer der langt flere nye spil til Amigaen end til 64'eren.

SUR NINTEN-DO-FREAK

Jeg er en Nintendo-freak, der gerne vil brokke mig over Sparrevohn's nedrakning af Nintendo'en i marts- nummeret. Han skriver bl.a., at der ikke er lavet ordentlige adventurespil til Nintendo. [12]vl! Han har vist kun spillet spil som Donkey Kong og lignende. Hvad med spil som Castlemania, Metroid, Kid Icarus, Wizard & Warriors osv. Jeg har kun en båndoptager til

min 64'er, og derved er der en fordel ved Nintendo-boxen. Det tager ca. 1 sekund at sætte et spil i boxen, mens det kan tage op til 5 min. at loade et computerspil.

Og så til sidst prisen: det er da klart, at Nintendo-spillene koster mere end computerspillene. Tænk på kvaliteten! Niels Terkildsen

Det er da positivt, at du er glad for din Nintendo konsol. Men jeg synes alligevel, jeg vil tage Christian Sparrevohn lidt i forsvar. For det første vil jeg ikke karakterisere de spil, du nævner, som egentlige "adventures". Og selvom "rigtige" adventures, strategispil og simulationer sagtens kunne spilles

VILD MED EVENTYR

Her sidder man så med DK's nye superblad. Det er I sluppet rigtig godt fra. MEN: bladet redi geres af to af Danmarks største adventure-guruer, TDM og Big by! Forventningsfuldt bladrer man frem og tilbage... Et pal genier (?) som jer må sgu kunne frembringe noget mere eventvrstof.

De få tips var ikke videre imponerende. Til gengæld kan mar se Søren anmelde tvivlsomme arcade-licenser og dødsyge ac tionspil. AAARGH!!! Hvordar kan du få dig selv til det?

Okay, jeg håber I får noget op a køre. Ovenstående var ikke så slemt skrevet, som det va

uden tastatur, så BLIVER de faktisk ikke lavet til konsollerne - og da slet ikke Nintendo.

Selvfølgelig er Nintendospil hurtigere at loade, men jeg er uenig med dig i, at de er bedre end 64'er spil. Der findes gode og dårlige spil til begge maskiner, men C64 har det største og mest varierede udbud - plus de billigste priser!

PIGE I NØD

Jeg har lige fået en Commodore 64 med skærm og diskette til. Jeg har ikke meget forstand på computere, men jeg skulle have en. Hvad gjorde jeg så??? Jeg sendte selvfølgelig en kupon ind til jer, hvor jeg fik tilsendt 3 blade og et Oswald spil. Nu er problemet bare, at jeg gerne vil beholde dette abonnement, fordijeres blade roverfedt - virkelig suverænt. Hvad gør jeg???

Jeg er ikke færdig endnu (haha):

 Har du nogle gode ideer til nogle spil?

2. Hver gang jeg gemmer noget på en (tom) diskette (så klog er jeg da), så blander den det hele sammen, selvom jeg bruger forskellige navne. Hvad skal jeg gøre ved det??

Håber du kan hjælpe håbløse lille mig.

Helena Larsen, Hillerød

Kære "håbløse lille dig". Det er herligt, at du er glad for bladet. Det bekræfter nemlig en AlMundersøgelse, vi har fået lavet, som bl.a. viser, at vi har flere kvindelige læsere, end vi turde drømme om! Hvis du godt vil

ER MAILBOX PLAT?

Da jeg gennem længere tid har været læser af dette blad, er der naturligvis fremkommet nogle spørgsmål og tanker.

1. Hvilken aldersgruppe henvender I jer til? Engang imellem skulle man tro, at det var til læsere under 15. Grunden til spørgsmålet er, at jeg hører til de ældre læsere (29) og at nogle af artiklerne kan være noget platte. Jeg tænker især på Mailbox.

 Angående jeres spilanmeldelser, så synes jeg de er gode. Men kan det være rigtigt, at størstedelen er spil, hvor man enten skal slå eller skyde på alt, der bevæger sig? Det kunne være rart med nogle flere strategiske spil, da jeg mener de nok tiltaler os ældre læsere me-

K. Stradel, Nr. Alslev

VI henvender os til alle computer-interesserede - uanset alder. Jeg tror ikke på, at alderen er afgørende for ens smag mht. sprogtone og spilgenrer. Vi får faktisk breve fra stor- spillende pensionister, som roser os for vores sprog!

Det er trist, at du synes Mailbox er plat, men jeg tror du tilhører et mindretal. Mailbox bliver nemlig skrevet efter devisen: "som man råber i skoven får man svar". Jeg prøver med andre ord at besvare brevene i den sprogtone, de er skrevet i. Hvis du f.eks. synes mit svar er for groft, for useriøst etc., så prøv lige at læse brevet en gang til. Det her er f.eks. et ret kedeligt svar... (undskyld!)

Som svar til dit 2. sporgsmål: Spilmarkedet ER faktisk domineret af actionspil, men vi anmelder da også strategiske spil. Og apropos strategiske spil: et gratis eksemplar af slagsen er hermed afsendt - til dig og din Amiga! ment (eller var det omvendt?). Hvis I laver tipsene mere kryptiske, fortsat skriver om C64 og ikke laver spalten om til et D&D hjørne, så er jeg tilfreds. Jacob Gunness, Bogø By

)K's

pet

edi-

rste

Big-

drer

par

cun-

nere

1DO-

man

nme

ac

dan

pat

e sà

var

de

ne

pil

er

ire

de

ki-

oa

de

10-

et-

st-

eg

eg

lig

fik

ald

at

tte

ler

nt.

na-

til

get

er

ele

or-

eg

ise

let.

M-

ere

rde

vil

Som jeg så ofte før har sagt, så er eventyrspillet (i sin traditionelle form) en døende spilgenre. Tendensen går mere i retning af at integrere de forskellige spiltyper: eventyr, rollespil, strategi og action. Cinemaware er et oplagt eksempel på, at det ikke længere giver mening at pille nogle enkelte spil fra og sige: "det her er et adventure, det anmelder vi i adventuresektionen".

l gamle dage var der en klart afgrænset gruppe, der spillede adventures, og derfor lavede vi "Bigby's Hytte", "The Dungeon" osv. De nye "hybrid-spil" appellerer til et langt bredere publikum, så hvorfor isolere dem i et hjørne af bladet? Jeg synes faktisk vi tager disse spil mere alvorligt ved at integrere dem i resten af bladet: tipsene i "Secret Service", anmeldelserne i "Gameplay", og nyhederne i "Games Preview".

Spilverdenens "apartheidæra" er forbi, og det skal vi være glade for! Tænk på, hvor mange, der har fået øjnene op for eventyrspillets velsignelser, takket være spil som "Future Wars" og "Indy III", der begge indeholder grafik og actionsekvenser.

Og så kan jeg forresten ikke forstå, du pludselig er så forarget over, at jeg anmelder actionspil. Det har jeg nemlig altid gjort - også dengang jeg lavede "Bigby's Hytte" i IC RUN. Fordi man er vild med eventyr, behøver man jo ikke at være ensidig, vel?

Men for at du ikke skal blive alt for deprimeret, sender jeg dig et par eventyrspil af den "gammeldaws" slags. Så har du dem at trøste dig med, mens du indstiller dig på de nye tider!

DET VITTIGE HJØRNE

Efter en kort pause er "hjørnet" tilbage med en ny bunke af læsernes bedste - og sorteste - vittigheder!

***

Alle børnene fik en Amiga bortset fra Lasse. Han fik en brødkasse!

***

- Mor, mor... må jeg ikke få en kage?

Jo, du kan bare tage en.

 Men mor, du ved jeg ingen arme har.

Ingen arme, ingen kage!

***

Jane havde lige købt ny lejlighed, og viste den frem for en veninde:

- Ja, jeg har indrettet den helt efter mit eget hovede...

 Nå, jeg synes nok her virkede lidt tomt!

***

Familien var ude at køre en tur i skoven. Pludselig så faderen en hare i vejkanten. Han tog gas, kørte den ned og lavede hjulspind i den. Hele familien grinede af dette. Senere så faderen et rådyr i vejkanten - han tog gas, og kørte det ned. Alle børnene grinede over dette. Pludselig standsede han vognen. "Der må være noget galt med det hjul, der sidder ovre i din side," sagde han til moderen, der sad ved siden af ham. Lige idet hun kiggede ud af fordøren, skubbede han hende ud. Han gav gas, og lavede hjulspind i hende. Så begyndte lille Peter at græde. "Hvad er der?, spurgte de andre. "Jeg så det ikke!".

Det var manden der fik at vide, at han havde vundet en million kroner i Lotto. Han ringede straks hjem til konen:

 Jeg har vundet en million, pak straks din kuffert!

 - Ja, men hvor skal vi hen? Skal det være vinter- eller sommertøj?

 Det er jeg ragende ligeglad med. Bare pak og forsvind!

***

 Doktoren siger, at jeg lider af hukommelsessvigt.

 Det var da trist. Du kunne vel ikke låne mig 100 kr.?

***

 Far, far... er du sikker på, at dette er den rigtige måde at lære at svømme på?

- Hold kæft knægt, og hop ned i den sæk!

***

Alle børnene havde en god påskeferie, undtagen Peter og hans far. De sejlede med "Scandinavian Star"!

Send dine vitser til den sædvanlige adresse, og deltag i konkurrencen om vores mange nye spil. Dine vitser må meget gerne handle om computere, og de må godt være grove (men ikke racistiske). Sjofie vitser kan vi desværre ikke trykke i bladet, men send dem ind alligevel - så får vi da selv lidt ekstra at grine af!

Ovenstående vitser er leveret af: Jesper Pedersen - Sønderborg, Per Christensen - Hadsund, Lenni Skovgaard, Preben Kristiansen - Frederiksberg, Rasmus Larsen - Odense, Per Andersen - Asnæs.

gentegne dit abonnementet, så skal du bare indsende den dertil indrettede kupon (i nr. 5 finder du den f.eks. på side 40). Så får du jo samtidig et gratis spill Med hensyn til dine øvrige spørgsmål...:

 De fleste piger (heriblandt anmeldernes lillesøstre!) er tilsyneladende vilde med de lidt mere "nuttede" spll såsom Great Giana Sisters, New Zealand Story, Rainbow Islands - og Oswald, som du jo allerede har stiftet bekendtskab med.

 Det lyder mystisk! Hvis jeg skal hjælpe dig, må jeg vide noget mere konkret. Skriv igen og fortæl, hvad det er du prøver at gemme, og hvad du helt nøjagtigt gør!

MODERNE MORFAR

Øv altså morfar! Du skulle have gået til venstre!

Ja, det er hvad mine børnebørn råder mig til, når vi sidder fastnaglet ved Amigaen til langt ud på de små timer, og glemmer alt om normal sengetid. For selvom jeg måske er lidt af en oldsag, tæt på de 60 år, så får jeg mange gode timer til at gå med computeren.

Jeg tror der er mange "gamle", der ligesom jeg stadig kan lide at lege, og bruger computeren til at stresse af efter en travl arbejdsdag. Det kan da godt være, at mine hjerneceller ikke roterer så kvikt mere, da computersproget er ganske nyt for mig, men det er trods alt alligevel skægt at være med, også på dette område.

Jeres blad, som jeg altid venter

på med spænding, indeholder

nogle meget fine artikler og anmeldelser, som jeg har stor glæde af, da de erskrevet således, at selv jeg (der endnu ikke er nået støvets alder!) får et godt udbytte af dem.

Jeg tilstår gerne, at det for det meste er spil, der kører på computeren. Dog har jeg et enkelt tegneprogram (Deluxe Paint III), men jeg er endnu ikke i stand til at lave noget, der ligner de flotte demoer, I bringer i bladet. Men det skal nok komme engang.

Erik Jørgensen, Lyngby

Meget tyder på, at computerspillene endelig er ved at bryde ud af deres niche, så det ikke længere kun er teenage-drenge, der ved, hvordan man behandler et joystick. Pigerne er for længst kommet godt med, det samme gælder mødrene og altså nu også morfædrene! For at støtte denne glædelige udvikling, sender jeg dig nogle nye spil til din Amiga!

skriv ind

Hver måned præmierer vi de bedste og sjoveste indlæg med masser af nye spil. Så hvis du har meninger, spørgsmål, tegninger, reaktioner på andre breve, eller andet, som du mener er værd at udødeliggøre på disse sider, så skriv til:

"MAILBOX" Det Nye Computer St. Kongensgade 72 1264 København K.

1

53

HARDDISK

TIL DIN

astFileSystem, AutoBoot, ST506, Access-tid, SCSI, Direct Memory Access, Auto Mount, Controller, MFM, Transfer-rate, RLL, SCSI 2, Partionering, Kickstart 1.3 og så videre...

Kravet om højere kapaciteter bringer Amiga-brugeren ind i en hård branche: Harddisk-jargonen ER forvirrende. Men der er der råd for. COMputers Jesper Steen Møller bringer dig lidt omkring i den magnetiske verden....

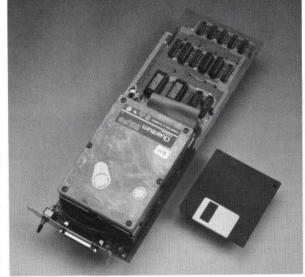
En hård metalplade

Selve hard-disk pladerne er af metal, deraf navnet hård-disk (i kontrast til de bløde floppy-diske). På hver plade-side er der nogle spor (tracks), alt fra 200-1400 (og herudover), og hvert af disse spor er inddelt i et antal sektorer eller som de også sommetider kaldes, blokke. Sektorerne er oftest 512 bytes lange, ganske som på floppy-disketter, og der er omkring 17-32 sektorer per spor. Selve pladerne snurrer meget hurtigt rundt (3000-3600 rotationer i minuttet), og det er en af forklaringerne på harddiskens høje læse- og skrivehastighed.

Access-tid

Når harddisken får besked på af flytte læse/skrive hovedet, skal harddiskens elektronik sørge for dette. Jo hurtigere jo bedre. Tiden for at flytte fra et spor til et andet kaldes søgetiden. For at få et ordentligt mål for harddiskens søgetid defineres middelsøgetiden, som den tid, det i gennemsnit tager at flytte læse/skrive-hovedet fra et spor til et andet.

Så når en harddisk-forhandler reklamerer med en middelsøgetid (access-tid) på 28 ms (millisekunder), tager det altså 0,028 sekund at flytte læse/ skrivehovedet fra et vilkårligt spor til et andet. Access-tider ligger (oftest) mellem 10 ms

Golem A2000

I dag er der flere harddisk-løsninger på markedet end nogen sinde før. Konkurrencen er hård, annoncerne er fyldt med ukendte udtryk, og forbrugeren kan let blive forvirret. Vi tager på en rejse fra magnetisme til-program, og ser på hvad man kan møde af "slørede" udtryk...

Af Jesper Steen Møller

(det er MEGET hurtigt) og 84 ms (eller somme tider højere). I 1990 er det næsten umuligt at sælge en harddisk med over 80 ms accesstid.

Størrelser

Når man således ved hvor mange pladesider der er, hvor mange spor der er på hver af disse, hvor mange sektorer, der er på hvert spor og hvor mange bytes der er i hver sektor, ved man hvor stor harddisken er:

Størrelse: Sider * Spor * Sektorer * 512 bytes

For eksempel: En stor Quantum harddisk:

8 * 800 * 32 * 512 = 104857600 bytes, altså over 100 millioner. For at finde ud af hvor mange megabytes det er, dividerer vi med 1024*1024 (en kilobyte gange en kilobyte), og får nøjagtig 100MB. Det er, til en enbruger maskine som Amigaen, en meget stor harddisk, og den er også dyr. Da de første harddiske kom frem til IBM-PC, i begyndelsen af 1980'erne, var 5MB en rimelig harddisk, og med 10MB var man 100% fremtidssikret.

Men verden blev klogere: IBM stærkeste PS leveres nu kun med enten 60 eller 120MB harddisk, Så noget er der sket...

Til Amigaen er den mindste harddisk, der sælges, på 20MB og i den anden ende er det ty-

AMIGA

pisk 100MB man ser som maksimum. Men der er intet, der forhindrer en større harddisk det skulle da lige være tegnebogen...

Hvor stor?

Grafik og lyd fylder meget. Hvis du arbejder/leger meget med grafik, f.eks. DPaint, Digi-View eller et RayTracing-program har du brug for god plads. Og til animationer er det endnu værre.

Men hvis du derimod kun bruger DPaint til lidt sjov hist eller en stille illustration her, så har du ikke brug for så megen plads. Lyd fylder endnu mere end grafik, fordi samples normal ikke komprimeres, når de gemmes. Det gør IFF grafik

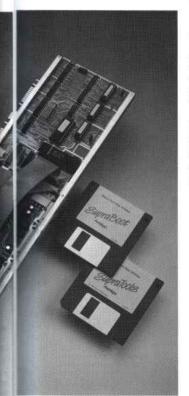
Supra A2000

nemlig. Hvis du arbejder meget med mange eller lange samples, så skal du bruge en stor disk. Hvis du virkelig udnytter din Amiga meget, f.eks. til video-præsentation, lyd, Ray-Tracing, DeskTop Publishing eller lign., så skal du helt op på 80-100MB.

Programmører har derimod normalt ikke brug for så enormt store diske, en 40-60MB er helt klart nok. Men husk på, at f.eks. programmerings-sproget Lattice C fylder over 4MB...

Er du fortrinsvis til spil, betyder en harddisk nok slet ikke særlig meget for dig; 98% procent af spillene på markedet i dag kan slet ikke lægges over på harddisk. Men hvis du arbejder meget med tekstbehandling, er en harddisk ubehagelig at undvære. Men den behøver ikke at være så stor (20-30MB er som regel nok).

Naturligvis kan man altid have lyst til at være grådig. Og hvis pengepungen er i orden, gør det da heller ikke noget. Man skal bare huske, at man vænner sig til hvadsomhelst. Hvis man har et sort hul med 80-100MB, så smider man bare alt muligt og umuligt I*** over på den, og så en dag er den fuld! Hvis man "kun" har 30 eller 40 mega skal man ikke være ked af det. Der er masser at holde rede på. 20MB er ikke så meget

i Amiga-forstand, men det er nok, hvis man ikke spreder sine interesser så meget.

Standarder

Der kan være stor forskel på hvordan harddiske er bygget. På det laveste niveau er der selve harddisken, der kan være af flere forskellige standarder. Vi starter med de langsomste: ST506 standarden MFM og RLL.

ST506 standarden er opfundet i sin tid af harddisk-giganten Seagate, og standarden er mest udbredt på IBM PC og kompatible. Den har to datadekodnings standarder: MFM og RLL. Dem vil jeg ikke sige så meget om, andet end at RLL er bedre (hurtigere) end MFM.

ALF A2000 RLL

Amlgamæsigt er ST506-standarden så småt ved at blive overhalet indenom af SCSIcontrollere og harddiske, der generelt er hurtigere - og dyrere, naturligvis.

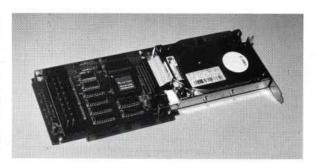
SCSI er en langt mere alsidig standard, da de åbner mulighed for kontrol af andet end harddiske, f.eks. laserprintere, tapestreamere og flytbare harddiske. Det nyeste skud på stammen er SCSI-2 standarden, der benytter 16-bits overførsel af data istedet for normal SCSI 8-bit. Det er naturligvis betydeligt hurtigere!

En SCSI-controller kan normalt bruge op til 7 SCSI-enheder (tapestreamere, hardiske, flytbare-harddiske, etc.), typisk via en Apple Macintosh kompatibel D 25 port. For dem, der har råd, findes der også en lynhurtig 300MB pr. side laserdisk fra SONY. Lige til at slutte til din Amiga SCSI controller...

Hastighed?!

Hvad rager det slutbrugeren om det er MFM, RLL, SCSI eller SCSI 2, der benyttes? En hel del! Overførselshastigheden er afhængig af standarden. De harddisk-løsninger, der leveres til Amigaen starter ved en overførselshastighed på ca. 200kB i sekundet og stiger med prisen op til ca. 850 kB pr. sekund.

FastFileSystem (FFS), der sammen med Workbench 1.3 dukkede op i Danmark henimod slutningen af 1988, er og-

Vortex

så interessant i hastighedssammenhæng. Som beskrevet i COMputer nr. 12, 1988 giver FastFileSystemet DMA-harddiske frie tøjler, og lader store filer blive læst direkte ind fra controlleren til deres endelige plads i Amigaens hukommelse, en ting det gamle filsystem effektivt havde forhindret.

Alle harddiske idag kan køre FFS.

AutoBoot

Cirka samtidig med Workbench 1.3, kom Kickstart 1.3, to ting som næsten er helt uafhængige af hinanden. Kickstart-chippen (eller disketten, som A1000-ejerne kunne få) muliggjorde opstart (boot) fra andet end det evindelige DFO.

Bare tænk! 15 sekunder ef-

fra Kickstart 1.2). Kickstart 1.3 kan volde dig store problemer med nogle (dårligt skrevne) programmer. For at undgå disse problemer kan du enten:

1) undvære AutoBoot, 2) købe en harddisk, der AutoBooter med KS V1.2, eller 3) installere en Kickstart omskifter 1.2/1.3 sådan er det problem løst. Hvis du ikke kører nogen programmer, der giver problemer. så bare smæk KS 1.3 i maskinen og AutoBoot så tosset du vil. AutoMount er i familie med AutoBoot, og er en mekanisme, der samtidig med AutoBoot mounter, eller "klargører" alle de partitions, du ellers har på din harddisk. En partition er et område på harddisken, og de er rare at have, hvis du nu har en 100MB harddisk (som min).

A590

ter power-up begynder harddisken at snurre, og 10-15 sekunder efter har maskinen kværnet den uendelige opstarts-sekvens. Det var utopi i 1988, men nu kan de fleste nye harddiske det. AutoBoot er normalt lidt dyrere end disk-boot (hvor der ikke skal fremstilles boot-ROM m.v.), men det er også lækkert.

Men! Vær opmærksom på, at du SKAL HAVE KICKSTART 1.3 FOR AT AUTO-BOOTE (bortset fra et enkelt mærke, Vortex, der besynderligt nok AutoBooter Jeg har inddelt min disk i tre partitions, DHO: (50MB), og DH1: og DH2: (hver 25 MB). Det gør det nemmere at holde rede på: Al grafik på DH1:, al programmering på DH2:, alle tekstbehandling på DHO:, etc. etc. En af livets små glæder.

En partition under FFS kan være 2.6 Gigabytes stor (en gigabyte = 1000 megabytes), men Commodore-Amiga, Inc. har "kun" testet systemet op til en partitionstørrelse på 600MB.

Hele Danmarks Amiga

Alle vore priser INCL. MOMS . Postordresalg til hele norden • Forbehold for fejl i Annoncen Finlandsgade 25 • 8200 Århus N Telefon: 86 16 61 11 • Fax: 86 16 61 02 • Giro: 8 19 51 02

AMIGA 500 Supertilbud

Aming 500 nakke lasning:

A500 + 2 joystick + Super Oswald + 5 spil 4995 .-

Amiga 500 starterkit

A500 + Kindwords + FusionPaint + 3 spil

5395,-

Amiga 500 med 1 Joystick og 5 spil

4595,-

205 .

Kindwords 2.0

TV modulator inklusiv alle kabler

Danmarks bedste Amiga tekstbehandling på lager igen. OBS, dette er den nyeste version med dansk stavekontrol og orddeling!

695,-Amiga 500 Harddisk Kup!!! Supra A500 47MB 28 ms SCSI harddisk

Supra's bestseller harddisk sæt til uhørt lav pris. Gennemført bus, plads til 2 MB RAM. Bus terminering og op til 7 harddiske på en controller. Det bedste køb til 7500 .-

CBM A590 Harddisk

Commodores nye hurtige 20 MB harddisk med SCSI Controller ◆ Autoboot under kickstart 1.3 ♦ 2 MB RAM controller ♦ udvides i spring af 512 KB ♦ Egen strømforsyning

4895,-

Incl. 512KB RAM 5595,-

Philips 8833 m. Stereolyd & Farve

2495 .-

Philips TV & Monitor

15" flatscreen v 60 kanaler ♦ fjern betjening ♦ lækkert design ♦ tilslutning for

3895 .-

Philips TV Tuner • Se TV på din monitor

Tilbudene gælder kun så længe lager haves

14,400 BAUD MODEM

US Robotics Courier Highspeed MODEM.

Dette modem sender og modtager med op til 14400 baud i HST mode. Det er selvfølgelig lige så nemt at betjene som et almindeligt nodem. Det er ikke uden grund at US Robotics med mere end 1,000,000 solgte modems idag er

Tilbud 6295,-

Landets hurtigste reparations tid!!!

Hos os er der ikke 3 ugers ventetid på reparationer. Autoriseret Com-modore værksted med faguddannet personale. Reparationer udføres på alt Commodore udstyr til konkurrence dygtige priser.

DigiView 4.0 GOLD

Giver dig mulighed for at digitalisere billeder og genstande. Billederne kan bagefter forsynes med spændende effekter i f.eks. Deluxe Paint III. Digiview laver perfekte farve-billeder med et S/H camera. Nyt i version 4.0: Det umulige er sket! 4096 farver samtidig i Højop-

1895,-

S/H Video kamera

2695,-

RGB Splitter Giver dig mulighed for at bruge dit farve VHS videocamera. Fuldautomatisk

1995,-

Professionelle fotostande til montering af camera og DigiView.

Priser fra 1495,-

Summa Sketch II professional

Så du testen i Det ny Computer Det første fuldt professionelle tegnebrædt til Amigaen.

Kan bruges med alle Amiga programmer, der bruger mus. X-CAD professional kan invrigt leveres med specielle Summa Sketch II drivere

A4 model:

10.360,-

A3 model: 13.905,-Se her!! A3 Demomodel kun: 9.995,-

Golem Diskdrev

Hvorfor spare 100 kr. ved at købe et billigt Taiwan drey, når du kan få vesttysk topkvalitet kombineret med Japansk højteknologi. Disse drev siger ikke en lyd, bruger meget lidt strøm og har støvklap.

3,5" Amigafarvet Golom Diskdrev m. afbryder og gennemført bus, meget støisvagt

Som ovenstående men med track-1495. disolay

3.5" Indbygningsdrey til Amiga 2000 FANTASIPRIS

1195 .-

5,25" amigafarvet diskdrev med gennemført bus, 40/80 spors or skifter og afbryder 145 1405 -

Som ovenstående, men med track-display 1845 -1845 .-

Bootselector -Boot fra dit eksterne drev

Hardware virus protector eneste sikre beskyttelse mod bootblock virus 198,-

Andre Diskdrev

Cutek 3,5" drev

Joysticks

Verdens bedste joystick The Arcade

Super joystick for både højre og venstre håndede - 1 års garanti kun 249,

Vi har delvfølgelig alle de gode kvalitets joysticks på lager. F.Eks: Zipstik Professional AF 298,-329,-Wice Red ball Wico Bathandle 329. Quickshot II Turbo 148.-

Ring og bestil vores store katalog!

Quickshot med Biogrip

Har du det allerede, så bestil vores nye prisliste.

Gravis MouseStick - Er det en mus eller er det et Lovetick 12

Fuld programmerhar og indstillelig:

- Mange furprogrammerede indutillinger. Hundredevis af skrædersyede
- indstillinger, kan let laves
- Fuld menustyret for let programmering. Direct Tracking med eller uden
- autocentrering. Variabel hastighed og acceleration.
- Fuld mus emulation. Fuldssarreises supertankert special-gummibektadt pissolgreb, med ind-bygget knup Justerbar strambed, med it indstillinger

- Justieror strambod, need a indistilluige for bevegelisediamiero og stræmbod.
  3 uaffurgigt programmerbare micro-switch firecknapper.

  MouseSrick komrolenhod, med indi-bygget microprocessor og 16K ROM.

  LCD til Menu valg og stram diplay, indbygget RAM til at gemme.

- poseuninger.
  1200 punkters oplesning.
  Ægse optomechanisk digitalt system, for ekstra pålidelighed og præcision.
  Fuld emulation af normale joysticks.

- Full emiliation at normate joyutexs.
  Kompatibelt med alle skærminterelser.
  Præcis og akkurat bevægelse.
  Let at opgrådere med nye features.
  Konstrueret af udsøgte miserialer og ebektronik, for ekstrem holdburhed og levetid der er uden sidestykke
- Lækkert design
- Lækkert uesign. Ekstra langt kabel. Udførlig manual og garanti.

Vejl. udsalgspris kun 895,- incl. Moms.

Musik & Lyd

Kawai MS710, 10 toners polyfoni, 49 sangenter,24 forprogrammerede lyde, mulighed for 576 forskellige lyde, 24 forskellige rytmer, 4 tron me pads,Pitchbender, stereo chorus, vibrato, 19 trommelyde, One finger Ad-Lib, MIDI, Mini sequen

Lidover denne kan vi levere hele Kawai's produktsortiment af professjonelle musikinstrumenter og lydudstyr.

MIDI interface

Tilslutning af MIDI udstyr -Keyboard, Trommemaskiner, synthezizere osy Midi Out - Midi In - Midi Thru

695,-

Korrekt tilpassede midikabler til vore og andres MIDI interface :

Lyd digitalisering Alcotini stereo lydsampler 795,-

Lydpakke med Alcotini sampleren HIFI mikrofon, stereo mixemult og Perfect Sound samplingssoftware

Multiplayer kabel Kickstart/Ur modul

eksternt Kickstart modul fra Golem til Amiga 1000, Undgå Kickstart disketten es med Kickstart 1.3. Naturligvis sed gennemført bus og afbryder. Uret er ompatibelt med A500 og A2000 um.

Kickstart omskifter

Undgå kompatibilitets problemer. Plads til både 1,2 og 1,3 ROM,

Amiga T-Shirt

Gør Atari og PC vennerne grønne af misundelse med Amiga Freak T-Shirten, succesen fra Amigu

100% Bomuld med 4 farvet Amiga logo og »Amiga Freaks do it better« tekst på bagsiden, og Amiga Pirate logo på brystet

Kun kr. 99 .-

Skal du købe software, så husk ESD! Det største udvalg, til de mindste priser!

Danmarks største udvalg i Amiga Bøger

Vi har hele serien fra Abacus - der ne er blevet testet i COMputer. Det nye Cammodore udviklingssæt og ma danske Amiga bøger. Ring og har

namere.

Pris champler:
Professional results with Deluxe Paint m.
2 disketter kan: 99,
Commodore udviklingsset:

Amiga hardware reference guide 495,
Amiga hardware & Autodore 595,
Amiga Libraries & Devices 695,
Ved samlet køb giver vi 20% rabut: 1428.

Golem SCSI 2 Harddisk controllere til Amiga 2000

Verdens absolut hurtigste Amiga SCSI harddisk controller!!! Det tyske Amina Manazin nav det tookarakter og købte straks efter nogle eksemplarer til brug på redaktionen. Rekvirer dansk oversættelse af testen og informations ark på dette top produkt.

kr. 2.750,-

En super controller fortjener en super harddisk. Derfor giver vi introduktions tilbud på Golem SCSI 2 hardcard med Quantum's lynhurtige 11 ms harddiske. 40 MB Golem SCSI 2

8 555 -80 MB Golem SCSI 2

11.995.-105 MB Galem SCSI 2 13.585 .-

Slut med langsomme CBM harddiske og overscan problemes

Autoboot til CBM A2090 controller.

Nu kan Eurotrade igen præsentere en sensation! Autoboot interface til Commo-dores gamle A 2090 controller.

1295 --

Turbo Chip sæt til CBM A2090A harddisk controller.

Begge lessinger afhjælper alle de kendle problemer med Commodores controllere. Af fentures kan nævies: løgen overstam problemer, fuld anotocot direkte fra fast-le system, doebbelt hastighed med ST 506 drey, automätisk SCSI id nr, auto-toomint af alle particioer, superhærigt boot process, 5 til 10 gange hastigare formatering, kan også kare med alle typer Sengate drev, controlleren kan siås fra med højre museknap og meger mere.

895,-

Læste du Computers musetest?

Naksha musen

Computers test vinder, 280 dpi opløsning. Blødt sillicone kabel. Kan bruges på både Amiga, Atari og Amstrad PC. Museholder og

> Tilbud kun. 548 .-

Gravis Switch Joystick

Det Canadiske Luxus Joystick.

- Fuldstørrelses superlækkert special-gummsbeklædt pistolgreb, med ind-
- gummoekteer pisteigren, med ind-bygget fire-knap Justerbur strumhed, med 8 indstillinger for bevægelsesdiameter og strumhed.
- 3 uafhængigt programmerbare microswitch fireknapper. Hver enkelt ultra-
- switch fireknapper. Hver enkelt ultra-hurtig fire-knap kan progrummeres til 4 forskellige funktioner: Normal fise. Turbo Fire, Fremad og Tilbage. Ægte fuld 360° putenteret fladt kar-dansk ophængt system, giver Joyatic-ket et stabilt og modtageligt 8 positio-mere foel
- ners rees.
  Konstrueret af udsøtgte materialer og elektronik, for ekstrem holdbarhed og levetid der er uden sidestykke overhovedet.
- Labbert Assists
- Ekstra langt kabel. Udførlig manual og garanti. Vejl. udsalgspris kun 395,- incl. Moms.

Supra RAM

- de bedste og billigste RAM udvidelser. SupraRam 2000

- Leveres i 0, 2, 4, 6 & 8 MB konfigurationer.
- Meget let at omkonfigurere start med 2 MB og udvid senere uden at du behøver at være elektronik ingeniør.
- Zero waitstates og skjult
- Medfølgende testsoftware, gør det let at finde evt. fejl i RAM kredse, når du udvider kortet.

SupraRam 2000 0MB

Kun 2035 .-

SupraRam 2000 2MB

Kun 3725.-

SupraRam 2000 4MB

Kun 5785 .-

SupraRam 2000 6MB

Kun 7925,-

SupraRam 2000 8MB

Kun 9995,-

SupraRam 500

- Fuldt kompatibelt med Commodore's A501
- · Indbygget ur med batteri bac-

Kun 895,-

Introduktions tilbud:

Sharp JX-100 scanner Topkvalitet med 200 DPI scanner opløsning og over 256000 farver. Fantastisk til DTP med Professional Page og andre programmer, der knever topkvalitet i farver.

Vejl. 15.860; Introduktions pris: 11.995,-

Jamen, ka' det vær' rigtigt?

GVP SCSI Harddisk controller m. plads til 2MB RAM.

Normal be - 4005 . Sommer tilbud: 2595,-

Supra-MODEM

I lang tid var MODEM's noget der var forbeholdt de få i Danmark Med Supra's MODEM er prisen dog faldet, så meget at vi spår de vil blive alle mands eie. Alle SupraModem er:

- · Kompatible med al Amiga kommunikations software.
- forsynet med indbygget batteridrevet RAM til at gemme dit personlige setup og ofte brugte
- er forsynet med Autosvar og AutoOpkald.

SupraModem

Et rietiet eodt kvalitets MODEM med 2400 band dataoverførsel og alle de funktioner, man kan få brug for. Passer til alle Amiga og PC

kun 1795,-Sensation! - Internt MODEM til din Amiga 2000.

SupraModem 2400zi er intet mindre end en sensation. Det sparer dig for extra bordplads og du slipper for at hive MIDI-interface og undet, der bruger din serielle port, ud hver

- gang, du skal bruge dit MODEM.

   Mulighed for at koble op til 5 forskellige 2400ai MODEMs i en Amiga, til brug på f. eks. BBS'er med flere telefonlinjer.
- Du kan bruge din serielle port samtidig med at du bruger dit
- · Svarer i funktion til SupraModem 2400

kun 1695.-

Bemærk at disse Modem ikke er billige Taiwan modeller, men Amerikansk topkvalitet!

Commodore MPS 1224C Super professional bredvalset 24 nåls farveprinter med udskrift i ægte brev kvalitet til under halv pris. Bredvalse, 230 tegn/sek, 24 mils uceslidelig farve business printer. Rekvirer in-

Før pris 13020,- Tilbud 6093,-Bemærk! Begrænset antal haves

Printere 1695

CBM MPS 1550. Testvinderen når det gælder farver! incl. kabel og printerdrivere STAR LC 16 color 2695 . STAR LC 10 til Amiga og PC incl. kabel 1995 -STAR LC 10 Commodore 64 & 2395,-LC 24/10 24 nals printer incl.

printerdrivere til Amiga SÅ RABLER DET !!! 3885,-

Ny model! Flere fonte og endnu bedere skriftkvalitet.

NEC P6+ Markedets ubestridt bedste 24 nåls printer.

7995,-

Supra SCSI Harddiske

-hastighed og kvalitet, der bare virker som det skal.

Supra's harddiske er noget af det bedste man kan få til Amiga'en. Prisen ligger i et ordentligt prisleje. du får en meget høj ydelse og kvaliteten af både Hard- og Software er i

Alle Sapra handdiske leveres kore. klare og lige til at slutte til. Hvis du vil lave ændringer i opsætningen eller hvis du kobier en extra harddisk til på et tidspunkt, bliver din harddisk leveret med et komplet brugervenligt opsætnings software. der lader dig have op til 30 partitioner og mange forskellige filsyste-mer incl. FFS, MS-DOS, Unix, Macintosh og flere! Alle SupraDrive's er:

- leveret fuldt køreklare, med alt hvad du har brug for.
- kompatible med alle andre udvidelser.
- leveret med ekstra SCSI ud port, der gør det let at koble ekstra harddiske osv. på. klargjort til at kunne bruge uds-
- kiftelige harddiske og Rack harddiske (Velegnet til musikere).

Amiga 2000 SupraDrive hardcards med WordSync SCSI interface (SCSI 2)

- Lette at installere
- Superhurtigt 16 bit non DMA
- Fuldt komnatible med 68020 & 68030 acceleratorkort

Wordsync sest Handdisk Interface 2050 .-

40 MB Quantum Supradrive hurdcard 7695 .-

80 MB Quantum Supradrive hardcard 11695 .-

105 MB Quantum Supradrive hardcard 12950 --

44 MB int. udskiftelig med controller 13150.-

44 MB removable cartridge 1445,-

Amiga 500 SupraDrive harddiske med ByteSync SCSI Interface

Meget let at installere. Supra's ByteSync teknologi gør

- den næsten ligeså hurtig, som en Amiga 2000 harddisk
  - Meget smart design, både indog udvendigt.
- Gennemført bus, så du kan kobie
- andet end bare harddisken på Muliehed for ekspa 2MR RAM udvidelse i interfacet.

6750 .-20 MB Supradrive 7850 .-

40 MBO Suggestive NO MBO Suprodrive

12060,-13995 -105 MBQ Supradrive

drive kit uden HD 3495.-2MB RAM modul til A500 Byr 3495 .-

Ovenstående SupraDrive's findes også i modeller til A1000 brugere, med gennemført bus og batteridrevet ur. Der er dog en merpris på 965,00

Har de mon fået hedeslag i Århus!?!

Amiga Action Replay Super freezer carrridge. Nu endelig til

Amiga'en. Trainer maker • Virus Check • Sprite
Editor • Assembler/disassembler • meget

Før 1195,- Nu kun 995,-Amiga Synchro Express II

Super kopi modulet • kopierer alle Amiga, Atarti, IBM og MAC disketter lynhurtigt. • lav backup kopier af dine kopibeskyttede disketter.

For 795 .- Nu kun 495 .-

CanDo

Ny version 1.02! Gratis opdatering Mi servicus I. D21 Gratis apdatering Mäbede du ligesom de fleste andre over fejlenetesten i COMputer. Få tilseselt en kopt af en rigtig og objektiv test af CanDo gratis og en demoversion for 75 kc. Demo versionen er fuld funktionsdygtig og mangler kun save funktionen.

CanDo er værktøjet, som inges Amiga ejer med respekt for sig selv kan undvære. Alle og enhver kan bruge dette værktøj til at lave databuser, interaktive præsentatioas use distance, interactive personnan-ner, interaktive manualer, interaktivt un-dervisning, vuerkunjs programmer, til at lave skrædersyede tekstbehandlingspro-grammer, til at animere, til at skrive dine cane professionile programmer og meger ander. CanDo har sit eget lette program meringsspring og en bunke værktøj, der skriver dine programmer for dig. Absol

Kun KR. 1395,-

Genlocks

Vi har naturligvis Danmarks største udvalg i genlock, lige fra den mindste model til super professionelle broadcasting genlock. Vi lagerfører Magni, Scanlock, Neriki og Commodore. Ring og hør nærmere

Pris eksempel: Scanlock

Professionelt broadcast genlock, med mulighed for både VHS & S-VHS. Fadere på frontpanelet.

Normalpris: 12.995.-Tilbud: 11.995,-

Halv pris på Commodore Computere og udstyr for studerende og undervisere!

på en anden uddannelse over folkeskole nivenu, eller underviser du, kan du nyde godt af et af de mest utrolige tilbud i den danske computerverdens historie. Amigi 2000, harddisk, PC-kort og ekstra RAM til halv pris

Over 300 tilfredse kunder valgte i 1989 at købe deres Amiga 2000 hos Euro-Trade, De valgse os på grund af:

- Know How
- Hajt service niveau (også efter købet) Landets største udvalg i special tilbe-
- Stort software udvalg til små priser

Commodore Amiga 2000 Den aller stærkeste computer til prisen. 40% farver, 4 digitale lydkanaler, 1 MByte RAM, 880 KByte 3.5"

drev. Med i prisen følger Commodore 1084 farve monitor, tastatur, mus, MicroSoft BASIC og operativ

Normalpris 20618.

Commodore 2058 RAM udvidelseskort Commodores oget 8 MByte RAM kort. Leveres med 2 MByte

> 8174. Commodore A2090 Harddisk sæt

Commodores A2090 harddisk sæt feveres i enten 20 eller 40 MByte størrelser A2090 - 20 MRsss

8405.80 4202,90 12193.90 Commodore PC kit

PC kit'ene hestir af en IBM PC kompatibel computer til indbygning i Amigu 2000. Der eksistere to modeller: A-2088, som er PC-XT kompatibel og A-2286, som er PC-XT kompatibel. A-2088 leveres 512 KByte RAM og et standard 5,25° PC diskdrev. A-2286 leveres med 1 MByte RAM og et standard PC-AT 1,2 MByte 5,25° drev. Studieprie 3599,-6649,-

Commodore's kvaVi har selvfølgeligt også et virkeligt godt tilbod for alle på Dammarka og Vesttysklands mest solgte PC linie, med fuld IBM
og MS-DOS komputibilitet. Ikke til 1/2 pris, men stadig-sek til fantani priser. litets PC'ere til Taiwan priser!

1402 munokrom paperwhite monitor
 1402 monokrom paperwhite monitor
 1404 monokrom amber EGA monitor
 1404 monokrom paperwhite VGA monitor
 VGA lavstrålings farvenominr

RDD SK KØBER's GUIDE

Af Jesper Steen Møller

top lige en halv: Før du går igang med denne oversigt, bør du først læse artikelen andetsteds i bladet, om hvad en harddisk egentlig er, og hvad de forskellige specielbetegnelser såsom RLL, MFM, SCSI osv.

A.L.F - Elaborate Bytes

A500, A2000 (plus A1000 på bestilling)

De berømte A.L.F. harddiske er tilbage - nu i en anden ombæring: ALF 2.0 software og Auto-Boot PROMmer. A.L.F. er en byg-selv løsning, der er baseret på ST412/ST506 standarden, og men snak med din forhandler om dit specifikke behov, så skal det nok ordne sig.

A.L.F. fås i tre forskellige grund-udgaver: Disk-boot, Re-Boot og AutoBoot (begge med KS 1.3). A.L.F er stadig processor-baseret, så der er ingen DMA vanskeligheder.

A500 versionerne leveres enten med eller uden kabinet, men altid uden strømforsyning. A2000-kortene er halv-længde for Disk- og Re-boot løsningerne, hellængde (m. plads til 3,5" drev) for AutoBoot versionen.

A.L.F. kan på bestilling også konfigureres til en Amiga 1000. Der vil blive tale om samme opbygning som A500-controllerne.

Der er også et A.L.F. SCSIkort klar fra tyske Elaborate Bytes. Hel-længde (hardcard hvis monteret med 3,5" drev - f.eks. Quantum), og der er nogle A500 SCSI A.L.F.'er på vei - de dukker dog ikke op før dette ef-

A.L.F er specielt interessant, fordi man kan tage en næsten helt defekt PC-harddisk og bruge den nemt og hurtigt.

C Ltd.

Kronos AutoBoot SCSI

Amerikanske "C Ltd." er en gammel kending inden for Ami-

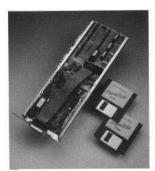
Leder du efter en harddisk til din Amiga, så check lige denne oversigt ud først. Vi gennemgår 10 harddiske, med beskrivelse af hvad de kan, hvor hurtigt og hvorfor.

ga SCSI- controllere - de havde deres første modeller klar til A1000 længe før konkurrenter-

A2000 Kronos-controlleren leveres også uden disk, men her i landet ses den oftest med Seagate eller Quantum ProDrive diske.

Som navnet antyder kan denne controller også AutoBoot under Kickstart V1.3, og det foregår direkte ind i en FFS partition. De resterende partitions kan AutoMountes. Som de fleste andre harddiske i testen, kan kortet slås fra efter reset: Et muse-tryk klarer den sag.

Også Kronos benytter pseudo-DMA, hvor controller og Amiga deler noget hukommelse, og det giver med f.eks. et Quantum ProDrive nogle lækre overførselshastigheder (op imod 800kB/sek.) og fil- hastigheden bliver derfor også høj, 700kB/sek, målt med Disk-Perf2. Er een harddisk ikke nok. er der både et 50 leders-fladkabel internt i maskinen, og et D25 stik bagpå, og på den måde få op til syv! Kortet lille nok til at en 3.5" harddisk kan skrues

på, og løsningen bliver på den måde et decideret hardcard.

C Ltd. kan også levere en tapestreamer og en laserprinter til controlleren, og de planlægger flere interessante SCSI-enheder til release i den nærmeste fremtid.

Jeg valgte personligt en Kronos og en Quantum 100MB, og det har jeg ikke fortrudt!

GVP - Great Valley Products:

Impact A500, til - A500!

Impact A5000 blev testet i Det Nye COMputer nr. 3 i år, så den vil vi ikke gå i detaljer med. Dog installationen betydeligt nemmere end den i artiklen beskrevne. Kassen, der sættes ved siden af en Amiga 500 kan indeholde op til 4 MB Fast RAM, og fås i størrelserne 40, 80 og 100 MB, alle med Quantum ProDrive (11 ms) drev. Der er tale om en SCSI- controller, og der er et Apple Macintosh kompatibelt D25 stik til tilslutning af flere SCSI enheder.

Denne lækre løsning Auto-Booter (under Kickstart 1.3) fra FastFileSystem partition, og AutoMounter andre partitions. Der benyttes pseudo DMAoverførsel, hvor controller og Amiga deler et 16 kB RAM-område, hvilket giver en indlæsningshastighed på ca. 450 kB i sekundet.

Impact A2000

Til storebror A2000 findes der to harddiskcontrollere: HC+2 og HC+8. Hardcardet HC+2 er en SCSI-controller med pamonteret 20 MB Seagate eller 40, 80 eller 100 MB Quantum Pro-

Drive (11 ms). Samtidig er der plads til 2 MB Fast RAM, og så kan man have sparet et (udvidelses) slot. Fiks og færdig.

HC+8 er endnu smartere. Her er der plads til 8 MB Fast RAM, direkte på kortet - men så må harddisken naturligvis finde et andet sted at sidde. Der er jo som regel også plads nok.

De to Impact A2000-modeller er også begge 8-bit SCSI controllere, og benytter samme pseudo-DMA teknik som Impact A500, men her er læsehastigheden helt oppe på omkring 600 kB pr. sekund! Også her er der AutoBoot direkte fra en FastFileSystem partition.

De resterende partitioner AutoMountes, og der er en D25 connector til ekstra SCSI devices. Hvad med f.eks, en SONY laserdisk, hvor du kan have 300 MB på hver side af din UDSKIF-TELIGE disk?!

Mere realistisk er nok GVPs udskiftelige 44 MB harddiske, der kan tilsluttes controlleren. og monteres i 5,25" slottet i A2000. De virker med ALLE SCSI- controllere, der supportrer removable media.

Eller hvis du er bange for at noget skal ødelægge din harddisk: Hvad med en 150 MB tapestreamer til backup, med medfølgende software? Red mavesåret - tag jævnlige backups! Tape-streameren, der også monteres i 5,25" pladsen, og KUN kan bruges med GVPs controllere, er beskrevet i COMputer nr 1 i år.

Vortex:

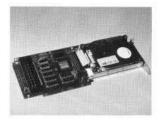
AutoBoot fra Kickstart 1.2!

Vortex til A500 og A1000 er en RLL harddisk løsning med kapaciteter på 30, 40 og 60 MB. Harddiskene har en middelsøgetid på 28 ms, og det, sammen med lynhurtig DMA overførsel giver effektive load-hastigheder på ca. 300 kB i sekundet. Meget flot til den pris.

Som noget enestående autobooter denne harddisk med kickstart 1.2! Det er en feature,

der ikke ses andre steder! Det er naturligvis direkte ind i en FFS partition, og evt. andre partitions bliver med elegance AutoMount'ed. Og så kan man holde sig til go'e gamle V1.2! Så nemt er det!

Inden længe kommer der nyheder fra Alcotini: Det er en A2000 super-slim-line controller/hardcard på 40 MB, der kun tager et udvidelses-slot i breden! Kortet fås også i størrelserne 80, 120, 180 MB, og så til en billig penge. Der vil den nye SCSI 2 (16-bit) standard benyttes, for at opnå en loadhastighed på 800 kB/sekund. Og så med plads til 2 eller 4 MB Fast RAM. Hold godt øje med Alcotinis annoncer!

Supra Corporation SupraDrive A500/A1000

Disse DMA harddiske/controllere består af en adapter (med gennemført bus til flere udvidelser) og en ledning, der gerne skulle sidde fast i harddisk-kassen. De er SCSI (8-bit) løsninger (Supra kalder det Byte-Sync), og sikrer overførsler på lidt under 500 kB/sek, A500 versionen har AutoBoot(direkte til FFS- partition) og Auto-Mount under 1.3, og A1000 modellen har ur/dato med batteri backup. Begge modeller har D25 pin konnekter til Macintosh SCSI-stik, så controllerne kan bruges med f. eks. Supra's egen RackMount harddiskserie. A500 controlleren er forberedt for et Supra 2MB Fast RAM modul.

SupraDrive fåes i størrelser fra 20 til 250MB.

SupraDrive A2000

Til den store kasse A2000 kan Supra levere et SCSI 2 hardcard, med WordSync (16-bit), ikke DMA overførsel. Også her stikker der et Macintosh-kompatibelt D25 SCSI stik ud på

bagsiden. Drekte ud til den optiske disk til en lille formue! Her ligger de affektive load tider på omkring 550 kB i sekundet, og det er da siet ikke værst! Controlleren AutoBooter og Auto-Mounter naturligvis også FFS partitions, og Golem SCSI 2 til A2000:

Den autobootende, automountende, og superhurtige A2000 Golem SCSI 2 (16-bit) controller er kommet. Og den er hurtig. Med et Quantum ProDrive smides der 660 kB ind i din Amiga hvert sekund, og det er nogenlunde alt hvad der kan siges om denne ene model. Med en Seagate ligger resultaterne betydeligt lavere, da de ikke håndterer 16- bit overførsel så godt.

Denne controller har en meget høj hastighed. Og så til en ok pris. Bedøm selv!

Commodore A590

Den lille 20 MB A590 harddisk er en beige Commodore't sag. med plads til 2 MB Fast RAM. I en test i COMputer nr. 5 i 1989 beskrives den som "super power", etc., men i 1990 må den nok bedømmes som den dårligste harddisk på markedet, rent ydelsesmæssigt. 80 ms blev der råd til... Og kun ca. 160-180 kB i sekundet. Men, der er helt klart også de lyse sider: AutoBoot (desværre ikke fra FastFileSystem partition), SCSI-connector, muligheden for de 2 MB Fast RAM, og så naturligis prisen...

A590 er, som storebror A2090, en ST506/SCSI controller, men har D25 konnekter.

A2090 og A2090A

Forskellen på A2090 og den nyere A2090A er AutoBoot under Kickstart 1.3 - ingen af de gammelkendte problemer er rettet. Disse problemer er bl., at man kan risikere læse/skrive-fejl, når man benytter en høj opløsning sammen med overscan = heftig DMA aktivitet. Det gav anledning til stor irritation, da en harddisk må alt - BORT-SET FRA AT FÅ LÆSE/SKRIVE FEJL!!! (Det ligger lige på grænsen til selvmordsgrund!). DMA-problemerne gav, da de blev lokaliseret anledning til udbredt (og delvis ubegrundet) DMA-hysteri, og resultatet blev at DMA blev et tabu i harddisk sammenhæng.

Et andet problem med A2090 (og A2090A) er den ringe hastighed. Nok er den ikke så langsom som A590, men load-hastighederne ligger på omkring 250 kB/sekund, og det er ikke noget at prale af! Som ovenfor beskrevet er A2090 en ST506 og SCSI-controller, og den leveres med et ST506 (MFM)-drev, til trods for at SCSI- delen er bedre! Men med A2090A (autoboot) blev det hele endnu værre: man kunne kun boote fra ST506-drev. Ingen SCSI-boot.

Alt dette fik nogle mennesker, uafhængigt af Commodore til at reagere, og der blev nu produceret "tilbehør" til, så det kom til at virke ordentligt:

Det startede med et Auto-Boot-interface til de gamle A2090 (født uden AutoBoot). Det rettede samtidig fejlene med DMA, speedede controlleren grundigt op (både ST506 og SCSI), tillod SCSI AutoBoot og boot fra FastFileSystem-partitions, gav mulighed for frakobling af controlleren via musen, automount; alt det, Commodore skulle have leveret fra start.

Nu kunne A2090A-ejerne smide deres originale CBM AutoBoot ROM- chips væk, og få gavn af ovenstående facilite-

Disse chips er noget Euro-Trade i Århus ved mere om!

Til Commodores A2090s forsvar skal det (dog) siges, at den var en af de første harddisk-controllere på markedet. Er du under uddannelse eller underviser du, kan du få en A2090A med 50% rabat.

PRISOVERSIGT

De viste løsninger er klar til installation, og så tætte på 40 MB som muligt. Den hurtigste løsning er valgt for hver enkelt controller. Quantum 40 meg er valgt ved SCSI løsninger.

	Starrelse MB og drev	Load tid kB/sek.	AS	AB (FFS)	Fast RAM MB	Pris kr.	Importer
A590	20 Epson 80ms	150	1.3	n	2	4895	Commodore Data
A2090A	40 MiniScribe	250	1.3	n		12.194	Commodore Data
ALF A500 RLL	49 S7157r1 28ms	400	13	1		8390	Starlite Software
ALF A2000 RLL	49 ST157r1 28ms	400	13	1		6895	Starlite Software
ALF A2000 SCSI	49 ST157n1 28ms	450-550	1.3	1		7795	Starlite Software
Krones A2000	40 Quantum 11ms	600	1.3	1		9900	Euro-trade
GVP Impact A500	40 Quantum 11ms	450	1.3	1	4	8065	Datacom
GVP Impact A2000	40 Quantum 11ms	600	1.3	1	2(8)	9895	Datacom
Vortex A500	40 28 ms	300	1.3	E		7597	Alcotini
Supra A500	40 Quantum 11ms	350	1.3	,	2	7850	Euro-Trade
Supra A2000	40 Quantum 11ms	550	1.3	i.		7695	Euro-Trade
Golem A2000	40 Quantum 11ms	660	1.3	E .	113	855	Euro-Trade

Telefonliste

Commodore Data, tlf.: 86 28 55 88 Starlite Software, tlf.: 86 82 18 55 Euro-Trade, tlf.: 86 16 61 11 Alcotini, tlf. 86 22 06 11 Datacom, tlf. 75 65 37 88

TILBUD TILBUD TILBUD TILBUD TILBUD

3.5" DISKETTER

Den velkendte kvalitet (DS/DD) med 5 års garanti. Med labels i 10 stk. papbox.

Normalpris 7,95

Ved køb af 100 stk. Gælder kun så længe lager haves. 6^{50}

TILBUD

Lyshøjen 10, 8520 Lystrup Tlf. 86 22 06 11 Telefontid: 9-17.00. Pris incl. 22% moms

ALCOTINI SØGER MEDARBEJDER

Vi søger endnu en fuldtidssælger, til salg, service og support på Amiga computere og tilbehør. Du skal have følgende kvalifikationer.

- Du er sælgertype, og er/har før været sælger indenfor EDB-branchen eller beslægtiget, f.eks. solgt radio/TV.
- Du har erfaring i kundebetjening fra butik/demo lokaler.
- Du har Amiga privat og en god indsigt i brug og funktion af den - meget gerne programmering.
- Du følger med i Amigamarkedet og interesserer dig for alt nyt (hard- og software) til den.
- Du har arbeidet med PC og kender DOS m.m.
- Du kan arbejde selvstændigt, tage egne initiativer og er en ivrig og dygtig sælger.

Besidder du disse evner, kan vi tilbyde en spændende stilling med afvekslende arbejde. Du skal indgå i vort team, som består af 9 friske unge mennesker, men får samtidig lov til at arbejde selvstændigt. Du skal sælge fra showroom/butik i Århus og via telefon.

Tiltrædelse snarest muligt. Løn efter aftale.

Vil du vide mere om jobbet, kan du ringe på telefon 86 22 06 11 og tale med Poul Hauge eller Lars Bjerg. Mener du jobbet er noget for dig, så send en ansøgning som fortæller om dit tidligere arbejde(r), og hvorfor du kunne tænke dig netop dette job.

Mærk kuverten "Sælger".

Ansøgningen skal være os i hænde hurtigst muligt, og senest den 14/7-90.

Lyshøjen 10, 8520 Lystrup Tlf. 86 22 06 11

Sommernummer!

Dette nummer er COMputers sommernummer, og vi holder en lille måneds pause, så der vil ikke komme noget COMputer i juli måned. Til gengæld kommer vi stærkt tilbage i august, hvor vi igen har spækket bladet med masser af spændende læsestof:

Computer Arena

På Malta samles en gang om året hele softwareindustrien konkurrenterne ansigt til ansigt - for at diskutere branchens problemer. F.eks. om det voksende pirat-problem, priskrig, og nye konkurrerende produkter. COMputer sendte en mand med derned -se rapporten i: NÆSTE NUMMER!

Alt om Genlocks!

Hvad kan man bruge en genlock til? og vigtigst - hvilken genlock skal du købe? Markedet er uoverskueligt, men hvis du vil undgå "røde ører", så læs denne artikel, hvor vi også opstiller en række grundlæggende krav, du skal stille som køber.

Plus meget, meget mere!

Softwarefirmaerne samledes på Malta, for at diskutere fælles problemer osv.

HUSK! COMputer nr. 9 udkommer udkom 30. august den 30. august

KØBES:

C64 disk station. Max kr. 700, Den skal være iorden.

C64: Iron Lord, KUN originalt m. instruktion! Bards Tale (også kun originalt!). Spørg efter Kim 42 357175

C64 bánd: Double dragon II, Op. Thunderbolt, Batman the movie, Indy 3, Tom og Jerry 2, Skal være originale. 97, 362233

Rainbow Islands og Wonderboy in Monsterland og Uss John Young.

C64 band: New Zealand story, North and South, Rainbow Islands, 50 kr. pr. stk. Henv, Nicholas, 42 955230

C64 band: Kick Off (ikke Kick Off Anco), Prisen kan vi tale om. \$3,8711.21

Nintendo spil. 54 471246

Amiga: Dungeon Masters Assistant vol. 1. Spørg efter Jesper.

. C64 disk: Demo designer 1, 2 eller 3, Ghostbusters 2. California challenge (scenery disk t. Test drive 2). Stunt Car racer. Ring eller skriv til: Kent Andersen, Qeoga 11-205 3911 Sisimut, Granland. Ring efter kl 21 (dansk tid). 09 299 15999

SÆLGES:

C128 m. Comal 80-1800 kr, C1541 II disk station-1500 kr, Cmps 803 (grafik) - 1200 kr, Heny, Erik. 97 121590

C64 med båndstation, disk station og Final Cartridge 3. 13 bånd, 30 disketter og 2 joysticks. Kun 1 år gammett. Samlet pris: 2500 kr.

5 381446

Amiga Public Domain. Hele Fred Fish serien til og med 335. Sælges for 15 kr. pr stk. inkl, kvalitetsdiskette. Også stykvis. 86 246445

Zak McKracken: tips til spillet (på engelsk) sælges for 25 kr. 86 222581

Billigspil: Frank Brunos Boxing, Rigels revenge, Aliens, The eldolon + mange andre - 20 kr./stk. Origi-alspil bl.a. Readblasters, Laser Squad, Times of Lone - 100 kr./stk.

Amiga: Alcotine soundsampler - 400 kr. Photon Pant - 500 kr. Photon Cel Animator - 1200 kr. Photon Paint Help (1Mb) - 150 kr. Photon Paint surface disks - 100 kr. Kun i weekenden.

C64: Das super grafik buch - 150 kr. Kun i weekenden. 75 657044

C64 båndspil: Front Line - 30 kr. Street cred boxing, Fighting warrior og Brnx Trials - 35 kr/stk. How to be a complete bastard - 45 kr. Gauntiet II - 45 kr. Football manager II - 125 kr. Pegasus - 160 kr. Henv. Rene hansen. 33 920804

C84 v. II, 1541 disk station med speeddos 8-bit paralied diskuturb, Sarryo CD3195C farremonitor, 200 disketter i boxe med div. spil og programmer, Programmers ref. giuide + div. kabler og manualer. Sælgas samliet for 3500 kr. Henv. efter 18 til Mads. 46 755418

Amiga500, monitor 1084, 512 Kram, Ekstradrev, star LC10C farveptrt, 33MB harddisk i alt kr. 13.600. Ved samlet kab følger originalprogrammerne Professonal Draw, Digipaint 3 og Comic Setter gratis med.

C64 båndspil: Super Bowl - 100 kr. Hell Gate - 70 kr. Gunstar - 50 kr. Evt. bytte med Cabal eller Kick off, Spørg efter Kasper. 86 244867

C128 prg. til 80 tegns skærm. Dansk universal detabase med fleksible kartoteker - 50 kr. TotalØkonom m. budget, renteberegning, bliskonom mm. - 50 w. Programmerne er brugervenlige og har dansk tegnsæt.

PC XT kort med 20Mb PC-harddisk, som både virker til Amiga og PC-siden. Original software og manualer. ncl. installation. 4750 kr. (nypris: 14,457 kr.), Ring efter 16.

C64 disk: Oprør på Nyx - 70 kr. Katastrofe på Titan-S kr. Sampak - 100 kr. Spændende adventures på BNSK til C64/128. Kun disk!

Vil du købe, sælge, bytte, eller udveksle informationer i "Opslagstavlen", så er det her det sner!

C64 med 1 joystick, båndoptager, 13 org. spil og Azimuthhead align. tape. Ca. 2 år gammel. Ny model. 1000 kr. Kontakt Peer på tif: 52 565434.

C64/128 kartotek på disk med mange muligheder. Udskrifter, sortering mv. Samt danske tegn og vejledning. Inci. porto og garanti - 70 kr. Videokartotek - 40 kr. Henv. Niels. 62 281992

C64 med disk station 1541 II, ca 100 disketter i boxa, 5 joystick, Final cartridge 3, copy 2000. Det meste er næsten nyt og velholdt. Spil på bånd. 5000 kr. Henv. Jan. 42 387940

C64 båndspil: Terrys big adv., Rick dangerous, Green beret, Giana sisters, 1942, Ace, Ghost + goblins, Bubble bobble, Microprose Soccer, 20 kr. Henv. Jonas. 75 775447

Commodore 128 med indbygget 1571 disk station, 1901 farrementor med 40/80 tegra omskrifer, Saikoba sprinter SP 1000VC med pagir. Epyr fastload, joystick med autofre, 200 disketter med forskellige programmer, diskboar, ensedisk, diskdobler, stavhætte, dansk manual, bøger mm. Fin stand. 6000 km.

Commodore 63 m. resetknap, 1541 li diskdrev, båndstation, jöystick, diskdobler, fastlösd cartridge, original spil, disketter m. box, bånd, samt div, beger og blade. At virker 100%, er original embalsge, alle manusler incl. Sælges samlet, Priside: 2500 kr. Ring og giv et budl.

Amige: Manhunter New York, 200 kr. Spørg efter Ulrik.

C64 ny mod., disk station 1541 ll, båndst., joystick. ca. 70 disks i box, 21 bånd, ny strømfors., alle kabler, 100% Ok. 2900 kr. 86 106837

C64 med 1541 li diskstation, 55 disketter og datasette, 1 jøystick og et turbomodul, MEGET velholdt. 2300 kr. 42 734471 C64 band: Rick Dangerous, Operation Wolf, Untouchables, Ghouls and ghosts. 100 kr. 86 394852

C64 bånd og disk:Øoriginale spil. Ring og hør nærmere. Prisen taler vi om! 86 272517

C64 band: Special agent, Action biker, Cage match, Speed king, Back to reality og Strike force cobra sælges for 20 kr./stk. Henv. Claus. 86 436067.

C64 ny model med 1541 li disk station, ca 80 disks, rensedisk, diskbox, datasette, ca 20 bånd, azimuth head align, tape, final carridge 3, 2 joysticks, alle manualer, 3500 kr. Henv. Michael. 74 552552.

Atari ST:@Originale spil. Ring og hør nærmere. Prisen taler vi om!

Amiga-spil: Pink Panther - 150 kr. Vampires empire og Clever and smart - 100 kr. Western games - 50 kr. Alle spil er org, med manual. Spørg efter Lars. 86 892524

Ny printer, Centronics 220 dot matrix printer, med parallel og seriel interface, uden printerkabel, aldrig brugt. Sælges for 3995 kr (nypris: 5995 kr.) incl. empallage. Sørg efter Martin Andersen. 53 820674

Tool box kapsel til C84, diskturbo, filecopy, multibackup, nibbler, 202 copy, dir manipulation mm. 150 kr. (nypris: 295 kr.). 42 999090

Amiga: originale spil. Ring og hør nærmere. Prisen taler vi om! 86 272517

Sega Master System med 7 spil og 2 joypads. I god stand. Sælges for 1625 kr. (nypris: 3235 kr.). 42 892590

C128 + 11 bånd m, spil + 3 instruktionsbøger + stik til tv + turbernodul + båndoptager + joystick + næfte med snydepokes. 100% OK. 2000 kr. Henv. ef ter kl. 150. A500 ramudvidelse, 512 KB m. afbryder, indbygget, 7 mdr. garanti. Efterkrav betaling, 725 kr. Henvefter kl. 36. 86 485346

Comal 80 + en masse hjælpeprogrammer + 3 spil til Comal-80 (C64), 500 kr. Træffes bedst ml. 18-20.

BYTTES:

A500 spil, Haves: Fighter Bomber, Stunt car racer. Retaliator mm, Ønskes: andre kvalitetsspil. Skriv til: Jesper Sørensen, Klarinetvej 33, 8700 Horsens.

C64 byttepartner til demoer og musik søges. Træf fes bedst mellem 18-20. 97 101897

C64 band: World Games og Street Fighter byttes til North and South. 42 392630

Byttepartner søges til C64. Spørg efter Mads. 97 821623

PC spil: Space quest III og Kings quest IV byttes til andre PC spil. Så hvis du er træt af nogle af dine PC spil, så ring og spørg efter Daniel. 42 572221

C64 bånd: Jeg er villig til at bytte Denaris (Katakis) for North and South, Eller hvis nogen gerne vil sælge det så ring venligst. Prisen kan diskuteres. 98 429378

Final cartridge III m. dansk manual + 1 spil Super Oswald, The Deep eller Slaine (værdi ca. 200 kr.) byttes med Action Replay MK 6. Sparg efter Claus. 42 371490

Cbm 8032, 8096 og 8296 programmer byttes. 97 118047

-C64 spil på disk. Ring til Per. 53 711976

OPSLAGSTAVLEN:

Sidder du fast i et spil?ØNO PROBLEM! Jøg har losspace Quest 1.3. Kings Quest 1.3. Gold Rush, Space Ace, Batman, Maniac Mension, Zok McKracken, Indiana Jones 3, Feture Wars. It Came from the Desert +Ømange, mange fiere! Kun 20 kr. pratk. Gratis liste! 86 272517

Maniac Mansion og Quest of Kron: Jeg efterlyser hjælp: Spørg efter Lars. 53 792524

Jeg har løst Leisure Suit Larry II, og stiller min viden til rådighed. Spørg efter jesper. 97 924513

Zak Mckracken, Hjælp, hvem har løsningen? Jeg er snart gråhåret af at forsøge, så hjælp hjælp hjælp hjælpi Ring til Kennethi 42 902368

Great Giana Sisters (C64): Hvilke runder kan man snyde i spillet, og hvordan? Skriv svar til Lars Andersen, Rarbækvej 15, 6000 Kolding.

Computerklubben "Disk Kæden". Vi arbejder seriøst med programmering, kurser mm. på C64, Amriga og C128. Du för tilleendt 20-100 diskettert lift fikoplering om året, med seriuse programmer. spli mm., hvorefter du sender dem videre. Send frankeret evarkuvert til: Disk-kæden, Kanalvej 7, 4571 Grevinge.

Maniac mansion: Hvad er koden til jerndøren på anden sal? Spørg efter Robert efter 15. 42.399675

Hjælp mig! Jeg kan ikke skrive æ, ø og å på mit VizaWrite! 42 276374

Hej, Jeg har et problem. Jeg ved ikke, hvordan man bruger The Final Cartridge. Hvis nogen ved det, så spørg efter Rooni. 86 32546.

C64 PD Club er en klub for alle C64 brugere. En gang i kvartalet kommer der en diskette og et klubblad. Det koster 10 kr i kvartalet. Disketten indeholder. KUN public domain programmer. Spørg efter

Holf. 42 335955

STOP TYVEN!

Hvis du sælget kopier af andres programmer, stjæler du fra programmøren. Salg af piratkopier er både amoraisk, ulovligt og strafbart. Annoncer, der af fredaktionen skønnes at dække over sådanne kopier, vil naturligvis IKKE blive optaget i denne spalte!

Disk-Service

Velkommen til "COMputer"'s Disk-Service-stedet hvor du kan undslippe de lange indtastninger, samt bestille een eller flere af vore mange Public Domain disketter fra PD-Special

Prisen er 55 kroner pr. disk, men hvis du er abonnent på bladet, er prisen 45 kr. pr. disk.

Vær opmærksom på, at både Mega-disken og alle vore PD-disktter kun er til Amiga. Jeg vil gerne bestille

(kryds af)

Mega-disken:	_
Vores første disk med program-guf fra forskellige numre af	'COMputer"'s seriøse

Bootblocken på Amiga 6/88, Sådan laver du et verdenshit 11/89, Lav din egen demo 9/89, Sådan laver du vektorgrafik del 1+2 11-12/89, Sådan laver du trackload 9/89, Byg selv billeddigitizer 12/89, Amiga Power Works 5-7/8-10/89

Programmerne som ligger på Mega-disken er af meget teknisk art, og du skal derfor være opmærksom på, at for at lå det fulde udbytte af programmerne på mega-disken, så bør du have de pågældende blade, der bliver refereret til i parantes. Ydermere skal du også have tilgang til en Seka-assembler og/eller AmigaBASIC, og vide hvordan disse virker.

PD-disk#1

(ROT, RTCUBES, MandelVRoom, Fpic)

PD-disk #2

(Flamkey, Cled, Showprint, Funckey, Asteroids, Ristinolla, HBHill.anim, Gauge)

PD-disk #3

(Comm. Qbase, BBSLIST, TagBBS, Amigazer,

Packlt)

PD-disk#4

(HAMmmm, DX-Synth, Nart, DEMOlition,

LED, Melt, DK, Pani, GOMF1.0, flip, Wiredemo, Psound, lyd)

PD-disk#5

(Bird,anim, boingflight,anim, Boing3D,anim, AboutSound, Birds,anim,

Birds.audio, bird.anim

PD-disk #6

(Silicon, Amoeba, Chess, QuickFlix)

PD-disk #7

(Label, Splines, Juggler, AnimPlayer, SHM)

PD-disk #8

(Microspell, Amigamonitor, WBcolors, IconsBlitz, Diodedead, Wavescroll, Music, Wavefont Sunmouse, Wc. TimeRAM, HELP)

PD-disk #9

(DrunkenMouse, gravityWars, Egyptian-Run, DiskList, ColorMap, DelRAM, Calender, Big, Guru, Lace, HodgePodge, Mouseoff, MouseOn, Tinyclock, Worms)

PD-disk #10

(BackGammon, Eoms, Amoeba, Wheel, WBlander, EgyptianRun, Cycles,

Gravitywars, Asteroids) (OBS! Dobbeltdisk, pris 99 kr.)

PD-disk #11

(Cowboys, Dial, readBB, WriteBB, PrTXT, NewZap, OMGPX, cmd, no-fastmem, Fsw)

PD-disk #12

(Vcheck, Bankn, BlackBook, wKeys,

Heliosmouse, Lens) PD-disk #13

RSLClock, SiliCON, iff2Pcs, Othello,

Bouncer, Plot)

(Breakout, Vc, Rainbow, Missile, 3D-Arm, Sounds, DietAid, Hyperbase, Speechtoy)

PD-disk #14a (2/90)

(Hand-Shake, Auxhandler, Units, Setfont, PopCli, Disksolve, Expose, MED)

PD-disk #15 (3/90) (Machil, Toomuch3D, Slotscar, Towers, 15)

PD-Disk #16 (4/90)

(Virus X400, JPDirUtil, Label-Print, Plasma, Amigo, Forever, BootIntro)

PD-Disk #17 (6/90) (GPrint, PowerPacker, Mandel-Mountains, TitleGen, Dugger, Orbit3D, SceneGenDemo)

PD-Disk #18 (7/90)

+ Administrationsgebyr kr. 10.-PRISIALT

Adresse Postnr. By_

Jeg har indbetalt beløbet på:

Girokonto nr. 9 71 16 00

Vedlagt i check Dankort: reg. nr.__ ___ Kort nr. ___

19 Udstedt den ___

Underskrift His duler abonnent og beføler med check, så skriv sit abonnementant uden på kuverten. Ved gronndbataling skriv dit abonnementant, under bemærkninger. Her kan du også anføre kvilke disketter du bestillet. Betaker du med Dankhat, kald ov blot utforde og indgenende einen kulpon utfylirt stand, Leveningsid 2,4 dagsg fra betaker.

1264 den 72, indsend d ensgade 7 뭥 Kon 0

SKANDINAVIENS STØRSTE ADVENTURE-KLUB!

... vil gerne have lov til at presentere sig selv.
Adventure-Klubben er en klub, der har eksisteret siden 1987,
for alle, der sidder og bander og svovler og div. adventures,
Infocom som Sierra. Hvis du er en adventurefreek, skal du få
at se, at du ikke er den eneste. Adventure-Klubben har en
daglig telefonnlelpline, der er gratis for alle dens medlemmer. Hver anden måned udgiver vi et fyldigt blad, AdventurePosten, der på min. 48 sider er spekket med tips, konkurrencer, anmeldelser og ALT, bvad der ellers hører sig til. Vi
kører oggå tit med nogle aldeles favorable tilbud til medlemmerne, som der er eksempler på nedenfor. Vi er ikke noget
profitforetagende, men blot nogle dedkerede adventurefreaks,
der har det sjovt sammen og ikke skammer sig over, at vi
spiller anderledes spil end vennerne. Ring til os og ver medi

SOFTWARETITEL	C-64/128	AMIGA	PC 5.25*	PC 3.50"	
ARTHUR: QUEST OF	-	339,00	339,00	007.00	
CHRONO QUEST II	1 000	299,00	389,00	389.00	
DEMONS TOMB	2	309,00	309,00	-	
ELVIRA (MSS OF DARK)	-	369,00	389,00		
INDIANA JONES ADV.	100	289,00	349.00	349.00	
KEEF THE THIEF	3.77	299,00		AND THEFT	
KING'S QUEST IV	-	369,00	379,00	379.00	
KLAX	-	369,00	379.00	309,00	
KULT		159,00	139,00	159,00	
LEISURE LARRY III	-	369,00	469.00	379,00	
POLICE QUEST II	10.7	309,00	379,00	379.00	
POOL OF RADIANCE	329,00	-	349,00	349,00	
SPACE QUEST III		409,00	429,00	369,00	
ULTIMA VI		meet Total	409,00	409,00	
ZORK TRILOGY	229,00	569,00	0.0	A CONTRACTOR	

Der er yderl. 10% rabat til Adventure-Klubbens medlemmerill Vi tager kr. 30.00 i forsendelse uanset antal bestillinger. Vi tager forbehold for trykfejl, prisendringer, naturkata-strofer, føngselsophold. tømmermænd m.v. og alle tilbudene gælder kun så lenge lager baves. Ring og hør efter andre tiller. Leveringstid ca. 4 uger efter modt. af check/giro.

Ring på telefon: 53 88 47 17 hverdage mellem 14:00-16:00. Eller skriv til:

Adventure-Klubben c/o Claus Nygaard Vestergade 25A 4930 Maribo

C 64 TILBEHØR

LYKKEHJULET DISKETTE . . . . kr. 98,00 Et spil for hele familien på dansk og med bonusrunde! 300 forskellige tekster.

LYKKEHJULET DISK. 2 . .

Lav din egen Lykkehjulsdatadisk, med op til 600 ordgåder af gangen!

DATAWORK SYSTEM PRQ. kr. 150,00
Opret kartoteker/databaser efter eget enske.
Søgning/sortering på alle poster, udskrift på ark/labels. Program er selvforklarende.

ACTION REPLAY MK VI ..... kr. 798,00

modul til både tape og disk: BOOSTER er en riglig hurtig diskloader, som loader 202 blokke på under 10 sek:!!! uden ombygning af di-skettestationen. HYPRALOAD viser directoryen ved skettestationen. HYPRALOAD viser directoryën ved shiftirun og loader op til 10 X hurtigere FILE COPY er et alsidigt kopt prg. som bl. a. giver mullighed for brug af to diskettestationer. Man har mulighed for at kopt-ere filerne i den rækketig nan selv væliger, ændre bloklængde, ignorere diskfeji m.v. MULTIBACKUP. er at diskkopi prg. som kopierer enkelte eller alle fi-ler. Her er også mulighed for hurtig sletning af filer (enkelt eller flere efter hinanden). Hurtigt kørende prg. med block og buffertæller. Indbygget lynformat-tering (10 sek.) og mulighed for at give direkte di-skordre. NIBBLER kopierer hele disksider. Man be-høver likke at formattere måldisketlen - den får never ikke at formattere madiciasketen – den far nejagtig samme udseende som originaldisketten. (også header/id). 202 COPY kopierer fra furbotape (ABC Flash eller lign.) og direkte till diskette. Også fra diskette till turbotape er det muligt. Man kakopiere enkeltfiller eller hele diskettesider till turbotape med automatisk start/stop af datasette og diskettestation. automatisk startistop af datasette og diskrettestation. DIR MANIPULTION laver directoryens som du sn-sker. Man kan flytte flier, stette flier og lave mellem-rumsstreger. ABC TURBO v 2.3 er den kendte med farvestriber. Loader 10x hurtigere fra tape. AZI-MUTH JUSTERING kan stille alle datasetter til de vilket som helst bånd. Man kan simpetihen se hvor-ledes programmerne ligger på båndet og rette tone-hvendet desente.

hovedet derefter! BACK TO BASIC, RESETTAST. SENDES OVERALT, også Norge/Sverige PORTO KR. 27,00

> **LEG & HOBBY JERNBANEGADE 42** 9460 BROVST TLF. 98 23 10 98 GIRO 2 43 82 83

ABSALON DATA

Amiga-udstyr:
512 K-ram udvidelse m. ur og albryder
512 K-ram udvidelse m. ur og albryder
512 K-ram udvidelse w. ur- m. albryder
605,00
18 MB ramudv. m. ur og albr.-1.8 M
278500
18 MB ramudv. m. ur og albr.-1.8 M
278500
525 Golem Diskdev, 40/80/bus/albryder 150,00
525 Golem Diskdev, 40/80/bus/albr, 131,00
525 Winner/ea. Diskde av 40/80/bus/albr, 131,00
05,255 Winner/ea. Diskde av 40/80/bus/albr, 131,00 5.25' Winnerfea. Diskdew 40/80/buszlaftr. 1310.00
Acubbyle V Eprombænder
REX Megacarte (1.1 MB program/EPROM) 675,00
REX Megacarte (1.1 MB program/EPROM) 675,00
Klockastromskider (ROM-ROM), 2 ays. 155,00
Turbe Mus sil Amaga
Sacstelektor (PFO-DF1(2)
DF0-1-2-1 30,00
DF0-1-2-1 30,00
DF0-1-2-3, mek 180,00
RSw/dg sil A-500 i Mar i plastik.

Mulsplayerkabel, A-500/A-500 Amiga Action Replay 130.00 Syncro Express

Commodore 64/128 udstyr:

Eprombrænder - REX Goliath Printerkabel Userport-Centronics

Printere og tilbehør:

Star LC 24-10, 24 nM Star LC 10, 9 nM NEC P 2 plus

Disketter: pr. 100 stk 3,10 9,00 6,60 279,00 810,00 5.25" DSDD NN 5.25" DSDD HD, 1,2 MB 3.5" DSDD NN 3.5" HD NN, 2MB Kao 594,00 22.00 1980.00 3.5° DSDD NN Kao, larvede 675.00 Maxell CF 2 Diskettebox med lås:

3695.00

1995.00

5000.00

385.00

til 80 stk. 3.5° eller 100 stk. 5.25° til 120 stk. 5.25° 90.00 Joystick og diverse: Turbo 2 Super Quick Gun, autolire Competition Pro 5000, Joyatick Prof Competition 9000, Joyatick The Arcade Joyatick Musemätte, normal 70,00 Super X-Copy II med Hardware 105.00 125.00 180,00 195,00 80,00

Forbehold for prisændringer

Forhandlere seges, Importer af varer fra GOLEM - REXVESALIA- 3-State Alle priser incl. MOMS

ABSALON DATA

Tif: 31 67 11 93FAX: 31 67 11 97 Ma. - Fr.: 12 - 18, Lø, lukket

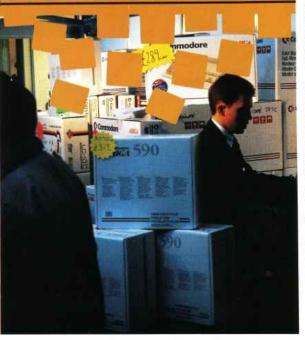
haft computer salgsudstilling. "16 bit computer fair" hed den helt overgearede udstilling som var det rene computer-supermarked, hvor man kunne købe i tonsvis af hard- og software til rene discountpriser.

øbenhavn er et lille provinshul sammenlignet med London. Hvad er Københavns een million indbyggere mod Londons 11 millioner? Det er svært at forestille sig mere end to gange Danmarks befolkning samlet i en storby, men sådan forholder det sig. London bærer også stærkt præg af det. Smog, biler, mylder, puffen og skubben: det er betingelserne for at bo i en af verdens største byer. Selvfølgelig er der også store fordele ved at have så stor en befolkning samlet på et overskueligt areal - ikke mindst for firmaer som lever af at sælge computere.

Stort salgsmarked

Udstillingen "16 bit computer fair" havde de to mest solgte hjemmecomputere som de pri-

COMPUTER MARKED

Computere og tilbehør var stablet oven på hinanden, og det hele lignede nærmere et lagerrum!

mært repræsenterede. Nemlig Atari og Amiga. Selvfølgelig med Amigaen stærkest repræsenteret. Alt - uden undtagelsevar til salg. Selv demomodellerne kunne købes med god rabat.

Når man Danmark går ind i selv de større computerbutikker skal man være heldig hvis
de lagerfører den Amiga 500
man har set sig varm på. På udstillingen stod varerne simpelthen stablet fra gulv til loft. Printere, Amigaer, spil, RAM-udvidelser osv. i kassevis. Det kribler altså i hele kroppen når man
ser alt det lækre teknologi pakket i flotte papkasser lige til at
flå op.

Desværre var det så som så med service og venlighed. "Køb eller skrid - vi er her for at tjene penge" var melodien der blev sunget. Okay! når man sælger sine varer med så små fortjenester som udstillerne vitterlig gør, så kan man ikke tillade sig en så stor luksus som service. Der SKAL sælges mange enheder til lave priser med lav fortjeneste.

Spil til discountpris

London tegnede en tendens som man formodentlig vil komme til at se endnu mere til - også i Danmark. Gode gennemtestede spil til priser svarende til 46 kr (4 engelske pund) - inclusive lækker indpakning, diskette og manual. Prisen er dermed så lav at det ikke er umagen værd at risikere ens gode rygte ved at købe piratkopier.

Tendensen vil formodentlig

fortsætte i de kommende år. Softwarefirmaerne kan selv vælge om de vil afsætte 10 gange så mange spil til en lav avance eller sælge meget få spil til høje priser og lade resten cirkulere som piratkopier? Personligt mener jeg at der kun er en måde at få kontrol med crackermarkedet og det er ved at gøre det urentabelt at nedsætte sig som "copyist".

Vi kan altså vente faldende priser i fremtiden på spilmarkedet tør jeg godt spå. Man sælger jo heller ikke LP'er til 4 -500,-kr stykket og det på trods af at produktionsprisen for en plade langt overstiger prisen for

spilfremstilling.

Få nyheder

"16 bit computer fair" havde ikke mange nyheder at byde på. Den mest bemærkelsesværdige var uden tvivl en real-time video grabber til kun 99,95 af de engelske pund (ca. 1150 danske). VIDI-AMIGA hedder produktet, som består af en lille boks som sættes på parallelporten, software og videokabel. VIDI er i stand til at grabbe på en halvtredsindstyvendedel af et sekund fra en videobåndoptager i fart - ret suverænt!

Det digitaliserede billede er dog kun i 16 gråtoner. I softwaren er indlagt en del options. Bl.a. kan man bede softwaren lagre 20 frames fra en videobåndoptager med 1/30.tedels sekund mellemrum. Dernæst har man mulighed for at se 16 frames på skærmen samtidigt - skærmen deles simpelthen op i 16 mindre billeder. Eller man kan producere animationer af optagelserne - op til 25 frames pr. sekund kan man vise. Det hele kan naturligvis lagres som IFF billeder, så man kan hente dem ind i Deluxe Paint og manipulere dem.

Ofrer man yderligere omkring 230 kr kan man få VidiCrome HAM colour, inklusive farvefiltre -med den er det muligt at digitalisere i 4096 farver.

Naturligvis har det sine omkostninger at digitalisere billeder på en halvtredssindstyvendedel af et sekund og kvaliteten af billederne er da heller ikke i superkvalitet - sammenlignet med digitaliseringer i Digiview. Men produktet er uden tvivl den billigste realtime framegrabber på markedet. VIDI forhandles af ROMBO productions - Skotland.

Danske Euro-Trade i Aarhus kommer dog også snart med et lignende produkt, men ring selv til dem og hør nærmere, tlf: 86 16 61 11

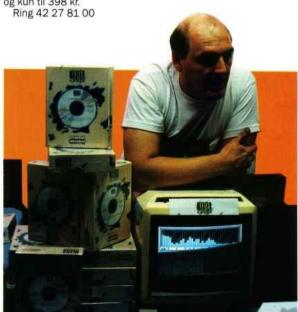

Sådan ser VIDI-AMIGA ud i "in-action" - en ganske habil realtime frame grabber.

Et andet typisk lavprisprodukt kom fra "Microdeal". Der var tale om en soundsampler til ca. 460 kr. Inklusive samplingssoftware som oven i købet kunne sequence de samplede lyde. De sequencede "melodier" kan så med et medfølgende sound demo afspilles sammen med et IFF slideshow. Man kan altså forholdsvis nemt producere demoer som man kan vise til venner og forretningsforbindelser. Prisen taget i betragtning var kvaliteten i top.

Her er Danmark dog også godt med: BMP i Gørløse har nemlig også en soundsampler.

og kun til 398 kr.

Nicheprodukter

På udenlandske messer finder man altid en masse udbydere af små nicheprodukter. Hvad f.eks. med et tætsiddende gennemsigtigt cover til Amigaen, som til og med er vand-, støv- og kaffetæt. For det ikke skal være løgn var det produceret i blød plast, så man stadig kunne taste, selvom det sad på!

86,- kr hvis interessen er vakt. Det er da rart at kunne spilde kaffe udover hele keyboardet uden at Amigaen brænder sammen i et stort lysglimt?!

Et andet produkt på udstillingen var sletbare labels til dine disketter. Hvem kender ikke problemet?. Diskettens indhold er ikke der ikke længere brug for - altså slettes disketten. Men labelen skal nu af eller overstreges og en ny tekst skal anbringes. Forsøger man at rive labelen af, kan man ligeså godt opgive på forhånd. Det ender som regel i 249 papirsstumper og klister på diskette og fingre. og så sidder der endda stadig labelstumper på disketten. Problemet skulle være løst med Pollylabels, her sletter man ganske enkelt de gamle notater på labelen med en slettetusch og skriver sine nye notater på disketten.

Jo der var sandelig liv og gla-de samt dage i London.

Bye bye, London

På vei hjem i flyet kunne jeg samle mine tanker. En by som London gør et stort indtryk på en lille provinsiel københavner som undertegnede. På en og samme tid frastøder og tiltrækker byen een, og ærlig talt så er der mange ting jeg misunder Londons beboere, ikke mindst det store udbudsmarked af computere til discountpriser...

Boot Controller 1.8 NGI (ILBH to C Converter) Showlen (Use Mouse!) TaskX 2.8 SetKey 1.8 Deluxe IFF Convert 8.9 Bitplane Finder 1.4

Så er det PD-tid igen. Vi har endnu engang fundet en stak gode og nyttige programmer til glæde for alle jer derude foran skærmen.

Af Bo Jørgensen

or førstegangs brugere af disse PD-disketter kan der være visse begyndervanskeligheder, specielt for dem med et drev. Mange PD-disketter kan ikke bootes, de kræver en Workbenchdisk. Fordelen er, at der så kan proppes 200 -300 kilo ekstra bytes ned på disse disketter. Og det er jo det som det hele drejer sig om. At få så meget for pengene som mulgt.

COMputers PD-Special's disketter er opbygget så de kan startes (bootes) direkte, og langt de fleste af programmerne kører uden problemer. Enkelte programmer kræver dog både ekstra hukommelse (1 Mb), udpakning, specielle systemfiler og andet. Men dette vil iøvrigt fremgå af den tilhørende tekst i bladet.

PD Special vol. 18 indhold: ChinaChallenge (spil) MoonBase (spil) DClock (ur)

Snowfall (grafik) Selector (utility) Disktalk (utility)

ChinaChallenge (af Dirk Hoffmann)

Kender du Changhai eller Mahjong? ChinaChallenge er et spil der ligger meget tæt op ad disse. Ideen er at finde par af ens billeder eller kinesiske symboler udaf 120 mulige. Der ligger dog forskellige begrænsninger i valget af brikker. Det er nemlig kun de brikker uden naboer, der kan vælges.

Efter opstarten af spillet bliver skærmen sort et kort øjeblik, derefter kommer spil nr. eet frem. Med musen vælges nu et kort. Kortet aftegnes til venstre på skærmen. Derefter vælges partnerkortet og hvis det er det rigtige vil det vise sig i højre side af skærmen. På denne måde fortsætter spillet indtil alle 120 kort er væk. Herefter kan der vælges et nyt og måske sværere spil.

MoonBase (Jimbo Barber)

Som navnet antyder, er vi et eller andet sted ude i rummet. Måske på vores lokale måne, men det kunne også være længere væk. Spillet begynder på en rumstation tæt på månens overflade. Denne rumstation indeholder forskelligt gods og brændstof som skal transporteres ned på månens overflade. Denne transport foregår med et lille rumfartøj som manøvreres med joystikket.

Spillet slutter når alt gods er flyttet fra rumstationen til månebasen. Udover at skulle manøvrere det lille fartøj rundt, er der også andre ting at tage højde for. Der er kun et vist antal rumskibe til rådighed, der er kun en begrænset mængde brændstof tilrådighed og endelig skal jobbet udføres indenfor en vis tidsramme.

Inden man starter er der en række aspekter omkring spillet der skal/kan defineres.

Der er tre sværdhedsgrader,let, mellem, svær. Antal rumskibe. Der kan vælges mellem 1 og 7

Rumskibenes maksimale fart sættes til enten langsom el. hurtig. Antal missioner. (1 - 5) Hvor hurtigt bruger rumskibet sit brændstof, (langsomt/hurtigt). Hvor meget ekstra brændstof er deri rumstationen, (lidt/ meget). Maksimal spilletid. (1-6 min.)

Efter at disse options er sat er det ellers bare om at komme igang. Efter at rumskibet, med autopilot, langsomt svinger ud under rumstationen overtager du kommandoen (med joystikket). Nu gælder det om at bevæge rumskibet hen til det grønne signal på en af rumstationen sider og hente det livsvigtige gods. Selve docking ingen kræver lidt øvelse, men efter lidt tid sidder det i fingrene.

Derefter skal der tankes op og gods'et skal transporteres ned på månens overflade.

Et flot og underholdende Public Domain spil, som helt sikkert vil interessere de spilgale.

DClock (af Olaf Barthel)

Der er efterhånden lavet et hav af forskellige ure med alverdens mere eller mindre brugbare funktioner. DClock er et lille enkelt digitalur der lægger sig i Workbenchen's titelfelt. Udover at vise klokken, viser DClock også ugedag, dato samt et display for hvormeget hukommelse der er brugt og dermed også hvormeget der er tilbage (ved tryk på venstre Amigatast og HELPtasten).

DClock starter automatisk op på PD disketten, men hvis den skal overføres til anden diskette er det vigtigt at huske DClock.handleren der ligger i L-skuffen.

DClock har også andre funktioner end bare lige ur og dato. Prøv f.eks at gå ud i CLI'en og skriv:

DClock beep on

nu vil hver tastanslag på tasttaturet kunne høres over højtaleren. Eller hvad med:

DClock alarm 24:00:00 alarm

Præcis klokken 12 (nat) vil en ganske frygtelig larm vække alt og alle, og det slutter ikke, før der slukkes med musen. Der er mulighed for andre settings. Deres syntaks kan ses med ordren:

Dclock?

og hvis resultatet skal uddybes tilføjes der igen et ?

Snowfall (Lars R. Clausen - DK)

Dette lille grafiske billede kræver egentlig ikke de mange ord. Klik på iconet og se hvordan sneen vælter ned. Et rigtigt julebillede. Selve IFF billedet, der danner baggrund, kan udskiftes og ændres efter behov. Sneen kan også fyge. Tænd op i kaminen, luk solen ude, klik på Snowfall og nyd vinteren.

Selector (Nico Frangois)

Dette program er guld værd, for de brugere der ønsker at opbygge disketter med alverdens programmer, og som derefter ønsker nemt at kunne starte dem. Med et lille scriptfil styres hvad og hvilke programmer, der skal kunne køres. Denne fil kan nemt laves med en eller anden editor og navnet skal være selector.programs. Husk, at den skal ligge i S-skuffen. En nem og hurtig måde at bruge det script, der allerede ligger på disketten. Dette kan nemt redigeres, så det passer på den aktuelle diskette. Skriv f.eks:

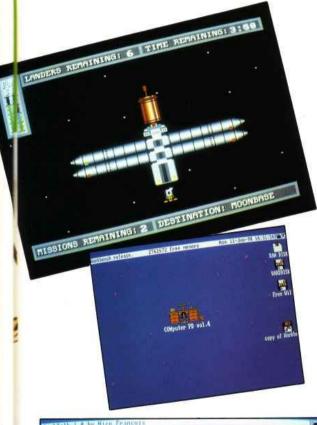
ed selector/selector.programs herefter vil scriptet komme frem på skærmen, og de nødvendige ændringer kan foretages. Når man er blevet fortrolig med scriptarbejdet og de forskellige specialtegn, vil det være meget nemt at indbygge en Selector-menu i sin opstartselivens

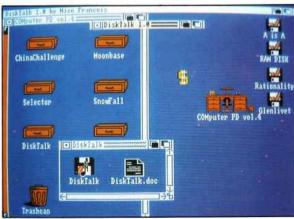
Selector har mange fine finesser. Når det er startet op, vil der øverst til venstre være et RUN-EXECUTE- LAUNCH felt. Hvis der vælges run, vil programmet multitaske, ved execute vil Selector forsvinde for at komme tilbage efter program slut, og launch vil bevirke at Selector helt forsvinder. Med et enkelt tryk på musens højretast fjernes Selector, og afløses af et lille S i Workbencen. Selector kan nemt startes op ved endnu et tryk på højre tast.

DiskTalk

Dette lille program sætter lidt ekstra kulør (lyd) på dagligdagen. Når programmet er startet op, vil der ved hver disketteskift, blive udsendt en eller anden lyd fra monitorens høitaler. Der ligger nogle samplede lyde på disketten men det er nemt selv at lave nogle morsomme indslag (hvis man har en sampler !). Man kan f.eks give sin computer lidt liv og få den til at sige et eller andet fjollet når disketten bliver sat i drevet -og noget andet når den bliver trykket ud.

Dette var alt for denne gang. Men vi er frygteligt tilbage næste gang med en række nye og interessante programmer- indtil da- god formøjelsel

DA EVENTYRET DØDE

Af Niels Lassen

ventyr. Når man nævner det ord, kommer man til at tænke på H.C. Andersen, brødrene Grimm og J.R.R. Tolkien, som gennem tiderne har forsynet læsere med mange timers underholdning. Det samme har computer-eventyr, der giver os en chance for at komme væk fra dagligdagens kedsommeligheder og ind i en magisk verden, hvor alt er muligt.

Når nu computer-eventyr er en så fremragende form for underholdning, virker det næsten som en dårlig joke, når jeg nu siger, at eventyrspillene (også kaldet adventures) er på vej til at uddø. Hvorfor de er ved at uddø, og hvad der kommer i stedet for, handler denne artikel om. Let the show begin....

Der var engang...

Computeradventures har altid været forbundet med tastaturet i stedet for joysticket. Computeren skriver en masse tekst som forklarer brugeren hvor man er og hvad man ser. Til sidst spørger computeren om, hvad man vil. Derefter skriver man, hvad man vil gøre, og så reagerer computeren på det, forudsat spillet kan forstå, hvad man skriver.

Det allerførste eventyr blev layet til en kæmpestor mainframe computer. Det hed "Colossal Caves" og var skrevet i FORTRAN. Spillet kom også til 64'eren, hvilket dog skete langt senere. Som bekendt er det svært at få adgang til mainframe computere, så det begyndte først at blive interessant for hr. menigmand, dengang VIC 20 og ZX Spectrum blev lanceret. Et af de første (hvis ikke det første) eventyr til VIC 20 var Adventure Land, skrevet af Scott Adams, der senere forsynede C64 ejerne med en bunke populære eventyr.

I starten af firserne var der en del pionerarbejde med eventyr. Hensigten var, at få brugeren til at føle sig som en del af spillet. Dette indebar, at der skulle skabes en "verden" inde i computeren. The Hobbit (efter Tokiens bog af samme navn) blev udgivet af Melbourne House og det var det første reelle forsøg

Er eventyrspillenes dage talte, eller bliver de bare lavet anderledes? Læs videre om et eventyr, der måske ikke ender lykkeligt...

på at lave en "intelligent" verden. I The Hobbit er der andre personer end en selv, og de alle går rundt og udfører deres egne handlinger. For første gang blev det muligt at snakke med andre personer...

Da 64'eren kom frem begyndte en hel ny æra i eventyrspillenes historie. Flot grafik og derne blev "grænseløse". Level 9 og Infocom kom på banen; level 9 lavede tre-delte eventyr (trilogier) således at de også kunne udgives på bånd, medens Infocom udlukkende lavede diskbaserede eventyr. Level 9 brugte grafik (omend utrolig dårlig), mens Infocom udelukkende lavede tekst, der til gengæld var utrolig velskrevet.

1/ Det næste fra Magnetic Scrolls kommer til at hedde Wonderland efter romanen om Alice i Eventyrland. Tastaturet skal ikke bruges

overhovedet, og det ser ud som om, spillet kommer til at ligne Deja Vu på mange måder.

Fest og flotte farver

Før der sker mere i udviklingen skal vi frem til den dag, hvor lederen af Magnetic Scrolls - Anita Sinclair - havde et møde med Tony Rainbird, leder af Telecomsoft. Frøken Sinclair viste Tony et teksteventyr med en revolutionerende god parser. Det eventyr blev udgivet af Telecomsoft, efter de havde lagt suveræn flot grafik til, under navnet The Pawn! Magnetic Scrolls fortsatte med at lave flotte eventyr som Guild of Thieves (min favorit), Jinxter, Corruption og Fish!

Samtidig med, at eventyrerne blev større og større, var der også en anden type spil, som udviklede sig. En gut, der kaldte sig selv Lord British, lavede et spil i BASIC under navnet Ultima. Ultima havde hentet inspiration fra Dungeons & Dragons spillene, som allerede dengang var ret populære i staterne. Selv om fest og farver er en temmelig malplaceret overskrift i forbindelse med Ultima (det er afskyelig grimt!), var det alligevel et stort fremskridt at blande eventyr med action, og spillet blev hurtigt meget populært. Faktisk så populært, at det gav penge nok til at starte firmaet Origin Systems!

Rollespillene fik hurtigt en stor brugergruppe og der kom flere firmaer til, som udelukkende lavede rollespil. Mest kendt er vel Interplay Productions, som - efter at have lavet suveræne eventyr som Mindshadow og Borrowed Time - introducerede Bards Tale serien og senere Wasteland, Dragon Wars etc.

Efter at eventyrerne og rollespillene havde konkurreret om brugerne et stykke tid, stod det klart, at rollespil solgte betydeligt bedre en eventyr. Det medførte at eventyrproducenterne søgte nye veje for at tage kampen op. Lucasfilm Games, som ejes af filmproduceren George Lucas, lancerede Maniac Mansion, der hurtigt blev populært. Maniac Mansion blev det første spil, hvor action og adventure er blandet sammen: Man går rundt med en af tre forskellige personer og via nogle kommandoer for neden på skærmen kan man undersøge ting, samle dem op og bruge dem. Maniac Mansion var meget godt lavet, men det var ikke særlig hurtigt at spille. I kraft af, at der var joystick-styring, var det en meget langsommelig affære at skulle køre en pil rundt på skærmen for at 'klikke' på menuer og de ting, der er på skærmen. Det problem blev ikke løst før musen blev udbredt.

Musens magt

I 1986 lancerede Commodore deres Amiga, der ligesom Atari ST og Apple MacIntosh var udstyret med en mus. Det gav basis for en hel ny type eventyr ikraft af, at brugerne under alle omstændigheder var blevet vant til at bruge mus i stedet for tastaturet. Det første eventyrspil, hvor man ikke skulle bruge tastaturet, var Deja Vu, der blev fulgt op med Uninvited (dårligt), Shadowgate (godt) og Deja Vu II: Lost in Las Vegas (meget godt!).

De gamle etablerede adventurefirmaer, Infocom, Level 9 og Magnetic Scrolls kunne ikke rigtig finde ud af, hvordan de skulle bruge al denne nye teknologi; Infocom fortsatte med at lave teksteventyr og fandt først ud af, at der ikke var penge i det, da det var for sent! Level 9 lancerede Knight Orc, som havde dårlig digitaliseret grafik, dårlig historie og en hel masse personer man kunne snakke med. Knight Orc er kvalmende dårligt, hvilket også gælder Level 9's næste spil, Gnome Ranger 1 og 2. Magnetic Scrolls fortsatte også som før, og det er først for nyligt, at de er gået over til et nyt system (se andetsteds i bladet).

De gode gamle firmaer er døde og begravede; Infocom mistede sine bedste forfattere, Steve Meretszky, Dave Lebling, Brian Moriaty og Mark Blanc, da de for nylig blev flyttet fra østkysten til vestkysten, hvor Infocoms nye ejere, Activision, havde til huse. Level 9 er gået helt bort fra at lave eventyr og er istedet gået i gang med en slags Cinemaware-agtige spil efter et system, de har kaldt HUGE. Hvorvidt Magnetic Scrolls overlever, vil tiden vise. En ting er dog mere eller mindre sikkert: Hvis deres næste spil flopper, er det begrænset, hvor meget kapital firmaet har tilbage pga. de store produktionsomkostninger.

Jeg nævnte tidligere, at Lucasfilm-spillet Maniac Mansion var langsomt på 64'eren pga. joystick styringen. Det problem findes ikke på Amigaen, og Lucasfilm spillene er derfor blevet utrolig populære. Efter Maniac Mansion lancerede de Zak McKraken, og her for nyligt Indiana Jones III, som jeg vender tilbage til senere. Sierra On-Line, som tidligere lavede store PC adventures, begyndte også at lave Amigaversioner af deres spil, og de har efterhånden fået en utrolig stor tilhængerskare.

Lucasfilm og Sierra On-Line er absolut to firmaer, vi kommer til at høre mere til fremover. I dag er det de to største adven turefirmaer på Amigaen, uanset om man kan lide det eller ei.

Skellene udviskes

Med Lucasfilm og Sierra On-Line er skellet mellem action og adventure stort set fjernet; nu får man begge dele. Men det er ikke det eneste skel, der er fjernet: Infocom lancerede i 1987 spillet Beyond Zork, der blandede rollespil og eventyr sammen. Beyond Zork var stort set et eventyr, hvor man havde points for, hvor intelligent man var, hvor stærk man er o.l. Det der i rollespil kaldes "abillity scores".

Senere har andre gjort ger-

sværere og sværere at finde 'ægte' adventures.

Rollespillene har også gennemgået en stor forandring. Der er kommet meget mere action i og stadig færre gåder. Spil som Bards Tale serien og Dungeon Master kan knap nok kaldes rollespil; det er nærmere en slags avancerede actionspil, 6/ CD-ROM bliver uden tvivl fremtidens medie og det betyder at der bliver mulighed for at lave adventures som aldrig før, fordi der kan være omkring 600 megabytes pr. disk!

ningen efter. I Electronic Arts' eventyr Hound of Shadow findes noget tilsvarende, og Sierra On-Line har også abillity scores med i deres nyeste eventyr, Hero's Quest.

Fordelen ved den slags blandinger er, at det er blevet en bedre økonomisk forretning at lave eventyr, og at der derfor kan bruges flere penge på at lave dem. Ulempen er, at hvis man ikke kan lide rollespil, bliver det hvor brugeren en gang i mellem skal løse nogle - oftest utrolig nemme - gåder. De eneste rollespil, hvor der er mere tænkearbejde end vold må siges at være Ultima serien, hvor det efter min mening kun er Ultima V der er værd at bruge tid på.

Den nye indgang

Selv om eventyrspillene er i økonomisk fremgang på grund af moderniseringerne, er der stadig et stort spring op til actionspillene og i særdeleshed licensspil. Det problem er man da også gået i gang med at løse. Licens-adventures er noget vi kommer til at høre meget mer til i 90'erne. De første der praktiserede muligheden for at lave et eventyrspil over en film var Ocean, der i sin tid lavede The Neverending Story som eventyr. Spillet blev et flop, og det var måske årsagen til, at soft-

warehusene ikke lavede noget lignende... før nu.

Lucasfilm Games og U.S. Gold lavede nemlig en aftale om at deles om Indiana Jones III licensen: U.S. Gold lavede et actionspil mens Lucasfilm lavede et adventure. Den praksis har vist sig at være meget indbringende. Begge spil har solgt utrolig godt.

Den taktik har også den fordel, at softwarehusene har bedre mulighed for at indtiene licens-rettighederne, som er af-

sindig dyre!

Både Microdeal og Ocean er i gang med at lave eventyr over film, Microdeal laver et eventyr over gyseren Fright Night, der næsten ikke kan undgå at være bedre end både actionspillet og filmen! Ocean laver et rollespil/ adventure over Clive Barkers nyeste gyser, Night Breed. Apropos Night Breed, så laver Ocean faktisk ikke mindre end tre spil over denne film(!)

En anden ny indgang til eventyr-genren er vektor-adventures. Det er en blanding af eventyr og action lavet i vektorgrafik. Et godt eksempel på den fremgangsmåde er Infestation fra Psygnosis. Fordelen ved vektorgrafik er, at der kan laves enormt mange lokationer, fordi vektorgrafik ikke fylder særlig meget i hukommelsen. Ulempen er, at det ikke altid ser lige kent ud!

Moralen må være...

Hvis der skal findes en morale. må det være, at eventyrspillet i traditionel forstand er en døende race - og det er lige præcis DERFOR, vi ikke har en særskilt "adventure-sektion" her i bladet. Begrebet er simpelthen forældet! Det vi engang forstod ved adventures, er blevet afløst af flot grafik, rollespils-elementer og muse-styring. Personligt synes jeg dette er en god udvikling, men der er mange, som savner "de gode gamle dage". Hvis du tilhører den sidste gruppe, føler jeg virkelig med dig! Du får det ikke nemt fremover...

KOMMENDE

En kort gennemgang af de eventyrspil, der er på vej.

OPERATION STEALTH

Det næste spil fra manden bag Future Wars, Læs mere i vores Preview sektion.

ULTIMA VI

Efter over et ars arbeide for ca. 20 personer er Ultima VI parat til udgivelse. Grafik og brugersystem er forbedret til ukendelighed, og det er blevet nemmere at bruge spells (Ultima kendere ved, hvor svært det har været hidtill). Absolut en titel rollespilsfanatikere kan se frem

Fra selvsamme firma kommer der også en opfølger til Times of Lore - blot med bedre grafik og et bedre brugerinterface. Titlen på spillet er Bad Blo-

LOOM

Brian Moriaty - tidligere ved Infocom - lancerer om kort tid resultatet af meget lang tids intensiv programmering, spillet Loom. Der kommer masser af god grafik og, som noget helt nyt, også lyd, der skal bruges,

når der skal fyres spells af! Udgivelse kun på Amiga.

WONDERLAND

Læs mere om Magnetic Scrolls nye spil i vores Preview sektion!

CHRONO QUEST II

Det er ganske imponerende, at Psygnosis tør lancere en fortsættelse til deres uden tvivi dårligste spil nogensinde. På trods af den kendsgerning, tror taismanden for Psygnosis at spillet bliver et hit... men vent hellere til Game Play holdet har haft det under behandling!

ELVIRA: MISTRESS OF THE DARK

Den eneste titel Horrorsoft har lanceret til dato er det middelmådige Personal Nightmare. Nu er der endnu et på vei under titlen Elvira: Mistress of the Dark. Elvira er navnet på en særdeles hårdt pumpet skuespillerinde, som er kendt for at have mere krop end talent. Ikke desto mindre ser spillet meget lovende ud; en blanding af rollespil og adventure med 100% ikonstyring og flot grafik.

ADVENTURE

Hvilke spil er værd at investere i?

JOURNEY/ Infocom -Amiga

Et af de første eventyr i Infocoms nye serie. Journey er næsten udelukkende menustyret og det, kombineret med en velskrevet historie, gør Journey til et af Infocoms bedste.

FUTURE WARS/ Palace Software -Amiga

Det bedste adventure jeg har spillet i meget lang tid. God grafik, god lyd og hovedsagelig gode gåder. Et "must" for dem, der kan lide Lucasfilm/Sierra spil-

ULTIMA V/ Origin Systems - C-64 Disk, Amiga

Det eneste "rigtige" computer rollespil efter min mening. Kæmpestort landskab og mange gåder. En verden, man ikke forlader, når man først er kommet i gang!

DRACULA/CRL - C-64

Rod Pikes første horror-eventyr. som lige efter udgivelsen kom under censur i England! Dracula kan både fås på bånd og disk og kan anbefales til alle, der holder af et godt gys.

THE HOBBIT/ Melbourne House -

Et af de allerførste og den dag i dag også et af de bedste! The Hobbit virker måske lidt gammeldags, men i kraft af, at det er Tolkiens superbe historie, der har dannet grundlag for spillet, er det uhvre fængslende.

AMAZON/ Terrarium - C-64 Disk

Fire disksider fyldt op med en af de mest velskrevne historier overhovedet. Amazon er min personlige Commodore 64 favorit, og det skal simpelthen spilles! Beklageligvis er det svært at opdrive, fordi terrarium for længst har dreiet nøglen om.

NINE PRINCES IN AMBER/Terrarium -C-64 Disk

Ligesom Amazon er Nine Princes utrolig velskrevet og stemningsfuldt. Historien er taget fra en bog af samme navn som spillet, og vi taler igen om fire disksider.

DRAGON WORLD/ Terrarium - C-64 Disk

Det sidste fra Terrarium i denne omgang. Lige som de to ovenstående titler er Dragon World svært at få fingre i, men det er absolut et forsøg værd!

WASTELAND/ Interplay - C-64 Disk

Interplays første science fiction rollespil, som de er sluppet virkelig godt om ved. Her er der også mere end bare vold. Her er der også gode gåder og et meget stemningsfuldt miljø:

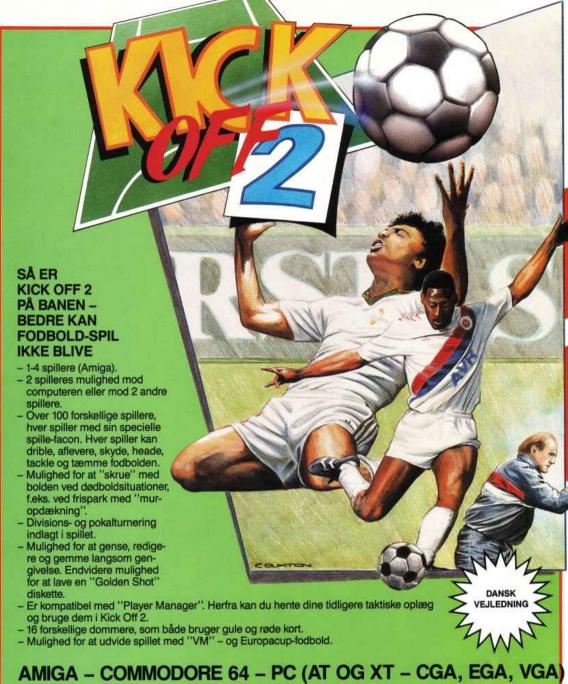
BORROWED TIME/ Interplay - C-64 Disk,

Også et af de bedste eventyr til dato - specielt fordi der er nogle meget gode gåder og ikke særlig mange overflødige lokatio-

PHANTASIE III/ SSI - C-64 Disk, Amiga

Phantasie III minder på mange måder om Ultima V, hvilket ikke er nogen dårlig ting! I Phantasie III er der dog mere action og færre gåder end i Ultima V, men det bliver ikke overdrevet, så der er hele tiden den essetielle trang til lige at prøve een gang mere. Amiga versionen har desuden meget flot grafik.

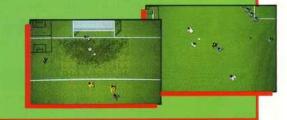

HENVISNING TIL NÆRMESTE SUPERSOFT-FORHANDLER PÅ

86 19 32 44

FLEMMING STEFFENSEN

AMIGA 500 - OMKRING 5.000,-

(INCL. INDBYGGET DISKETTESTATION)

DANSK TASTATUR DANSK OPSTARTPROGRAM BRUGERVENLIGHED INTUITION

IST NAME OF

ÆGTE MULTI-TASKING **FANTASTISK GRAFIK**

4.096 FARVER HOLOPLOSNING FLEKSIBILITET MUSIK I STEREO

SYNTHEZISER TALE TEKSTBEHANDLING MIII ICHED FOR-VIDEOREDIGERING CAD DESIGN

UDVIDELSE

DESKTOP PUBLISHING BILLEDDIGITALISERING

WORD PERFECT

